DIAGNOZA STANU MIASTA I GMINY WOLSZTYN 2019 - 2023

Wolsztyn
pełną parą!

WOLSZTYN 2025
ZADANIE FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW FINANSOWYCH GMINY WOLSZTYN
WYKONAWCA: VOTER PR, POZNAŃ

SPIS TREŚCI:	**2**
PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA I REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU	**4**
WYKAZ SKRÓTÓW STOSOWANYCH W TREŚCI OPRACOWANIA	**4**
I. UCHWAŁA RADY MIEJSKIEJ W WOLSZTYNIE NR XI/112 /2025 Z 05.02.2025 R. I ZARZĄDZENIE BURMISTRZA WOLSZTYNA NR 30.2025 Z 14.02.2025 R.	**5**
II. WSTĘP	**12**
1. Omówienie celu sporządzenia Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn 2025–2034	**12**
2. Charakterystyka stosowanych narzędzi planowania rozwoju w Polsce w odniesieniu do wspólnotowych, krajowych i regionalnych dokumentów	**13**
2.1 Omówienie dokumentów wspólnotowych	13
2.2 Przeznaczenie poszczególnych funduszy	13
2.3 Omówienie dokumentów krajowych, regionalnych oraz powiatu wolsztyńskiego	14
2.4 Strategia rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2016 – 2025	18
3. Metodologia prac nad dokumentem	**20**
III. DIAGNOZA STANU SPOŁECZNO – GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WOLSZTYN	**21**
1. Syntetyczna charakterystyka miasta i gminy	**21**
2. Gospodarka przestrzenna miasta i gminy	**30**
3. Zasoby i stan środowiska	**39**
3.1 Klimat	39
3.2 Budowa geologiczna	39
3.3 Gleby	40
3.4 Lasy	41
3.5 Wody powierzchniowe i podziemne	42
3.6 Stan i ochrona środowiska	43
4. Rolnictwo	**47**
4.1 Struktura wielkości gospodarstw i użytkowania ziemi w miasta i gminy	47
4.2 Zasiewy	47
4.3 Hodowla	48
5. Sytuacja demograficzna	**50**
5.1 Sieć osadnicza, gęstość zaludnienia	50
5.2 Ruch naturalny	50
5.3 Migracja	51
5.4 Struktura ludności	52
5.5 Prognoza demograficzna	53
6. Przedsiębiorczość	**54**
6.1 Cechy charakterystyczne rynku pracy miasta i gminy	54
7. Gospodarka mieszkaniowa	**56**
7.1 Warunki mieszkaniowe	56
7.2 Aktywność budowlana gminy, dostępność mieszkań w stosunku do zapotrzebowania	58
8. Edukacja	**58**
9. Ochrona zdrowia, pomoc społeczna i bezpieczeństwo	**60**
9.1 Ochrona zdrowia	60
9.2 Pomoc społeczna	61
9.3 Bezpieczeństwo	62
10. Infrastruktura komunikacyjno – techniczna	**63**
10.1 Infrastruktura transportowa na terenie miasta i gminy	63
10.2 Infrastruktura wodociągowo – kanalizacyjna w mieście i gminie	67
10.3 Gospodarka odpadami, zaopatrzenie w gaz, energię elektryczną, ciepło	68
11. Kultura i dziedzictwo	**75**
12. Sport, turystyka i rekreacja	**79**
13. Partycypacja lokalna oraz potencjał	**80**
14. Informacja o stanie finansów miasta i gminy Wolsztyn za 2023 rok	**80**

15. Wykaz inwestycji wraz z wysokością poniesionych nakładów w PLN realizowanych w gminie Wolsztyn w roku 2023	**83**
16. Środki finansowe pozyskane z krajowych i zagranicznych źródeł pozabudżetowych w 2023 roku	**85**
17. Ankieta „Stan istniejący oraz perspektywy rozwoju miasta i gminy Wolsztyn”	**86**
18. Wyniki Ankiety „Stan istniejący oraz perspektywy rozwoju miasta i gminy Wolsztyn”	**89**
SPIS TABEL	**116**
SPIS RYSUNKÓW	**117**

PODSTAWY PRAWNE PRZYSTĄPIENIA I OPRACOWANIA STRATEGII ROZWOJU

Podstawę lokalnego prawa przystąpienia i opracowania dokumentu „Strategia rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025 – 2034" stanowi uchwała Rady Miejskiej w Wolsztynie nr XI/112 /2025 r. z dnia 5 lutego 2025 r. w sprawie przystąpienia do opracowania strategii oraz zarządzenie Burmistrza Wolsztyna nr 30.2025 z dnia 14 lutego 2025 r. w sprawie powołania zespołów do spraw współpracy w opracowaniu Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025 – 2034.

Uchwałę o przystąpieniu do strategii rozwoju uchwalono i wydano na podstawie: art. 10e ust. 1 i art. 10f ust. 1 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2024, poz. 1465 z późn. zm.) w związku z art. 3 i art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2024 r., poz. 324 z późn. zm.), a zarządzenie w sprawie powołania zespołów do spraw współpracy w opracowaniu Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025- 2034 na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 z późn. zm.).
Zmiany związane z ustawą o polityce rozwoju mają trzy cele. Po pierwsze, tworzą grunt prawny pod nowe rozdanie unijnych funduszy. Po drugie, wpisują do ustawy nowe instrumenty polityki regionalnej, które wzmacniają pozycję samorządów lokalnych. Po trzecie, ściśle wiążą planowanie społeczno-gospodarcze z przestrzennym. Nowelizacja ustawy wprowadza nowy system dokumentów strategicznych. Dokumenty, przygotowywane na krajowym, regionalnym i lokalnym poziomie zarządzania, będą ze sobą powiązane i spójne. Ich wzajemna integracja odnosić się będzie zarówno do treści, celów i obszarów strategicznej interwencji.

WYKAZ SKRÓTÓW STOSOWANYCH W STRATEGII ROZWOJU MIASTA I GMINY WOLSZTYN:

CO - Cel ogólny
CSz - Cel szczegółowy
CT - Cel tematyczny
EFRR - Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS - Europejski Fundusz Społeczny
FS - Fundusz Spójności
GUS - Główny Urząd Statystyczny
JST - Jednostka Samorządu Terytorialnego
KPR - Krajowy Program Reform
KSRR - Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego
MPZP - Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego
MŚP - Małe i Średnie Przedsiębiorstwo
NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
RFRD - Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
NSP - Narodowy Spis Powszechny
OP - Oś priorytetowa
OSI - Obszar Strategicznej Interwencji
OZE - Odnawialne Źródło Energii
PI - Priorytet Inwestycyjny (w WPRO lub PO)
POIiŚ - Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2021 – 2027
POIR - Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2021 – 2027
POPT - Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2021 – 2027
POWER - Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój 2021 – 2027
PR - Priorytet
PSWPR - Plan Strategiczny Wspólnej Polityki Rolnej 2023 – 2027
PRL - Program Rozwoju Lokalnego
TIK - Technologie Informacyjne i Komunikacyjne
UE - Unia Europejska
FEW - Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021 - 2027
ZIT - Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

UCHWAŁA
NR XI/112/2025
RADY MIEJSKIEJ W WOLSZTYNIE

z dnia 5 lutego 2025 r.
w sprawie przystąpienia do opracowania Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025 – 2034 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji

Na podstawie art. 10e ust. 1 i art. 10f ust. 1 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 ze zm.) w związku z art. 3 i art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2024 r., poz. 324 ze zm.) Rada Miejska w Wolsztynie uchwala, co następuje:

§ 1. Przystępuje się do opracowania Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025 - 2034.

§ 2. Upoważnia się Burmistrza Wolsztyna do powołania Zespołu Koordynacyjnego ds. prac nad opracowaniem Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025 - 2034 oraz Zespołu Programowego ds. oświaty, kultury, zdrowia, pomocy społecznej, sportu, rekreacji i turystyki, rolnictwa, ekologii, infrastruktury i przedsiębiorczości.

§ 3. Określa się szczegółowy tryb opracowania projektu Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025 – 2034, w tym tryb konsultacji społecznych, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 4. Określa się harmonogram opracowania projektu Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025 – 2034, zgodnie z załącznikiem nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 5. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Wolsztyna.

§ 6. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Wolsztynie

Michał Maruszewski

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XI/112/2025
Rady Miejskiej w Wolsztynie
z dnia 5 lutego 2025 r.

Szczegółowy tryb opracowania projektu Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025-2034, w tym tryb konsultacji społecznych, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

1. Projekt Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025 – 2034 opracowuje się zgodnie z zasadami określonymi w art. 10e ust. 2-4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.
2. Procedura dotycząca szczegółowego trybu opracowania Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025 – 2034, w tym trybu konsultacji, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, powinna uwzględniać wszystkie akty prawne mające wpływ na jej przebieg, w tym ustawę o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2024 r., poz. 324 ze zm.), ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2024 r., poz. 1465 ze zm.), ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.).

Na prace związane z przygotowaniem projektu Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025 – 2034 składają się w szczególności:

1) opracowanie wniosków z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy przygotowanej na potrzeby strategii;
2) wypracowanie założeń programowych Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025 – 2034, w tym określenia celów i kierunków działań oraz oczekiwanych rezultatów i wskaźników;
3) wypracowanie założeń funkcjonalno – przestrzennych Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025 – 2034:
   a) określenie modelu struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy wraz z ustaleniami i rekomendacjami w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie,
   b) charakterystyka obszarów strategicznej interwencji zawartych w strategii rozwoju województwa i fakultatywnie określenie obszarów strategicznej interwencji gminy, wraz z zakresem planowanych działań.
4) Wypracowanie założeń wdrożeniowych Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025– 2034:
   a) Określenie systemu realizacji Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025-2034, w tym wytycznych do sporządzenia dokumentów wykonawczych;
   b) Określenie ram finansowych i źródeł finansowania.
5) Opracowanie projektu Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025 – 2034, zgodnego z przepisami, standardem i spójnego z wytycznymi dokumentów nadrzędnych.
6) Konsultacje: projekt Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025 – 2034 podlega konsultacjom w szczególności z: sąsiednimi gminami i ich związkami, lokalnymi partnerami społecznymi i gospodarczymi, mieszkańcami gminy, a także z właściwym Dyrektorem Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, w tym:
   a) Ogłoszenie przy pomocy środków masowego przekazu, w tym strony internetowej gminy informacji o konsultacjach, terminie i sposobie przekazywania uwag do projektu Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025-2034 oraz terminie i miejscu spotkań konsultacyjnych. Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XI/112/2025

   b) Przeprowadzenie konsultacji z wykorzystaniem co najmniej dwóch z wymienionych

form: pisemnej – ankiety internetowej i spotkań konsultacyjnych realizowanych w trybie stacjonarnym lub on-line.

c) Przygotowanie sprawozdania z przebiegu i wyników konsultacji zawierającego w szczególności ustosunkowanie się do zgłoszonych uwag wraz z uzasadnieniem oraz jego publikacja co najmniej na stronie internetowej gminy,

7) Opiniowanie projektu Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025-2034: przekazanie projektu strategii zarządowi województwa w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, określonych w strategii rozwoju województwa.

8) Przygotowanie projektu Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025-2034 po uwzględnieniu ewentualnych zmian wynikających z przeprowadzonych konsultacji i opinii wydanej przez zarząd województwa.

9) Przeprowadzenie uprzedniej ewaluacji trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025-2034.

10) Przygotowanie projektu Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025-2034 po uwzględnieniu ewentualnych zmian wynikających z przeprowadzonej uprzednio ewaluacji.

11) Przeprowadzenie lub odstąpienie od strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025-2034 zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w tym:

a) Przygotowanie i wysłanie wniosku o wydanie opinii w trybie przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko do regionalnego dyrektora ochrony środowiska oraz państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego w sprawie konieczności lub braku konieczności sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko,

b) W przypadku uzgodnienia konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz jej zakresu – sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025-2034, zawierającej informacje, o których mowa w art. 51 ust. 2 ustawy o której mowa w ust. 8) lit. a),

c) W przypadku uzgodnienia możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu Strategii rozwoju gminy Wolsztyn na lata 2025-2034 – odstępuje się od czynności wynikających z ustawy, o której mowa w ust.8) lit. a).

12) Przyjęcie Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025-2034 przez Radę Miejską w Wolsztynie w drodze uchwały.

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr XI/112/2025
Rady Miejskiej w Wolsztynie
z dnia 5 lutego 2025 r.

Harmonogram opracowania
Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025 -2034

	WYSZCZEGÓLNIENIE	TERMIN
Przystąpienie do opracowania Strategii		
1	Podjęcie Uchwały Rady Miejskiej w Wolsztynie w sprawie przystąpienia do opracowania Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025 – 2034 Zdiagnozowanie sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy, określenie wyzwań rozwojowych	I kw. 2025
2	Zebranie danych i ich analiza (przeprowadzenie ankiety wśród mieszkańców, instytucji, stowarzyszeń itp.)	I kw. 2025
3	Opracowanie diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Opracowanie wniosków z diagnozy.	I kw. 2025
4	Przyjęcie propozycji misji, wizji, celów strategicznych, kierunków i działań oraz projektów strategicznych.	II kw. 2025
4	Opracowanie projektu Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025 – 2034.	III kw. 2025
5	Przeprowadzenie konsultacji społecznych oraz opiniowanie projektu Strategii z podmiotami zewnętrznymi.	III kw. 2025
6	Opracowanie projektu Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025 – 2034, przy uwzględnieniu ewentualnych uwag i uzyskaniu opinii.	III kw. 2025
7	Weryfikacja konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania projektu Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025 – 2034 na środowisko oraz przeprowadzenie tejże oceny (w przypadku zaistnienia takiej konieczności)	III kw. 2025
8	Uchwalenie Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025 – 2034 przez Radę Miejską w Wolsztynie	IV kw. 2025

UZASADNIENIE

Głównym celem opracowania nowej Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025 – 2034 jest wykonanie nowego opracowania, które będzie uwzględniać znowelizowane przepisy prawa, a zwłaszcza Ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, obowiązującej od 24 września 2023 r. oraz nowe wyzwania rozwojowe.

Strategia jest dokumentem nadrzędnym i stanowi podstawę do sporządzenia planu ogólnego gminy. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zostanie zastąpione planem ogólnym, który określać będzie zasady zabudowy na terenie gminy, wynikające z uwarunkowań rozwojowych określonych w strategii rozwoju, a szczególnie z modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustaleń w zakresie kształtowania polityki przestrzennej gminy. Podjęcie uchwały pozwoli przystąpić do opracowania dokumentu spełniającego wymogi umożliwiające pozyskanie środków zewnętrznych na realizację zadań własnych Gminy Wolsztyn. Strategia będzie też podstawą do opracowania innych obowiązkowych lub fakultatywnych programów wymaganych w gminie.

Mając powyższe na uwadze, konieczne jest opracowanie projektu nowej Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025 – 2034, aby odzwierciadlała najbardziej aktualny stan gminy. W związku z tym podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne zarówno z przyczyn formalnych jak i rozwojowych.

Przewodniczący Rady Miejskiej w Wolsztynie

Michał Maruszewski

BURMISTRZ WOLSZTYNA
Rynek 1, 64-200 Wolsztyn

Wolsztyn, 14 lutego 2025 r.

OR.0050.30.2025

Zarządzenie nr 30.2025
Burmistrza Wolsztyna
z dnia 14 lutego 2025 roku

w sprawie powołania zespołów do spraw współpracy w opracowaniu Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025 – 2034

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r., poz. 1465 ze zm.) oraz § 2 Uchwały nr XI/112/2025 Rady Miejskiej w Wolsztynie z dnia 5 lutego 2025r. w sprawie przystąpienia do opracowania Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025 – 2034 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji, zarządza się, co następuje:

§ 1. W związku z przystąpieniem do opracowania Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025 – 2034, zwanej dalej strategią rozwoju, powołuje się:

1) Zespół Koordynacyjny ds. prac nad opracowaniem strategii rozwoju w składzie:
   a) Robert Papierowski – Kierownik Biura Rozwoju Lokalnego
   b) Emilia Piątyszek – Inspektor Biura Rozwoju Lokalnego

2) Zespół Programowy ds. oświaty, kultury, zdrowia, pomocy społecznej, sportu, rekreacji i turystyki, rolnictwa, ekologii, infrastruktury i przedsiębiorczości w składzie:
   a) Tomasz Spiralski – Pierwszy Zastępca Burmistrza
   b) Katarzyna Hordecka – Drugi Zastępca Burmistrza
   c) Michał Nowak – Sekretarz Gminy Wolsztyn
   d) Krystyna Lewandowska – Skarbnik Gminy Wolsztyn
   e) Michał Maruszewski – Przewodniczący Rady Miejskiej w Wolsztynie
   f) Marcin Tajchert – Dyrektor Gminnego Zespołu Obsługi Ekonomicznej i Administracyjnej Oświaty
   g) Jarosław Świrszcz – Dyrektor Wolsztyńskiego Domu Kultury
   h) Zofia Chwalisz – Dyrektor Muzeum Regionalnego
   i) Arleta Prządka – Dyrektor Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Wolsztyn
   j) Sylwia Kusior – Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej
   k) Jarosław Inda – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji
   l) Paweł Gmerek – Dyrektor Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej
   m) Dorota Adamczak – Naczelnik Wydziału Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego
   n) Grzegorz Wysocki – Naczelnik Wydziału Inwestycji
   o) Łukasz Gliwa – Naczelnik Wydziału Gospodarki Przestrzennej i Obrotu Nieruchomościami
   p) Przemysław Orzechowski – Naczelnik Wydziału Gospodarki Odpadami
   q) Bernadeta Zamelczyk – Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego
   r) Mirosław Miętus – Komendant Straży Miejskiej

§ 2. Zadaniem zespołów, o których mowa w § 1 jest:

1) współpraca w przygotowaniu projektu dokumentu strategii, w tym udział w spotkaniach i warsztatach mających na celu określenie:
   a) problemów rozwoju,
   b) misji, wizji, obszarów oraz kierunków strategicznej interwencji, wyzwań oraz celów strategicznych,
   c) celów operacyjnych oraz działań strategicznych, zadań, programów,
   d) systemu realizacji oraz ram finansowych,
   e) systemu monitorowania, ewaluacji oraz aktualizacji realizacji założonych celów.
2) zatwierdzenie rozstrzygnięć zawartych w projekcie strategii rozwoju.

§ 3. Zobowiązuje się pracowników Urzędu Miejskiego w Wolsztynie oraz jednostek organizacyjnych gminy do współpracy z zespołami, o których mowa w § 1, a w szczególności do przekazywania niezbędnych do prac nad opracowaniem strategii rozwoju informacji i materiałów.

§ 4. W pracach zespołów, o których mowa w § 1 mogą brać udział niezbędni eksperci i specjaliści oraz osoby spoza ich składu, w szczególności reprezentujące istotnych dla rozwoju gminy partnerów społeczno-gospodarczych, zaproszeni przez Burmistrza Wolsztyna.

§ 5. 1. Opracowany projekt Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025 – 2034 podlegać będzie zatwierdzeniu w drodze odrębnej uchwały Rady Miejskiej w Wolsztynie.
2. Z dniem uchwalenia strategii rozwoju, zespoły, o których mowa w § 1 ulegają rozwiązaniu.

§ 6. Wykonanie Zarządzenia powierza się Kierownikowi Bura Rozwoju Lokalnego Urzędu Miejskiego w Wolsztynie.

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania

BURMISTRZ
Dominik Tomiak

I. WSTĘP
1. OMÓWIENIE CELU SPORZĄDZENIA STRATEGII ROZWOJU MIASTA I GMINY WOLSZTYN

Strategia jest odpowiedzią na stojące przed miastem i gminą Wolsztyn wyzwania, które wiążą się z globalizacją i rewolucją gospodarczo – technologiczną, ponieważ zmieniają one sposób funkcjonowania gospodarki lokalnej i społeczeństwa. Dzięki nowoczesnym technologiom wzrasta wydajność i produktywność gospodarki lokalnej, ale pojawiają się nowe formy wykluczeń lub marginalizacji, takie jak wykluczenia cyfrowe, „bezrobocie technologiczne". Wyzwaniem jest podnoszenie jakości i efektywne wykorzystanie kapitału ludzkiego.
Kluczowe staje się także przeciwdziałanie negatywnym skutkom procesów demograficznych i dezintegracji społecznej, konieczność wzmacniania tożsamości i dążenie do większej spójności społecznej. Proces starzenia się społeczeństwa lokalnego wpływa na stabilność systemów zabezpieczenia społecznego, popytu i wydatków na świadczenia zdrowotne, których niezaspokojenie nasila napięcia i osłabia spójność społeczną. Potencjalne zagrożenie niedoboru mieszkańców aktywnych zawodowo może skłonić do podjęcia przemyślanej polityki migracyjnej. Wyzwaniem jest także poprawa warunków życia mieszkańców oraz warunków dla rozwoju gospodarki lokalnej. Działania te muszą przebiegać z poszanowaniem środowiska przyrodniczego.
W uzasadnieniu przystąpienia do opracowania „Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025 – 2034" stwierdzono, że opracowanie tego dokumentu uwzględni aktualne uwarunkowania ekonomiczne, przepisy prawa oraz zmieniające się potrzeby mieszkańców. Pozwoli również spełnić wymogi umożliwiające pozyskanie środków zewnętrznych na realizację zadań własnych gminy.
Strategia jest szansą na stworzenie długofalowej wizji rozwoju gminy oraz koordynacji i hierarchizacji działań, które pozwolą dodatkowo na właściwe i w odpowiedniej kolejności rozwiązywanie i przewidywanie problemów. Dokument ten zwiększy wiarygodność gminy wobec partnerów zewnętrznych oraz przygotuje lokalną społeczność do nadchodzących zmian.
Przy opracowywaniu „Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025 – 2034" wzięto pod uwagę zmiany ustaw: o samorządzie gminnym oraz o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, wprowadzających obowiązek przygotowania zintegrowanego dokumentu strategicznego, zawierającego zarówno problematykę społeczno-gospodarczą, jak i przestrzenną.
Treść „Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025 – 2034" uwzględnia ustalenia dokumentów wyższego rzędu, w szczególności zapisy Strategii Wielkopolska 2030, które odnoszą się do projektów dokumentów wspólnotowych dotyczących polityki spójności po 2020 roku, strategii krajowych, takich jak Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (SOR), Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR) oraz Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK).
Polityka spójności Unii Europejskiej jest najważniejszą płaszczyzną, obok polityk krajowych, regionalnych, do których odnoszą się zapisy Strategii Wielkopolska 2030, w tym także „Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025 – 2034", przy zachowaniu zgodności wertykalnej i horyzontalnej podczas jej tworzenia. Wynika to z faktu, iż jest to najskuteczniejszy instrument zwiększenia globalnej konkurencyjności UE, a jednocześnie podstawowy instrument wyrównywania różnic rozwojowych i uruchamiania potencjałów wewnętrznych na lokalnych obszarach wymagających wsparcia.
W dyskusji nad kształtem polityki spójności po 2020 r., wskazuje się, że powinna ona koncentrować się na innowacyjności i inteligentnej transformacji gospodarczej (cel polityki spójności UE: „Europa bardziej inteligentna"), promocji czystej i sprawiedliwej transformacji energetyki, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, przystosowania się do zmian klimatu oraz zapobieganiu ryzyku i zarządzania ryzykiem (cel: „niskoemisyjna Europa bardziej przyjazna dla środowiska"), zwiększeniu mobilności i doskonaleniu regionalnych połączeń teleinformatycznych (cel: „Europa lepiej połączona"), wdrażaniu europejskiego filaru praw socjalnych (cel: „Europa o silnym wymiarze społecznym") oraz wspieraniu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich, wiejskich i przybrzeżnych w ramach inicjatyw lokalnych (cel: „Europa bliżej obywateli").
Realizacja programów i projektów przyszłego dokumentu „Strategia rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025 – 2034 będzie odbywać się w ramach nowej perspektywy finansowej UE 2021 – 2027.

2. CHARAKTERYSTYKA STOSOWANYCH NARZĘDZI PLANOWANIA ROZWOJU W POLSCE W ODNIESIENIU DO WSPÓLNOTOWYCH, KRAJOWYCH I REGIONALNYCH DOKUMENTÓW

2.1 OMÓWIENIE DOKUMENTÓW WSPÓLNOTOWYCH

Unia Europejska od wielu lat realizuje politykę regionalną, która opiera się na kluczowych dla jej rozwoju dokumentach strategicznych. Wpływ na opracowanie tych dokumentów miały poszczególne kraje wchodzące w strukturę UE oraz postępujące zmiany społeczno-gospodarcze. Celem opracowania Strategii Unii Europejskiej – Europa 2020 była poprawa konkurencyjności Europy pod względem gospodarczym, społecznym i przestrzennym, przy uwzględnieniu poprawy standardów życia jej mieszkańców. Dokument ten skupia się na wzajemnie powiązanych ze sobą trzech priorytetach dotyczących rozwoju:

- Inteligentnego, czyli rozwoju gospodarki opartej na wiedzy i innowacji,
- Zrównoważonego, czyli wspieraniu gospodarki efektywnej, korzystającej z zasobów w sposób bardziej przyjazny dla środowiska oraz bardziej konkurencyjny,
- Sprzyjającego włączeniu społecznemu, poprzez wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

Z treści tego dokumentu wynika, że określone w nim kierunki rozwoju preferują wzmocnienie pozycji obywateli poprzez zapewnienie zatrudnienia, inwestowanie w podnoszenie kwalifikacji, modernizację rynku pracy, a wszystko po to, aby tworzyć spójne społeczeństwo obywatelskie, uczestniczące w procesie rozwiązywania różnych problemów.

Komisja Europejska na okres programowa 2021–2027 przyjęła, w stosunku do poprzedniego okresu programowania 2014-2020, szereg nowych założeń, które przyczynią się do lepszej realizacji polityki spójności Unii Europejskiej.
Zmiany dotyczą między innymi stosowania wielorakich instrumentów finansowych dla skuteczniejszej realizacji projektów, z udziałem wkładu własnego. Unia Europejska wybór instrumentów finansowych, takich jak partnerstwo publiczno – prywatne, czy instrumenty korekcyjne pozostawia do wyboru państwom członkowskim.

Poza tym, wzrost efektywności wykorzystania środków unijnych ma zagwarantować rokroczna kontrola rozliczeń z państwami członkowskimi, ponieważ w dokumencie określono coroczną 90% wypłatę kwot należnych państwu – członkowi UE, a pozostałą po dokonaniu kontroli i uzyskaniu całkowitej pewności, co do prawidłowości dokonania wydatków, zgodnie z założonymi celami rozwojowymi.

2.2 PRZEZNACZENIE POSZCZEGÓLNYCH FUNDUSZY

O wielkości wsparcia z funduszy Unii Europejskiej decyduje wskaźnik poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego regionu, który jest obliczany dla każdej jednostki terytorialnej, z reguły, przy użyciu metod taksometrycznych. Dla dokonywania diagnozy regionu w celu określenia granic obszaru wsparcia stosuje się kryteria zawarte w art. 47 Rozporządzenia (WE) 1828/2006.
Stosowanie tej metodologii umożliwia obliczenie terytorialnych miar rozwoju (TMR) za pomocą wskaźników syntetycznych dla każdego obszaru, a w przypadku gminy nawet dla jej jednostek pomocniczych, co znacznie ułatwia władzy lokalnej i radnym ich współpracę z mieszkańcami.

Fundusze Unii Europejskiej przeznaczone są dla regionów mniej rozwiniętych w skali UE. Wielkopolska, w tym także gmina Wolsztyn ma możliwość uzyskania wsparcia finansowego dla wielu projektów inwestycyjnych, których realizacja odpowiada potrzebom społecznym. Zgodnie z zapisami wykorzystania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Wielkopolska 50% funduszy musi przeznaczyć na zapewnienie efektywności energetycznej i inwestycje w odnawialne źródła energii oraz na wdrożenie innowacji i wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP).

Z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) około 20% przeznacza się na zwalczanie ubóstwa i budowę partnerstwa społecznego, w tym z udziałem partnerów społecznych i organizacji pozarządowych.

Działania realizowane przez gminę w ramach nowej polityki regionalnej muszą być wzajemnie powiązane z celami powiatu oraz regionu, a więc uwzględniać przede wszystkim:

- wybór takiej interwencji publicznej, która będzie wzmacniać konkurencyjność lokalną, a docelowo regionu,
- większe niż dotąd wykorzystanie przewag konkurencyjnych i potencjałów rozwojowych gminy, które przyczyni się do lepszego wykorzystania przewag konkurencyjnych i potencjałów rozwojowych regionu,
- wspieranie tworzenia wieloletnich, lokalnych polityk rozwojowych gminy, odpowiadające potrzebom społecznym, poprzez zdefiniowanie programów strategicznych, planów lokalnego rozwoju, a także w zakresie innych planów sektorowych gminy,
- wybór skoncentrowanych inwestycji, szczególnie dla lokalnych obszarów wsparcia, poprzez odejście od rozproszonych inwestycji, które z reguły nie są w pełni uzasadnione pod względem ekonomicznym i społecznym.

2.3 OMÓWIENIE DOKUMENTÓW KRAJOWYCH, REGIONALNYCH ORAZ POWIATU WOLSZTYŃSKIEGO

Polska jako członek Unii Europejskiej jest zobligowana do uczestnictwa w tworzeniu polityki unijnej, głównie poprzez tworzenie polityki na szczeblu krajowym oraz regionalnym, w oparciu o własne opracowania strategiczne i średniookresowe. Jednym z tych dokumentów jest **Koncepcja Rozwoju Kraju 2050 (KRK2050).**

Proces opracowania wizji rozwoju Polski do roku 2050 – Koncepcji Rozwoju Kraju (KRK 2050) – jest odpowiedzią na to wyzwanie. Zmiany klimatyczne, społeczne, gospodarcze i polityczne powodują, że planowanie przyszłości musi być elastyczne, by skutecznie reagować na zmieniającą się rzeczywistość.

Znaczenia nabiera proaktywna postawa, która polega na świadomym, opartym na rzetelnych danych planowaniu możliwych ścieżek rozwoju. W tym kontekście niezwykle ważne jest przygotowanie długookresowego dokumentu wizyjnego, opartego na eksperckich badaniach, który będzie:

- identyfikował kluczowe światowe trendy kształtujące przyszłość w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej i przestrzennej;
- wskazywał zestaw najważniejszych wyzwań rozwojowych, z jakimi mierzy i mierzyć się będzie Polska;
- formułował możliwe scenariusze rozwojowe;
- rekomendował strategiczne wybory w ramach polityk publicznych.

KRK 2050 jest jednym z elementów integracji systemu zarządzania polityką rozwoju Polski. Na mocy ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, koncepcja ma stać się dokumentem łączącym planowanie społeczno-gospodarcze z przestrzennym. W przestrzeni zachodzi większość procesów rozwojowych, które bezpośrednio lub pośrednio kształtują nasze środowisko życia. Różne obszary Polski potrzebują odmiennego spojrzenia i własnych ścieżek rozwoju. Naszym celem jest zachowanie różnorodności wszystkich obszarów przy jednoczesnym wzmacnianiu spójności terytorialnej i zrównoważonym wykorzystaniu zasobów naturalnych.

Głównym celem Koncepcji Rozwoju Kraju 2050 jest:

- Identyfikacja trendów i wyzwań: KRK 2050 ma identyfikować trendy i wyzwania rozwojowe, z jakimi Polska będzie się zmagać w przyszłości.

- Zarysowanie scenariuszy przyszłości: Dokument ma dostarczyć scenariuszy przyszłości, które pozwolą na „symulację" warunków, w jakich administracja publiczna będzie podejmować decyzje.
- Wyznaczenie wizji Polski 2050: KRK 2050 ma zarysować wyidealizowaną wizję Polski w 2050 r., która będzie wyznaczać poziom ambicji dla przyszłych polityk publicznych.
- Wskazanie kluczowych wniosków: Dokument ma wskazywać kluczowe wnioski wynikają wynikające z analizy trendów i scenariuszy, które będą służyć do podejmowania decyzji strategicznych.

Nowy dokument ***Koncepcja Rozwoju Kraju 2050*** rozwija i modyfikuje model polaryzacyjno-dyfuzyjny równoważenia rozwoju Polski, zastępując go modelem terytorialnego rozwoju (dyfuzji), który ściśle koresponduje z Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 oraz Średniookresową Strategią Rozwoju Kraju 2030.

Innym ważnym dokumentem jest ***Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030***: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie, w której określono trzy podstawowe cele polityki regionalnej:

- wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów,
- budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych,
- tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie.

W dokumencie tym jest mowa o tzw. obszarach interwencji (OSI), które są szczególnie ważne dla gmin położonych blisko ośrodków miejskich z punktu widzenia realizacji procesów rozwoju społeczno-gospodarczego, poprzez wzmocnienie potencjałów oraz warunków do wdrażania rozwiązań integrujących przestrzeń funkcjonalną w zakresie zagospodarowania przestrzennego, infrastruktury drogowej, usług komunalnych i rynku pracy.

Krajowe ramy dla zagospodarowania przestrzennego, które są również ważne dla gmin powiatu wolsztyńskiego, w tym dla Gminy Wolsztyn określa ***Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030***. Koncepcja ta, jako dokument strategiczny największy nacisk kładzie na działania wprowadzające ład przestrzenny. Celem strategicznym jest takie wykorzystanie przestrzeni, aby doprowadziło to do zwiększenia konkurencyjności, zatrudnienia, sprawności państwa oraz spójności społeczno-gospodarczej kraju.

KPZK 2030 wskazuje zalecenia odnoszące się do subregionów w ogólnym zakresie, bez wskazywania konkretnych przypadków. Zakreśla również zasady oraz kierunki działań planistycznych, odnoszących się do obszarów wiejskich, co wyraźnie określono przy realizacji:

- Kierunku 2.1.5. Wspomaganie restrukturyzacji obszarów wiejskich, gdzie przewiduje się działania mające na celu wspieranie wielofunkcyjnego rozwoju wsi z jednoczesnym wykorzystaniem ich wewnętrznego potencjału. Dostosowanie do zmian powinno odbywać się w oparciu o lokalną specjalizację, wykorzystanie unikalnych walorów.

- Kierunku 2.2.3. Integracja przestrzenna i funkcjonalna obszarów wiejskich stwarzająca konieczność wzmocnienia procesów dyfuzji rozwojowych z miasta na obszary otaczające, poprzez rozwój sieci komunikacyjnych, zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej terenów wiejskich czy poprawę jakości usług publicznych.

Dokumentem, który zasługuje na szczególną uwagę jest ***Umowa Partnerska***, która określa kierunki interwencji w latach 2021-2027 trzech polityk unijnych w Polsce: Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej oraz Wspólnej Polityki Rybołówstwa.

Została ona wypracowana w oparciu o doświadczenia zdobyte w trakcie wdrażania perspektywy 2004-2006, 2007-2013 oraz 2014-2020. Krajowe programy operacyjne, regionalne programy operacyjne oraz fundusze europejskie dla regionów z nową perspektywę finansową 2021-2027, to instrumenty realizacji Umowy Partnerskiej.

Dokumentem łączącym polityki krajowe ze wspólnotowymi jest ***Krajowy Program Reform 2030*** na rzecz realizacji strategii Europa 2030, której cele ukierunkowane są na odrabianie zaległości rozwojowych oraz budowanie nowych przewag konkurencyjnych w następujących trzech obszarach priorytetowych:

- infrastruktura dla wzrostu zrównoważonego,
- innowacyjność dla wzrostu inteligentnego,
- aktywność dla wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu.

Innym ważnym dokumentem szczególnie dla gmin, w których głównym źródłem utrzymania mieszkańców stanowi rolnictwo jest ***Plan Strategiczny Wspólnej Polityki Rolnej 2023-2027,*** w zakresie wszystkich celów, które obejmują następujące priorytety:

1. Ułatwienie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich,
2. Poprawa konkurencyjności wszystkich sektorów rolnictwa i zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych,
3. Poprawa organizacji łańcucha żywnościowego i promowanie zarządzania ryzykiem w rolnictwie,
4. Odtwarzanie, chronienie i wzmacnianie ekosystemów zależnych od rolnictwa i leśnictwa,
5. Wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami i przechodzenie na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu w sektorach rolnym, spożywczym i leśnym,
6. Zwiększenie włączenia społecznego, ograniczania ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich.

Innym niezmiernie istotnym dokumentem dla realizacji rozwoju samorządowych jednostek terytorialnych w kolejnych latach jest ***Program Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027***, który jest strategią dotyczącą wkładu programu operacyjnego Wielkopolski w realizację unijnej Strategii na rzecz inteligentnego zrównoważonego wzrostu, sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz osiągnięciu spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej.
Wspomniana wcześniej Umowa Partnerska wyznacza ramy interwencji FEW 2021-2027 w następujących obszarach:

GOSPODARKA – CELE:

1. Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii;
2. Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych;
3. Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym przez inwestycje produkcyjne;
4. Rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości;

ŚRODOWISKO I ENERGIA – CELE:

1. Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych;
2. Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą UE 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju;
3. Wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego;
4. Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej;
5. Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki oszczędzającej zasoby;
6. Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym dla obszarów miejskich, oraz ograniczenie wszelkich rodzajów zanieczyszczeń;

ZRÓWNOWAŻONA MOBILNOŚĆ MIEJSKA – CELE:

1. Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zero emisyjnej;

TRANSPORT – CELE:

1. Rozwój i udoskonalenie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej;

INFRASTRUKTURA DLA SPOŁECZEŃSTWA (EFRR) – CELE:

1. Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie, przez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym przez wspieranie odporności w zakresie kształcenia na odległość oraz online;
2. Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup o niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe oraz usługi społeczne;
3. Zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej, wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej;
4. Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych;

SPOŁECZEŃSTWO (EFS+) – CELE:

1. Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także przez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej;
2. Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspierania aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia;
3. Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwienie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami;
4. Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwienie zmian ścieżki zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej;
5. Zwiększenie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań i opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej;
6. Wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci;

SPRAWIEDLIWA TRANSFORMACJA – CELE:

1. Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii do roku 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050, w oparciu o porozumienie paryskie.

2.4 STRATEGIA ROZWOJU MIASTA I GMINY WOLSZTYN NA LATA 2016 – 2025

Strategia rozwoju gminy Wolsztyn na lata 2016-2025 została przyjęta do realizacji uchwałą nr XXII/210/2016 Rady Miejskiej w Wolsztynie z dnia 25 maja 2016 r. W ramach tego dokumentu zdefiniowano misję, wizję, obszary problemowe oraz cele strategiczne.

Wizja Gminy Wolsztyn:

Gmina Wolsztyn do roku 2025 będzie jedną z najmłodszych demograficznie gmin w Wielkopolsce. Cel ten osiągniemy tworząc nowoczesne i bardzo przyjazne warunki dla rodziców i dzieci, a także dobre warunki dla rozwoju gospodarczego i mieszkalnictwa.

Gmina Wolsztyn do roku 2020 zapewni w pełni zrównoważony rozwój mieszkańcom miasta Wolsztyn i wiejskiej części gminy. Równowaga ta polegać będzie głównie na dostępie do oferty zagospodarowania czasu wolnego w szczególności dedykowanego dzieciom i młodzieży oraz osobom 60+. Do 2025 roku większość wsi gminy Wolsztyn będą skomunikowane ze sobą oraz z miastem Wolsztyn drogami rowerowymi gwarantującymi wygodny i bezpieczny dojazd.

Do roku 2020 gmina Wolsztyn ugruntuje obecność produktu turystycznego „Parowozownia Wolsztyn" na mapie światowych marek turystycznych.

Misja Gminy Wolsztyn:

Wolsztyn, gmina tworzona przez ludzi zadowolonych z miejsca w jakim mieszkają, pracują i odpoczywają.

W „Strategii" zdefiniowano trzy cele strategiczne, którym przyporządkowano następujące programy:

Cel strategiczny 1.
Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenie gminy:

Program 1.1. Modernizacja układu drogowego
1.1.1. Poprawa jakości dróg publicznych - remonty i budowa dróg na terenach wiejskich
1.1.2. Poprawa jakości dróg publicznych - remonty i budowa dróg na terenie miasta Wolsztyn
1.1.3. Budowa ścieżek rowerowych i pieszo-rowerowych
1.1.4. Inne projekty drogowe, okołodrogowe i komunikacyjne
Program 1.2. Rozbudowa i modernizacja systemu wodociągowo-kanalizacyjnego
1.2.1. Poprawa stanu sieci wodociągowej i bezpieczeństwa dostaw wody
1.2.2. Rozbudowa i modernizacja systemu odbioru i oczyszczania ścieków
Program 1.3. Ochrona środowiska
1.3.1. Ochrona gruntów i wód

1.3.2. Ochrona powietrza - realizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej w zakresie wyznaczonych celów strategicznych

Cel strategiczny 2.
Rozwój infrastruktury i usług społecznych:

Program 2.1. Baza lokalowa i organizacja oświaty
2.1.1. Rozbudowa i remonty bazy lokalowej i sportowej oświaty
2.1.2. Organizacja oświaty i wychowania, zajęcia pozalekcyjne
Program 2.2. Bogata oferta kulturalna
2.2.1. Rozbudowa gminnej bazy lokalowej kultury
2.2.2. Wzrost atrakcyjności oferty kulturalnej
Program 2.3. Sport i rekreacja
2.3.1. Baza sportowa i rekreacyjna (oprócz bazy przyszkolnej) oraz organizacja zajęć sportowo-rekreacyjnych
Program 2.4. Zdrowie, pomoc społeczna, bezpieczeństwo
2.4.1. Poprawa bazy lokalowej opieki społecznej i rozwój oferowanych usług
2.4.2. Działania na rzecz utrzymania i rozwoju Szpitala Powiatowego
2.4.3. Profilaktyka zdrowotna
2.4.4. Poprawa bezpieczeństwa publicznego
2.4.5. Mieszkalnictwo
Program 2.5. Zarządzanie Gminą
2.5.1. Poprawa jakości obsługi mieszkańców i efektywności działań Urzędu Miejskiego i jednostek gminnych
2.5.2. Rozwój i umacnianie społeczeństwa obywatelskiego

Cel strategiczny 3.
Ład przestrzenny i wspieranie rozwoju gospodarczego gminy:

Program 3.1. Zagospodarowanie przestrzenne
3.1.1. Zrównoważone planowanie przestrzenne
3.1.2. Uzbrajanie terenów pod inwestycje gospodarcze i mieszkaniowe
3.1.3. Estetyzacja gminy, zwiększenie powierzchni terenów zielonych
Program 3.2. Rewitalizacja
3.2.1. Rewitalizacja miasta i terenów wiejskich
Program 3.3. Wspieranie rozwoju gospodarczego gminy
3.3.1. Promocja gospodarcza i turystyczna gminy

3. METODOLOGIA PRAC NAD DOKUMENTEM

W ramach prac nad dokumentem, proces planowania strategicznego i średniookresowego oparto na metodzie ośmiu etapów w ramach czterech faz procesu: przygotowania, diagnozowana, planowania i realizacji Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn 2025-2034.
W metodyce prac nad tym dokumentem uwzględniono pięć zasadniczych kwestii:

- rozwój lokalny – to proces, działanie, a nie stan,
- podmiotem rozwoju lokalnego nie są władze lokalne, ale lokalna wspólnota mieszkańców gminy (jeśli nawet dokument ten inicjuje władza samorządowa – robi to w interesie wspólnoty),
- motorem rozwoju są (głównie) siły i czynniki endogenne - wewnętrzne,
- gospodarka jest wprawdzie kluczem rozwoju lokalnego, ale rozwój lokalny, to coś więcej niż lokalny rozwój gospodarczy,
- kryterium rozwoju jest zadowolenie mieszkańców, zaspokojenie ich aspiracji, ich odczucie „poprawy warunków” i „podniesienia standardu”.

Diagnozę stanu społeczno-gospodarczego miasta i gminy Wolsztyn postanowiono uzupełnić wnikliwą oceną stopnia realizacji Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn w latach 2016 – 2025. Wnioski z szerokiej dyskusji z grupą koordynacyjną oraz z sektorowymi zespołami roboczymi, dotyczące stopnia realizacji poprzedniego dokumentu w odniesieniu do prac nad nowym dokumentem, stanowiły bogaty materiał uzupełniający istotne dane porównawcze na temat stanu miasta i gminy Wolsztyn uzyskane z różnych źródeł.

Dodatkowo, wśród mieszkańców miasta i gminy Wolsztyn przeprowadzono ankietę w celu uzyskania opinii na temat zaspokojenia ich aspiracji, odczuć „poprawy warunków", „podniesienia standardu życia" oraz ich oczekiwań na przyszłość, w związku z opracowywaniem nowego dokumentu Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn 2025-2034.

Tego typu diagnoza została przeprowadzona zarówno w ujęciu statystycznym (dotyczyła przeszłości na podstawie danych statystycznych), jak również w ujęciu dynamicznym, które uwzględniało możliwe do uzyskania zmiany w stanie społeczno-gospodarczym miasta i gminy Wolsztyn, zaprezentowane w dokumentach strategicznych i średniookresowych powiatu wolsztyńskiego oraz województwa wielkopolskiego. Głównym źródłem danych o stanie miasta i gminy Wolsztyn i podstawę ich wykorzystania poniżej w syntetycznej części raportu oraz w kolejnej części (bardziej szczegółowej obejmującej lata 2019 – 2023) stanowiły:

- **Banku Danych Lokalnych GUS (BDL),**
- **Strona Internetowa https;//www.polskawliczbach.pl/gmina_wolsztyn**,
- **GUS, 31 XII 2023, 2022, 2021, 2020, 2019, 2010 r.** – demografia w pigułce,
- **Statystyczne Vademecum Samorządowca (SVS, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023)**,
- **Raport o stanie Gminy Wolsztyn 2023 r.** (maj 2024 r.),
- **Raport o stanie Gminy Wolsztyn 2022 r.** (maj 2023 r.),
- **Raport o stanie Gminy Wolsztyn 2021 r.** (maj 2022 r.),
- **Raport o stanie Gminy Wolsztyn 2020 r.** (maj 2021 r.),
- **Raport o stanie Gminy Wolsztyn 2019 r. (**maj 2020 r.),
- **Dane z roku 2023 pozyskane z Urzędu Miejskiego w Wolsztynie.**

Dane statystyczne publikowane w okresie od 2019 do 2023 r. przez GUS, czy też Urząd Statystyczny w Poznaniu w zakresie województwa wielkopolskiego z podziałem na podregiony, powiaty i gminy, w tym dotyczące miasta i gminy Wolsztyn oraz powiatu wolsztyńskiego odnoszą się odpowiednio do roku 2019, 2020, 2021, 2022, 2023 oraz - jeśli to było możliwe - pozyskiwano z Urzędu Miejskiego w Wolsztynie za rok 2023.

Generalnie uzgodniono, iż w przypadku braku danych za rok 2023, diagnoza stanu miasta i gminy Wolsztyn będzie prezentowała dane za okres od 2019 do 2022 r. i bazować głównie na danych GUS, Urzędu Statystycznego w Poznaniu (w celu uniknięcia chaosu diagnostycznego) lub innych źródłach, z ewentualnym odniesieniem do tendencji z dowolnie przyjętego roku np. 2010 lub innego, jeśli będzie to utrudnione.

III. DIAGNOZA STANU SPOŁECZNO – GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WOLSZTYN

1. SYNTETYCZNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA I GMINY

Gmina Wolsztyn jest gminą miejsko-wiejską, położoną w powiecie wolsztyńskim, w południowo-zachodniej części województwa wielkopolskiego. Sąsiaduje z sześcioma gminami: Siedlec, Rakoniewice i Przemęt, wchodzącymi w skład województwa wielkopolskiego oraz gminami należącymi do województwa lubuskiego: Sława, Kolsko, Kargowa.

Gmina zajmuje ok. 250 km^2, co pod względem zajmowanej powierzchni lokuje ją na pierwszym miejscu wśród jednostek administracyjnych powiatu wolsztyńskiego (stanowi ok. 37% powierzchni powiatu).

Wolsztyn znajduje się ok. 80 km od Poznania oraz ok. 70 kilometrów od Zielonej Góry. Autostrada A2 przebiega ok. 30 km od Wolsztyna. W podobnej odległości znajduje się port lotniczy Zielona Góra (Babimost), skąd bardzo szybko można dostać się do wielu miast w Polsce i Europie. Najważniejszym elementem układu komunikacyjnego jest droga krajowa nr 32, łącząca drogę krajową nr S5 z drogą krajową nr S3.

Strukturę osadniczą gminy tworzą łącznie 32 miejscowości: miasto Wolsztyn, 23 sołectwa: Adamowo, Barłożnia Gościeszyńska, Berzyna, Błocko, Chorzemin, Gościeszyn, Karpicko, Kębłowo, Niałek Wielki, Nowa Dąbrowa, Nowa Obra, Nowe Tłoki, Nowy Widzim, Obra, Powodowo, Rudno, Stara Dąbrowa, Stary Widzim, Stradyń, Świętno, Tłoki, Wilcze, Wroniawy oraz 8 miejscowości niesołeckich: Barłożnia Wolsztyńska, Borki, Krutla, Nowy Młyn, Wola Dąbrowiecka, Zdrogowo, Komorowo, Ruchocki Młyn.

Miasto i gmina Wolsztyn liczy 30,2 tys. mieszkańców, z czego 12,0 tys. stanowią mieszkańcy miasta. Według danych z 2023 r. miasto i gminę zamieszkiwało 30 214 osoby, w tym 51,6% kobiet. Liczba mieszkańców gminy stanowi 53,3% mieszkańców powiatu wolsztyńskiego. Najwięcej ludności 40,0% mieszka w Wolsztynie – 12 085 osób, a na pozostałym obszarze wiejskim gminy Wolsztyn żyje 18 129 mieszkańców, co stanowi 60,0% ludności gminy.

W Wolsztynie koncentrują się usługi administracji, sądownictwa, szkolnictwa, ochrony zdrowia i opieki społecznej, kultury, handlu oraz ochrony bezpieczeństwa publicznego.

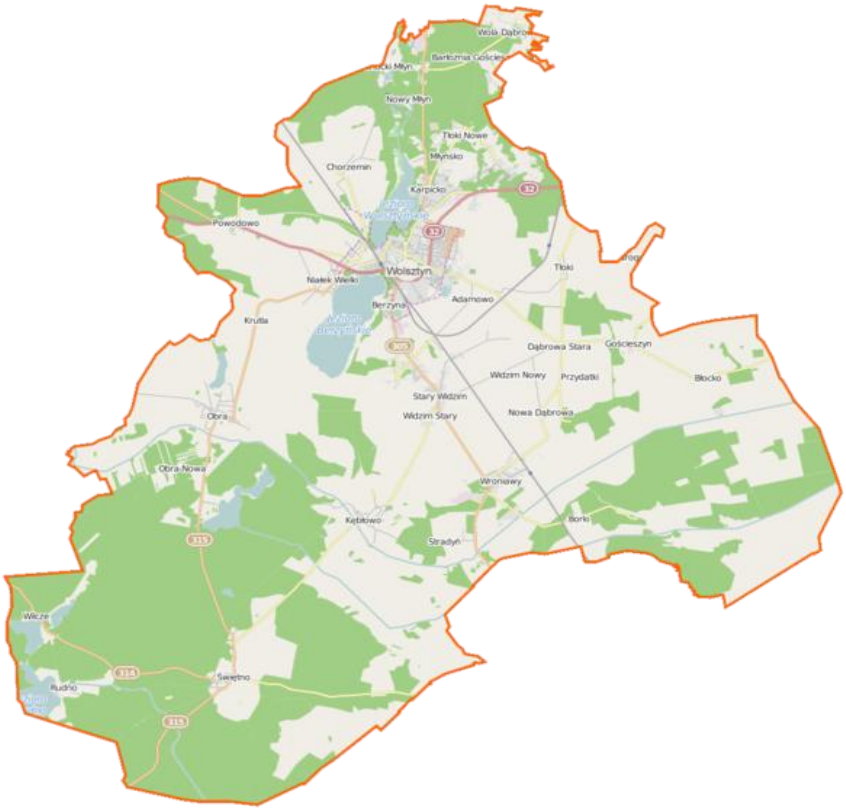
Obok funkcji mieszkalnych i usługowych miasto pełni także rolę ważnego ośrodka działalności produkcyjno-budowlanej, a także rekreacji i obsługi ruchu turystycznego. Podstawowymi funkcjami terenów wiejskich są mieszkalnictwo, rolnictwo i działalność gospodarcza, w tym turystyka.

Tab. 1 Ludność, powierzchnia miasta i gminy Wolsztyn oraz powiatu wolsztyńskiego w 2023 r.

Jednostka terytorialna	Ludność		Powierzchnia	
	Ilość	%	km^2	%
Powiat wolsztyński	**56 672**	**100,00**	**680,0**	**100,00**
Miasto i gmina Wolsztyn	**30 214**	**100,00**	**249,9**	**100,00**
Miasto Wolsztyn	**12 085**	**40,0**	**4,9**	**1,96**
Obszar wiejski	**18 129**	**60,0**	**245,0**	**98,04**

Źródło: https: svs.stat.gov.pl/3628 oraz https: svs.stat.gov.pl/430.

Rys. 1 Mapa miasta i gminy Wolsztyn

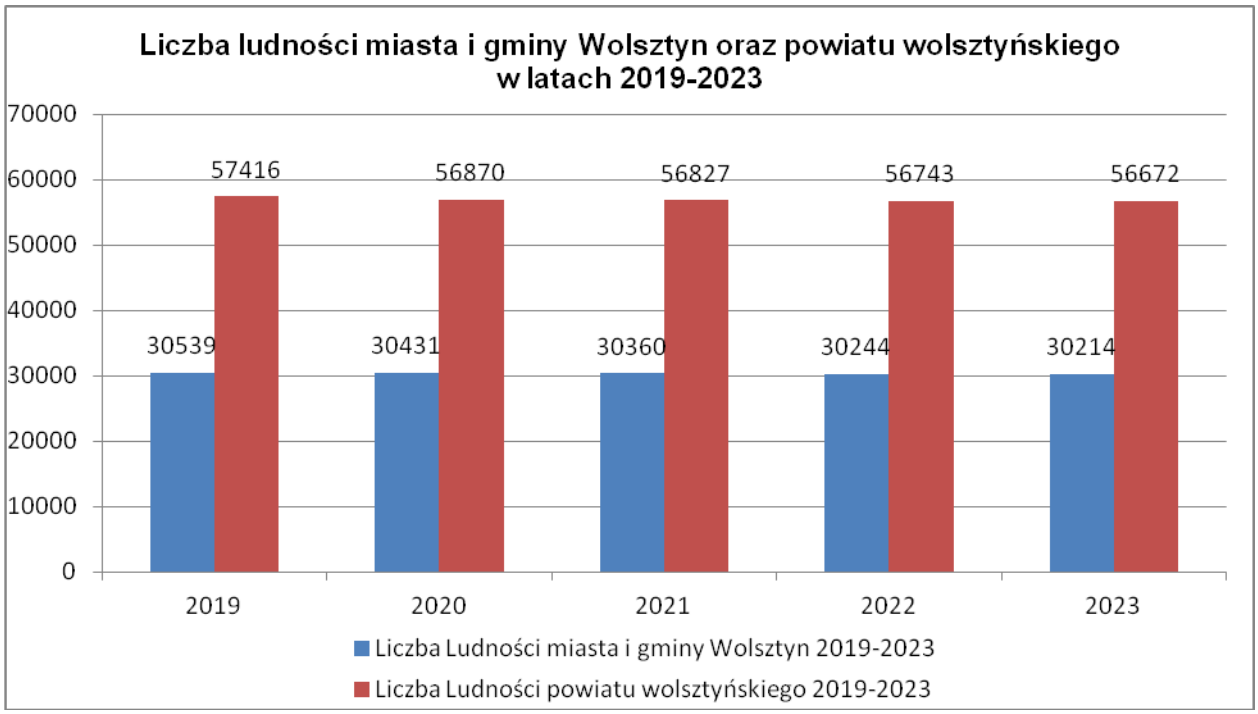
Źródło: Geoportal

Rys. 2 Mapa powiatu wolsztyńskiego

Źródło: Powiat wolsztyński

Rys. 3 Liczba ludności miasta i gminy Wolsztyn oraz powiatu wolsztyńskiego w latach 2019-2023

Źródło: https: svs.stat.gov.pl/3628 oraz https: svs.stat.gov.pl/430.

Infrastrukturę transportową na terenie gminy tworzą:

- Sieć drogowo – uliczna o strukturze mieszanej (drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe oraz gminne), po której odbywa się indywidualny transport osób, zbiorowy transport osób (autobusowy) oraz transport towarów (ciężarowy),
- Parkingi,
- Linie kolejowe w Wolsztynie: nr: 357, 359 oraz 371.
- Układ ciągów i stref ruchu pieszego oraz trasy ruchu rowerowego.

Położenie gminy Wolsztyna na połączeniu drogi krajowej nr 32 (prowadzącej ze Stęszewa do Sulechowa) z drogą wojewódzką nr 305 (łączącej Nowy Tomyśl ze Wschową) jest korzystne ze względu na zapewnienia spójności systemu drogowego i połączenia z węzłami na autostradzie A2 i drogach ekspresowych S3 i S5.

Przez tereny miasta przebiegają następujace linie kolejowe:

- nr 359: Leszno – Wolsztyn – Zbąszyń (linia drugorzędna),
- nr 357: Luboń – Wolsztyn – Sulechów (linia drugorzędna, zlikwidowana na odcinku Powodowo – Sulechów),
- nr 371: Wolsztyn – Żagań (linia znaczenia miejscowego, na terenie woj. lubuskiego częściowo rozebrana z przeznaczeniem pod ścieżkę rowerową).

Stacja kolejowa Wolsztyn położona jest na połączeniu w/w linii kolejowych. Znajduje się tu także parowozownia czynnych, zabytkowych parowozów i organizuje się przejazdy pociagami turystycznymi. Zabytkowe parowozy służą również do prowadzenia składów osobowych, m.in. na trasie do Poznania.

Uwzględniając położenie miasta i gminy Wolsztyn według regionalizacji fizyczno-geograficznej J. Kondrackiego tereny te leżą na styku 4 mezoregionów: Pojezierza Poznańskiego, będącego częścią makroregionu Pojezierza Wielkopolsko-Kujawskiego, Kotliny Kargowskiej i Doliny Środkowej Obry, wchodzących w skład Pradoliny Warciańsko-Odrzańskiej oraz Równiny Kościańskiej, wchodzącej w skład Pojezierza Leszczyńskiego.

Zróżnicowany charakter rzeźby i pokrycia tych mezoregionów decyduje o wybitnych walorach przyrodniczo-krajobrazowych tych terenów.
Tereny miasta i gminy biorąc pod uwagę ich geologię i geomorfologię stanowią fragment dużej jednostki geostrukturalnej – monokliny przedsudeckiej, pokrytej grubą warstwą osadu kenozoiku.

Warunki gruntowe gminy są zróżnicowane. W podłożu rozległych obszarów wysoczyznowych niemal powszechnie występują struktury bezpośredniej akumulacji lodowcowej – gliny, gliny piaszczyste i piaski gliniaste, najczęściej o konsystencji twardoplastycznej i półzwartej. W wielu miejscach gliny zwałowe przykryte są cienką warstwą osadów wód płynących (wodnolodowcowych i rzecznych), warstwowych piasków i żwirów. Jedynie na obszarze terasy zalewowej, w stropowej części podłoża przeważają piaski luźne, często z licznymi przewarstwieniami i domieszkami próchnicy.

Rzeźba terenów gminy jest wynikiem rozcinania wysoczyzny morenowej w okresach zlodowaceń przez rynny lodowcowe oraz doliny wód roztopowych. Jej szkielet stanowią lokalne kulminacje i obniżenia, których różnice poziomu dochodzą do ok. 30 m. Najwyżej położonymi punktami gminy jest kulminacja wału wydmowego tzw. Łysej Góry (87.0 m n.p.m.), położona na zachód od Świętna, a najniżej lustro wody jeziora Rudno (około 54.3 m n.p.m.), leżącego na południowo-zachodnim skraju gminy.

Powierzchnia gminy jest zróżnicowana, a jej krajobraz tworzą:

- płaska wysoczyzna morenowa, o spadkach 0-3%, wyniesiona od ok. 65 do 86 m n.p.m. i położona w północno-wschodniej i północnej części gminy,
- równina sandrowa, wyniesiona około 60-75 m n.p.m., urozmaicona licznymi wzniesieniami pochodzenia sandrowo-kemowego i porośnięta lasem, występująca na północnych obrzeżach gminy,
- wydmowa terasa środkowa, wyniesiona na około 59-62 m n.p.m., urozmaicona wałami wydmowymi i porośnięta lasem, zajmująca południowo-zachodnią część gminy,
- dna rynien i dolin wód roztopowych, o specyficznym, podłużnym kształcie i wyrównanym dnie, ale zmiennej szerokości,
- liczne drobne doliny erozyjno-denudacyjne, rozcinające powierzchnie wysoczyzny morenowej,
- wydmy wałowe i paraboliczne, widoczne głównie na terenach zalesionych w południowej części gminy.

Gleby na terenie gminy charakteryzują się średnią lub niską jakością i składają sie z różnych typów. Przeważają w jej obszarze gleby brunatne właściwe i bielicowe, wytworzone z glin i piasków gliniastych mocnych lub lekkich na glinie, a także położone lokalnie w sąsiedztwie dolin cieków, czarne ziemie. Uzupełnione są one glebami brunatnymi, wyługowanymi i bielicowymi, wytworzonymi z piasków gliniastych, lekkich lub słabo gliniastych na glinie.
Osuszenie znacznych, pierwotnie podmokłych terenów w dolinie Obry umożliwiło rolnicze wykorzystanie dużej części torfowisk. Zróżnicowane gleby torfowe, mułowo-torfowe, murszowo-mineralne, czarne ziemie właściwe i zdegradowane itp., położone w dolinach rzek i cieków, zajęte zostały tu przez średnie lub słabe użytki zielone. Z uwagi na pełnione funkcje przyrodniczo-ekologiczne, tereny te zasługują na szczególną ochronę.

Grunty rolne zajmują ponad 49% ogólnej powierzchni gminy, a kompleksy najżyźniejszych gleb wytworzyły się w rejonie Powodowa i Chorzemina oraz we wschodniej części gminy, we wsiach Tłoki, Gościeszyn i Stara Dąbrowa. Blisko 2/3 areału gruntów ornych zdominowanych jest przez kompleksy żytnie: słaby i bardzo słaby; kompleks żytni dobry zajmuje zaledwie 20% powierzchni tych gruntów. Grunty orne zajmują niewiele ponad 1/3 ogólnej powierzchni gminy.
Na terenie gminy dominują gleby bardzo kwaśne lub kwaśne (jest ich 53%), narażone są one w dużym stopniu na erozję wietrzną, nadmierne przesuszanie wierzchnich warstw i zanieczyszczenia.

Pod względem jakości gleb, na terenie gminy Wolsztyn przeważają gleby średnio i słabo urodzajne, należące do III, IV i V klasy bonitacyjnej. Blisko 40% ogółu gruntów ornych stanowią gleby klas III i IV, ale zaledwie 6% to gleby wysokich klas bonitacyjnych – IIIa i IIIb. Duży jest odsetek gleb bardzo słabych, VI i VIz. Zajmują one trzecią część gruntów ornych. Wysoka kultura rolna pozwala jednak na intensywne użytkowanie dużych połaci terenu.

Tereny miasta i gminy położone są w dorzeczu rzeki Obry, jednego z największych dopływów Warty. Południową ich część przecinają trzy, połączone ze sobą kanały Obry:

- Północny (stanowiący główne koryto Obry na jej odcinku o dł. 23,8 km),
- Środkowy (18 km) i
- Południowy (6,5 km).

Największym dopływem Obry na terenie gminy jest przepływająca przez jezioro Wolsztyńskie i jezioro Berzyńskie rzeka Dojca (na dł. 9 km).
Kanał Środkowy Obry odwadnia najniżej położone fragmenty doliny i uchodzi do jeziora Obrzańskiego, z którego odpływa do Północnego Kanału Obry. Przy wysokich stanach przyjmuje on część wody z Południowego Kanału Obry, który uchodzi do jeziora Rudno.

Układ hydrograficzny na terenie gminy tworzą następujące jeziora:

- Jezioro Berzyńskie – przepływowe (z rzeką Dojcą) o powierzchni 330,8 ha,
- Jezioro Wolsztyńskie – przepływowe (z rzeką Dojcą), o powierzchni 124,2 ha,
- Jezioro Rudno (Orchowe) – przepływowe (z kanałem Południowym Obry i Obrzyca), o powierzchni 163,0 ha,
- Jezioro Obrzańskie (Oberskie) – przepływowe (z kanałem Środkowym Obry), o powierzchni 86,8 ha,
- Jezioro Wilcze o powierzchni 48,2 ha,
- Jezioro Krutla (Święte) o powierzchni 23,3 ha,
- Jezioro Wuszno (śródleśne) o powierzchni 22,4 ha,
- Jezioro Świętno (śródleśne) o powierzchni 4,5 ha,

Zasoby wód podziemnych w rejonie Wolsztyna należą do Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Pradoliny Warszawsko – Berlińskiej o reżimie wysokiej ochrony (OWO).
Zalegają one w utworach, które składają sie z różnoziarnistych piasków i żwirów akumulacji wodnolodowcowej i rzecznej, o miąższości dochodzącej do 30 m. Struktury te zasilane są przez wody głębokiego krążenia, infiltrowane z terenów przyległych obszarów wysoczyznowych i częściowo przez wody powierzchniowe, płynące kanałami Obry.

Wykorzystywane są one m.in. przez komunalne ujęcie wody dla Wolsztyna i okolicznych wsi, usytuowane w pobliżu wsi Wroniawy. Na obszarach wysoczyznowych wody piętra czwartorzędowego występują generalnie w 2-3 poziomach.
Poziom gruntowy zalega płytko i z uwagi na silne zanieczyszczenie na ogół nie jest eksploatowany. Najczęściej użytkowane są wody międzyglinowe lub podglinowe, występujące w przedziale 15-40 lub 30-50 m p.p.t. W utworach trzeciorzędowych występują dwa poziomy wodonośne: oligoceński i mioceński. Ich znaczenie gospodarcze jest jednak nieduże.

Klimat terenów gminy należy do strefy klimatu umiarkowanego, wg regionalizacji klimatycznej W. Sokołowicza leży ona na skraju regionu śląsko-wielkopolskiego, cechującego się słabnącą przewagą wpływów oceanicznych. Cechą tego klimatu jest wzajemne oddziaływanie powietrza morskiego i kontynentalnego, skutkujące zmiennymi stanami pogody.

Najczęściej napływa tu powietrze polarno – morskie znad północnego Atlantyku, latem – chłodne, powodujące znaczne zachmurzenie i opady atmosferyczne, zimą – powodujące ocieplenie i odwilż. Drugim typem napływającego powietrza jest powietrze polarno – kontynentalne z Europy Wschodniej i Azji, które przynosi ochłodzenie z jednoczesnym wypogodzeniem, napływające głównie zimą i wiosną.

Bardzo rzadko notuje się obecność powietrza znad Arktyki oraz z Wysp Azorskich i Azji Mniejszej. Powietrze znad Arktyki przynosi duże ochłodzenie, natomiast powietrze z południa Europy powoduje wzrost temperatury w zimie i upały w lecie.

Wskaźnik lesistości w gminie Wolsztyn wynosi 36,7%. Do największych kompleksów leśnych zaliczane są trzy obszary: pierwszy na północy od Wolsztyna, drugi rozciąga się pomiędzy Kębłowem, Obrą, Świętnem, Rudnem i Wilczem, trzecią grupą są lasy w rejonie Wielkiego Łęgu Obrzańskiego.

Poza dolinami rzeki Dojcy, lasy pochodzą z nasadzeń sztucznych. Z uwagi na warunki klimatyczne i glebowe dominującym typem siedliskowym jest bór suchy i świeży, udział siedlisk borowych wynosi w Nadleśnictwie Wolsztyn 90,8%.

Na terenie gminy Wolsztyn istnieje szereg zróżnicowanych form ochrony przyrody:

- obszar Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Sławskie, Pradolina Obry i Rynna Zbąszyńska” - na terenie Nadleśnictwa Wolsztyn i obejmuje powierzchnię ok. 13,4 tys. ha,
- rezerwat przyrody „Chorzemińskie Bagno”, utworzony na pow. 3,7 ha dla ochrony śródleśnego torfowiska przejściowego, powstałego w bezodpływowym zagłębieniu terenu,
- część obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Wielki Łęg Obrzański” (PLB300004) na powierzchni całkowitej 4056,6 ha,
- użytki ekologiczne,
- zasoby wód podziemnych w rejonie Wolsztyna, należące do Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 150 – Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej, o reżimie wysokiej ochrony (OWO),
- lasy ochronne grupy I, głównie wodochronne i glebochronne, skoncentrowane w pradolinie Obry oraz dolinie Dojcy; obejmujące drzewostany na powierzchni 3360 ha, z czego lasy wodochronne o pow. 2384 ha służą ochronie drzewostanów w strefie zlewni Obrzycy, w dolinie Obry i Dojcy, a lasy glebochronne o pow. 973 ha chronią wydmy śródleśne,
- parki podworskie,
- liczne pomniki przyrody.

Szata roślinna, występująca na terenie gminy jest bardzo zróżnicowana, co jest spowodowane urozmaiceniem pochodzenia i rzeźby terenu, stosunków wodnych, glebowych oraz stopniem ingerencji człowieka w naturalne biocenozy. Szatę, poza opisanymi wcześniej zbiorowiskami leśnymi, tworzą następujące zespoły roślinne:

- zespoły wodne i bagienne (torfowiska wysokie, przejściowe i niskie),
- zespoły zaroślowe,
- zespoły łąkowe.

Na terenie gminy zidentyfikowano także ok. 28 gatunków roślin dziko rosnących, objętych ścisłą ochrona gatunkowa oraz 21 objętych ochrona częściową.

Świat zwierzęcy gminy jest typowy dla nizinnych obszarów kraju. W lasach żyją jelenie, daniele, sarny i dziki, a także lisy, borsuki i kuny. Spośród innych ssaków najczęściej spotykane to zające i dzikie króliki, a z chronionych – wydry, wiewiórki, orzesznice, żołędnice, jeże zachodnioeuropejskie, ryjówki aksamitne, krety oraz nietoperze, nocki duże i mroczki posrebrzane. Najlepiej rozpoznana jest fauna ptaków, niemal w całości podlegająca ochronie gatunkowej.

W lasach i rozległych obniżeniach dolinnych, zwłaszcza w pradolinie Obry, stwierdzono występowanie całego szeregu gniazdujących i żerujących ptaków, w tym m.in. gatunków zagrożonych w skali europejskiej: rybitwy czarnej, żurawia, bociana białego, kureczki zielonej, baka, błotniaka stawowego, błotniaka zbożowego, rycyka, sowy błotnej, kani czarnej, dzięcioła czarnego, lelka, zimorodka, dzierzby gąsiorka, skowronka borowego.

Spośród chronionych gatunków kręgowców występują na obszarze gminy cztery gatunki gadów: jaszczurka zwinka, padalec, zaskroniec i żmija zygzakowata oraz płazy reprezentowane wyłącznie przez żaby i ropuchy. Fauna ryb ogranicza się do gatunków pospolitych, w wielu zbiornikach wodnych kształtowana jest przez działalność gospodarczą człowieka.

Na terenie gminy w roku 2020 funkcjonowało 935 indywidualnych gospodarstw rolnych. Ich liczba każdego roku ulega zmianie, na co wpływ mają czynniki ekonomiczne oraz fakt wejścia Polski do wspólnoty europejskiej i funkcjonowanie funduszy strukturalnych, które wspomagają polskie rolnictwo w zakresie zwiększania ekonomiki dochodu.

Wskaźnik gęstości zaludnienia w gminie Wolsztyn w roku 2023 wynosił 121 mieszkańców/km^2, był wyższy od tego w powiecie wolsztyńskim (83 osoby/km^2) oraz w województwie wielkopolskim (117 osób/km^2).

Bazując na danych demograficznych (GUS, 31.XII.2023), w strukturze ludności gminy Wolsztyn w 2023 r. według ekonomicznych grup ludności było: 20,9% (6325) osób w wieku przedprodukcyjnym, 57,5% (17 370) osób w wieku produkcyjnym oraz 21,6% (6519) osób w wieku poprodukcyjnym.

W gminie Wolsztyn na dzień 31.12.2023 r. zarejestrowanych było 303 osób bezrobotnych, w tym 168 kobiet. Z danych przekazanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Wolsztynie wynika, iż w roku 2023 stopa bezrobocia (liczona jako wskaźnik liczby bezrobotnych do czynnych zawodowo) wynosiła 1,7%, w tym kobiet 2,1% (stan na 31.12.2023 r.).

Według GUS, stan na 31.12.2021 r. wśród osób aktywnych zawodowo – 3690 mieszkańców gminy Wolsztyn wyjeżdżało do pracy do innych gmin, a 4745 pracujących przyjeżdżało do pracy spoza gminy – tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy było dodatnie i wynosiło – 1055 osób (wskaźnik salda 4745/3690 = 1,29).

19,4% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Wolsztyn pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 34,3% w przemyśle i budownictwie, a 26,9% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,6% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

W gminie Wolsztyn w roku 2023 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 4448 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 3405 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 258 nowych podmiotów, a 203 podmioty zostały wyrejestrowane.

Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w gminie Wolsztyn najwięcej (338) stanowią spółki handlowe z ograniczoną odpowiedzialnością. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (4 248) jest mikroprzedsiębiorstw, zatrudniających 0 – 9 pracowników.

9,2% (411) podmiotów jako rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 25,5% (1 134) podmiotów, a 65,3% (2 903) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność.

Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Wolsztyn najczęściej deklarowanymi rodzajami działalności są: handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (21.9%) oraz budownictwo (19.8%).

Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych, w gminie Wolsztyn w 2023 roku było 10 621 mieszkań, w tym oddanych do użytku 147 nowych mieszkań. Na 1000 mieszkańców oddano do użytku 4,86 nowych lokali. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w m^2 w 2023 roku w gminie Wolsztyn wynosiła 88,9 z przeciętną liczbą izb - 4,31.
Według danych Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej w Wolsztynie, Gmina Wolsztyn w 2023 roku miała do dyspozycji 642 lokale komunalne o czynszu regulowanym.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę wynosiła 31,3m^2, przy przeciętnej liczbie osób na 1 izbę - 0,66. Gmina Wolsztyn w 2023 roku miała w dyspozycji 642 lokale komunalnych.

Biorąc pod uwagę instalacje techniczno-sanitarne, w 2023 roku 99,7% mieszkań przyłączonych było do wodociągu, w tym z ujęć lokalnych 0,3%, 100,0% do kanalizacji, 97,2% do sieci gazowej, 86,6% korzystało z centralnego ogrzewania, 17,9% z kotłowni lokalny c.o., z ogrzewania etażowego 31,2% oraz z ogrzewania piecowego 26,7%.

W zakresie zabezpieczenia i porządku publicznego obszar gminy Wolsztyn znajduje się pod nadzorem Komendy Powiatowej Policji w Wolsztynie. Wskaźnik przestępczości w gminie Wolsztyn wynosił w 2024 roku około 21,3 przestępstw na 1000 mieszkańców rocznie. Jest to wynik niższy od średniej krajowej, która w 2023 roku wynosiła około 26-28 przestępstw na 1000 mieszkańców.

Powiat wolsztyński znajduje się wśród powiatów o najniższej liczbie przestępstw w regionie, co świadczy o relatywnie wysokim poziomie bezpieczeństwa.

Z zakresu prewencji w 2023 roku na terenie powiatu wolsztyńskiego przeprowadzono 534 postępowań w sprawach o wykroczenie, w większości przeciw bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji. W zakresie bezpieczeństwa w ruchu drogowym w 2023 roku na terenie powiatu wolsztyńskiego odnotowano ogółem 294 zdarzeń, w tym wypadków 16, ze skutkiem śmiertelnym 1, z liczbą rannych 17 oraz kolizji 278. Najwięcej zdarzeń miało miejsce w gminie Wolsztyn: ogółem 210, w tym wypadków 9, ze skutkiem śmiertelnym 1, z liczbą rannych 10 oraz kolizji 201.

Wskaźnik wykrywalności przestępstw ogółem osiągnięto na poziomie wyższym od średniej wojewódzkiej 73,2%. Uzyskane w tym zakresie wyniki przekładają się na realne poczucie bezpieczeństwa mieszkańców powiatu wolsztyńskiego, w tym gminy Wolsztyn.

Według *opracowania Gminnego Zespołu Obsługi Ekonomicznej i Administracyjnej Oświaty w Wolsztynie* w 2023 roku na terenie gminy Wolsztyn funkcjonowały następujące samorządowe placówki oświatowe:

1. Szkoła Podstawowa nr 1 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Powstańców Wielkopolskich w Wolsztynie, ul. Poniatowskiego 1, 64-200 Wolsztyn wraz ze Szkołą Filialną w Tłokach, Tłoki 43, 64- 200 Wolsztyn
2. Szkoła Podstawowa nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi im. Tadeusza Kościuszki w Wolsztynie, ul. Wschowska 15, 64-200 Wolsztyn
3. Szkoła Podstawowa nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi Pomnik Tysiąclecia Państwa Polskiego im. Michała Drzymały w Wolsztynie, ul. Konopnickiej 1, 64-200 Wolsztyn
4. Szkoła Podstawowa nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi w Wolsztynie, ul. Żegockiego 26, 64-200 Wolsztyn
5. Szkoła Podstawowa w Karpicku, ul. Wczasowa 72, Karpicko 64-200 Wolsztyn
6. Szkoła Podstawowa im. Stanisława Mikołajczyka w Starym Widzimiu, Stary Widzim 24, 64-200 Wolsztyn wraz ze Szkołą Filialną w Adamowie, Adamowo 56, 64-200 Wolsztyn
7. Szkoła Podstawowa we Wroniawach, ul. Dworcowa 33, Wroniawy 64-200 Wolsztyn wraz ze Szkołą Filialną w Starej Dąbrowie, Stara Dąbrowa 12a, 64-200 Wolsztyn
8. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kębłowie, ul. Stradyńska 15a, 64-223 Kębłowo
9. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Świętnie, ul. Szkolna 3, 64-224 Świętno
10. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Obrze, ul. Szkolna 19, 64-211 Obra
11. Przedszkole nr 1 „Tęczowa Lokomotywa” w Wolsztynie, ul. Ogrodowa 1, 64-200 Wolsztyn

12. Przedszkole nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Wolsztynie, ul. Kusocińskiego 2, 64-200 Wolsztyn
13. Przedszkole nr 5 „Słoneczna Piątka” w Wolsztynie, ul. Komorowska 4, 64-200 Wolsztyn
14. Przedszkole „Jak u Mamy” w Chorzeminie, Chorzemin 78a, 64-200 Wolsztyn

Według stanu na 30.09.2023 r. łącznie do szkół podstawowych i przedszkoli uczęszczało 4057 uczniów, w 200 oddziałach (klasach). Wszystkie jednostki oświatowe prowadzone przez samorząd gminy Wolsztyn funkcjonują w budynkach komunalnych, większość z nich dysponuje również salą gimnastyczną i boiskiem. W dużych szkołach działają świetlice, biblioteki oraz stołówki.
Na terenie gminy Wolsztyn funkcjonuje Gminny Żłobek „Tęczowa Kraina” w Wolsztynie, który dysponuje miejscami dla 122 dzieci w wieku od roku do trzech lat.

W 2023 roku na terenie gminy Wolsztyn funkcjonowały następujące niepubliczne placówki oświatowe:
1. Niepubliczne Przedszkole Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a’Paulo w Wolsztynie, ul. Poznańska 32, 64-200 Wolsztyn
2. „Akademia Malucha” Niepubliczne Przedszkole Komorowo, Komorowo 33, 64-200 Wolsztyn
3. Przedszkole „Słoneczny Kącik” w Wolsztynie, ul. Słoneczna 8, 64-200 Wolsztyn
4. Niepubliczne Przedszkole „Świat Malucha”, ul. Asnyka 3, 64-200 Wolsztyn
5. Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Wolsztynie, Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Zielonej Górze, ul. Przemysłowa 5, 64-200 Wolsztyn
6. Niepubliczna Szkoła Podstawowa Bloom, ul. Poniatowskiego 36, 64-200 Wolsztyn

Łącznie do niepublicznych placówek oświatowych w gminie Wolsztyn, według stanu na 30.09.2023 r. uczęszczało 274 dzieci. Na terenie gminy Wolsztyn w 2023 roku funkcjonował również niepubliczny Żłobek Pozytywnego Rozwoju prowadzony przez Fundację Pozytywnego Rozwoju, do którego we wrześniu 2023 roku uczęszczało 29 dzieci zamieszkałych na terenie gminy Wolsztyn.
W 2023 roku na finansowanie zadań oświatowych (w tym żłobka) Gminy Wolsztyn wydatkowano środki w wysokości 67 565 351,86 zł.

Źródła finansowania działalności szkół, przedszkoli i żłobka przedstawiały się następująco:

- subwencja oświatowa w wysokości 31 602 256,00 zł
- rezerwa części oświatowej subwencji ogólnej w wysokości 736 415,20 zł
- pozostałe środki pozyskane z zewnętrznych źródeł finansowania w wysokości 5 800 410,77 zł
- dochody wypracowywane przez szkoły i przedszkola (np. z tytułu wynajmu pomieszczeń, opłat za korzystanie z usług przedszkolnych i żłobkowych, opłat za żywienie itp.) w kwocie 4 161 426,65 zł
- dochody własne gminy w kwocie 25 264 843,24 zł pokrywają pozostałą cześć wykonanych wydatków.

Wydatki miasta i gminy Wolsztyn w 2023 roku na rodziny i pomoc społeczną wyniosły 24 320 498,75 zł ogółem, w tym 7 443 349,31 zł stanowiły środki własne, a 16 877 149,44 zł dotacje celowe.

W 2023 roku w ramach realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej różnymi formami pomocy objęto 480 gospodarstw domowych, a w nich 961 osób, co stanowiło 3,28% ogółu mieszkańców. Z terenu miasta pomocą objęto 338 gospodarstw domowych, natomiast we wsiach 142 gospodarstwa domowe.

Tab.2 Rodzaje i kwoty wydatków ponoszone na świadczenia pomocy społecznej w 2023 r.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Ilość osób	Kwota wydatków	Dotacja celowa	Środki własne	Odpłatność klienta/rodziny
1	Zasiłek stały	82	. 493.590,09	1492.045,77	1.544,32	0
2	Zasiłek okresowy	99	243.289,05	242.950,08	338,97	0
3	Zasiłek celowy oraz specjalne zasiłki celowe	483	273.882,02	0	273.882,02	0
4	Sprawienie pogrzebu	2	7.525,00	0	7.525,00	0
5	Usługi opiekuńcze	37	270.800,00	0	270.800,00	94.141,28
6	Ubezpieczenie zdrowotne	76	42.857,10	42.598,26	258,84	0
7	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	2	85.340,00	85.340,00	0	0
8	Program rządowy „Posiłek w szkole i w domu”	753	476.248,50	251.670,50	224.578,00	0
9	Pobyt w domu pomocy społecznej	57	2.553.139,88	0	2.553.139,88	219.664,95

Źródło: *Raport o stanie miasta i gminy Wolsztyn za rok 2023*

Z pomocy w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2023 r. skorzystało – 753 osoby (w tym na wsi 329 osób), 158 osób otrzymało posiłek w naturze (1 osoba dorosła i 157 dzieci i młodzieży w placówkach edukacyjnych), 595 osób w rodzinach otrzymało świadczenie pieniężne w formie zasiłku celowego na zakup żywności lub posiłku.
W 2023 r. liczba osób (uczniów) korzystających z posiłku wynosiła – 46 na łączną kwotę 24 908,12 zł, wydano 4 496 posiłków. Pomocy finansowej w formie zasiłków celowych z powyższego programu udzielono 38 rodzinom, wypłacono 81 świadczeń na kwotę 27 175 zł.

W 2023 roku pracą socjalną objęto 415 środowisk w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej 131 środowisk. Skierowano 5 wniosków do sądu o wgląd w sytuację rodziny, 1 wniosek o umieszczenie w domu pomocy społecznej bez zgody klienta, 3 wnioski o przymus leczenia psychiatrycznego, założono przez pracowników socjalnych 8 Niebieskich Kart w związku z występującą przemocą w rodzinie, ogólna liczba założonych Niebieskich Kart w roku 2023 – 35, udzielano 425 porad - 134 osobom poradnictwa prawnego i psychologicznego, socjalnego i terapeutycznego.
W 2023 r. dodatek mieszkaniowy wypłacono 244 rodzinom, wydatkowano łącznie 7825 88,31 zł, a dodatek węglowy w wysokości 3000 zł wypłacono 24 osobom, wydatkując łącznie 104 040 zł.
Z usług opieki wytchnieniowej opieką dzienną objętych zostało – 9 osób, opieką całodobową – 5 osób. Łącznie wydatkowano – 110 185,57 zł, w tym koszty związane z obsługą zadania – 2 080,43 zł.

W 2023 r. na realizację świadczeń rodzinnych i opiekuńczych wydatkowano kwotę 12 659 560,59 zł na następujące świadczenia:

- świadczenia rodzinne otrzymało 705 rodzin – wydatkowano 1 136 593,00 zł
- świadczeń pieniężnych i niepieniężnych otrzymały 3 osoby – wydatkowano 1 535 zł
- świadczenie pieniężne przysługujące z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy otrzymały 23 rodziny – wydatkowano 256 834,75 zł
- zasiłki pielęgnacyjne – 1394 świadczeń na kwotę 3 419 697,92 zł
- świadczenia pielęgnacyjne – wypłacono 227 rodzinom, wydatkowano 6 049 892,45 zł
- specjalne zasiłki opiekuńcze – wypłacono 1 osobie, wydatkowano 7 440,00 zł
- zasiłek dla opiekuna – wypłacono 3 osobom, wydatkowano 19 560,00 zł
- świadczenia rodzicielskie – wypłacono 50 osobom, wydatkowano 317 922,70 zł
- inne nie wymienione szczegółowo

.

2. GOSPODARKA PRZESTRZENNA GMINY

Zagadnienia planowania przestrzennego (sporządzania studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) oraz powiązane z nim decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu należą do zadań własnych gminy.
W dokumencie KPZK 2030 dla Polski, jako naczelną zasadę wskazuje się konieczność dążenia do uzyskania ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju.

Powiązanie systemu planowania przestrzennego z planowaniem strategicznym oraz średniookresowym gminy jest bardzo ważne, ponieważ w aktualnie obowiązujących dokumentach Unii Europejskiej w perspektywie 2021-2027 oraz dokumentach krajowych i regionalnych jest mowa o wymiarze terytorialnym szeregu inwestycji rozwojowych.

Gmina Wolsztyn posiada aktualne Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wolsztyn przyjęte Uchwałą nr VIII/71/2007 Rady Miejskiej w Wolsztynie z dnia 30 maja 2007 roku z późniejszymi zmianami. Studium jest jednym z podstawowych, obligatoryjnym dla jednostki, dokumentów planowania strategicznego, określającym politykę przestrzenną gminy, a także jest podstawą do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które nie mogą naruszać jego ustaleń.

W ramach realizacji zadania określonego w art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a dotyczącego oceny aktualności dokumentów planistycznych gminy, Rada Miejska w Wolsztynie w dniu 25 października 2023 roku podjęła uchwałę nr LVIII/719/2023 w sprawie oceny aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wolsztyn oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
Jest to ostatnia przeprowadzona przez gminę ocena aktualności tych dokumentów. W ramach opracowania przeanalizowano aktualność 55 obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wolsztyn, w tym 19 sporządzonych w trybie ustaw z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz.U. z 1999 r. nr 15 poz. 139 ze zmianami) i 36 planów miejscowych sporządzonych na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Przeprowadzona analiza zmian wprowadzonych w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wykazała, że obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, choć w większości niedostosowane do aktualnych wymogów prawnych, pozostają aktualne. Skala rysunków planów jest dostosowana do ich problematyki i w sposób wystarczający przedstawia ustalenia dla poszczególnych terenów.

Analizą objęto także wnioski o zmianę studium i wnioski o sporządzenie lub zmianę miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz przeanalizowano decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydane w okresie od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 15 marca 2023 r. W okresie objętym niniejszą analizą na obszarze gminy Wolsztyn wydano łącznie 1444 decyzji o warunkach zabudowy dotyczących realizacji nowych budynków, infrastruktury technicznej i instalacji odnawialnych źródeł energii. Na podstawie przeprowadzonej oceny wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz innych uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego gminy, jako priorytetowe należy traktować sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla wybranych terenów położonych w poszczególnych miejscowościach.

W gminie Wolsztyn sporządzono 64 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Tabela 3 przedstawia **wykaz obowiązujących lub uchylonych/zmienionych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego** gminy Wolsztyn.

Tab.3 Wykaz obowiązujących i archiwalnych (zmienionych) miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Wolsztyn

Lp.	Nr uchwały	Data	„Treść uchwały, przedmiot uchwały”	Pow. (w ha)	Funkcja
1.	XXVII/225/96	19.12.1996	Zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego – Obra dz. Nr 691/2	0,37	Usługowo – handlowo – gastronomiczna z funkcją mieszkalno – turystyczną
2.	XXXVI/295/97	28.08.1997	Zmiany planu zagospodarowania przestrzennego – Obra (1750, 1751/1, 1751/2, 1781, 1784, 1785)	3,37	Budownictwo mieszkalno – letniskowe
3.	XXXVI/296/97	28.08.1997	Zmiany planu zagospodarowania przestrzennego – Karpicko	0,46	RPO – zabudowa ogrodnicza
4.	VII/52/99	25.02.1999	Uchwalenie zmiany planu zagospodarowania Wolsztyna i wsi – Komorowo 141/2; Karpicko 82-86,88,90/1; Karpicko 99/1	4,9078 (141/2 – 3,2149 82-88, 90/1 – 1,4259 99/1 – 0,2670)	Mieszkalnictwo letniskowe, jednorodzinne
5.	VII/53/99	25.02.1999	Uchwalenie zmiany miejscowego planu zagospodarowania gminy Wolsztyn – Barłożnia dz. 179/2	1,32	UR –zabudowa rzemieślnicza
6.	~~X/95/99~~ WERSJA ARCHIWALNA, zmieniona Uchwałą nr: XXXV/383/2017, poz. 41	~~13.05.1999~~	~~Uchwalenie zmiany miejscowego planu zagospodarowania miasta Wolsztyna – Niałek Wielki 174/2; 175; 176/1~~	~~0,87~~	~~UR – zabudowa rzemieślnicza~~
7.	XI/96/99	13.05.1999	Uchwalenie zmiany miejscowego planu zagospodarowania miasta Wolsztyna – Wolsztyn 187/1	0,12	Handel z możliwością budowy części mieszkalnej
8.	~~XXXIII/274/2001~~ WERSJA ARCHIWALNA zmieniona Uchwałą nr XXIX/301/2016, poz. 36	~~28.06.2001~~	~~Uchwalenie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Wolsztyna i wsi Chorzemin, Niałek Wielki, Karpicko, Tłoki Nowe, Adamowo, Komorowo – działki 493/1 i 493/2 obręb II Wolsztyna~~	~~0,37~~	~~Mieszkalnictwo~~
9.	XLIV/366/2002	27.06.2002	Uchwalenie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Wolsztyna oraz wsi Chorzemin, Niałek Wielki, Karpicko, Tłoki Nowe, Adamowo, Komorowo, w obrębie wsi Karpicko dz.127L/8 i 127L/9	0,64	Parking + droga
10.	XLVI/373/2002 W CZĘŚCI ZMIENIONA UCHWAŁĄ NR XLIII/500/2018 poz. 44 – W CZĘŚCI ZMIENIONA UCHWAŁĄ	30.09.2002	Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej w Chorzeminie, dz. 568/1	14,88 (-0,89 w 2018 r. -1,94 w 2021 r.)	Zabudowa mieszkaniowa

	NR XXXV/426/2021 poz. 52				
11.	~~XLVI/374/2002~~ WERSJA ARCHIWALNA zmieniona Uchwałą nr XI/116/2019 poz. 46	~~30.09.2002~~	~~Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy letniskowej w Chorzeminie, dz. 547, 658/2~~	~~45,77~~	~~Tereny letniskowe~~
12.	III/26/2002	30.12.2002	Uchwalenie zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Wolsztyn oraz miasta Wolsztyna i wsi Chorzemin, Niałek Wielki, Karpicko, Tłoki Nowe, Adamowo, Komorowo, dotyczącej przebiegu trasy gazociągu wysokiego ciśnienia	17,04	DN 350 gazociąg wysokiego ciśnienia oraz bud. Stacji gazowej
13.	VI/49/2003	27.03.2003	Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów mieszkaniowo usługowych w Wolsztynie dz. 380, obręb III	0,2	Zabudowa mieszkaniowo – usługowa
14.	VI/50/2003	27.03.2003	Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów działalności gospodarczej w Karpicku dz. 68/6	0,12	Tereny działalności gospodarczej
15.	VI/51/2003	27.03.2003	Zmiany miejscowego plany zagospodarowania przestrzennego gminy Wolsztyn, w obrębach: Powodowo dz. 93, Świętno 121/2, Stara Dąbrowa 420/1, Obra 1519/4	7,39 (6,0495 0,2099 0,3313 0,7908 ha) (dz. w Powodowie zmieniony mpzp: 7,39-6,0495=<u>1,3405 ha</u>	Powodowo dz. 93 – NU Świętno 121/2 – M Stara Dąbrowa 420/1 – M Obra 1519/4 – Usługi komercyjne
16.	VI/52/2003	27.03.2003	Uchwalenie zmiany w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Wolsztyn dz. 269/1 Świętno	1,19	Stacja przekaźnikowa Tel. Kom.
17.	VI/53/2003	27.03.2003	Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy letniskowej w Obrze dz. 244, 245, 246	2,96	Zabudowa letniskowa
18.	VI/54/2003	27.03.2003	Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wolsztyn oraz miasta Wolsztyn i wsi Chorzemin, Niałek Wielki, Karpicko, Adamowo, Komorowo- ścieżka rowerowa wzdłuż ul. Poniatowskiego i częściowo drogi krajowej nr 32	5,34	Ścieżka rowerowa
19.	~~XI/89/2003~~ WERSJA ARCHIWALNA, plan <u>w części</u> zmieniony uchwałą (XXXV/300/2013) poz.29 oraz (XXXV/301/2013) poz.	25.09.2003	Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów działalności gospodarczej z zabudową mieszkaniową w Adamowie dz. 314/4, 333, 332/2, 342	11,67 (11,67-2,95 -7,62=1,1 ha)	Zabudowa mieszkaniowa z działalnością gospodarczą

	31				
20.	~~XXXI/241/2005~~ WERSJA ARCHIWALNA, zmieniona Uchwałą nr: XLII/349/2006 poz. 22	~~30.06.2005~~	~~Uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Powodowo dz. 283~~	~~3,08~~	~~Cele działalności gospodarczej z możliwością lokalizowania zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej~~
21.	XXXIX/326/2006	30.03.2006	Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów ośrodków wypoczynkowych i zabudowy mieszkaniowej w Karpicku dz. 805/2, 805/3, 805/4 oraz cz. 804	1,57	Ośrodki wypoczynkowe i mieszkalnictwo
22.	XLII/349/2006	29.06.2006	Uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Powodowo dz. Nr 283	3,08	UK + mieszkaniówka i działalność gospodarcza
23.	~~XVIII/144/2008~~ WERSJA ARCHIWALNA, zmieniona Uchwałą nr: XLIV/558/2022 poz. 53	~~27.02.2008~~	~~Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów działek o nr ewid. 92/10; 92/11; 92/12; 92/13; 202/5; 202/6 i 202/7 w Powodowie~~	~~33,34~~	~~Przemysł~~
24.	~~XLII/335/2010~~ WERSJA ARCHIWALNA, zmieniona Uchwałą nr: XXXV/426/2021 poz.52	~~26.05.2010~~	~~Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej w Chorzeminie 568/2, 568/4, 568/6, 568/8, 568/10~~	~~1,94~~	~~Mieszkalnictwo z usługami~~
25.	XLIII/348/2010	28.06.2010	Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów działek o nr ewid. 413/6 do 413/22 w Wolsztynie	1,96	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna
26.	XXII/183/2012	30.10.2012	Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów działek o nr ewid. 399/1 i 399/2 w Adamowie	4,95	Mieszkalnictwo z dopuszczeniem nieuciążliwej działalności gospodarczej i usług
27.	XXIX/244/2013	29.05.2013	Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów eksploatacji kruszywa w Kębłowie 605, 606, 607/1, 607/2, 608	5,86	Powierzchniowa eksploatacja kruszywa
28.	XXX/255/2013	26.06.2013	Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru przy drodze wojewódzkiej nr 315 w miejscowości Powodowo dz. Nr 197/2 z przyległymi drogami, gminy Wolsztyn	16,14	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
29.	~~XXXV/300/2013~~ WERSJA ARCHIWALNA zmiana części planu na uchwałę XLIII_501_2018 poz. 45	~~30.12.2013~~	~~Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów działalności gospodarczej z zabudową mieszkaniowa w Adamowie, dz. Nr 528~~	~~2,93~~	~~Tereny zabudowy mieszkaniowej~~

30.	~~XL/343/2014~~ WERSJA ARCHIWALNA, zmieniona Uchwałą nr: XLIV/558/2022 poz. 53	~~25.06.2014~~	~~Miejscowego Planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze działki o numerze ewidencyjnym 202/6 w Powodowie~~	~~4,42~~	~~Tereny przemysłu~~
31.	XXXV/301/2013	30.12.2013	Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów działalności gospodarczej z zabudową mieszkaniowa w Adamowie, dz. Nr 527	7,48	Działalność gospodarcza z zabudową mieszkaniową
32.	~~X/73/2015~~ WERSJA ARCHIWALNA – zmiana części planu, Uchwała nr: (XLVIII_623_2023) poz. 55	~~24.06.2015~~	~~Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze działki o numerze ewidencyjnym 209/2 w Nowych Tłokach~~	~~2,61~~	~~Terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej~~
33.	XIII/107/2015	30.09.2015	Dotyczy uchwalenia Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów działek o numerach ewidencyjnych 321/1 i 321/3 w Adamowie	2,45	Tereny zabudowy mieszkaniowej
34.	XX/190/2016	30.03.2016	Dotyczy uchwalenia Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów obejmujących działki o numerach ewidencyjnych 178/15, 179/7 i 181/1 w Niałku Wielkim	1,67	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna
35.	XXIII/217/2016	29.06.2016	Dotyczy uchwalenia Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów w miejscowości Chorzemin, gm. Wolsztyn. Etap I	42,38	Tereny zabudowy jednorodzinnej i wielorodzinnej z towarzyszącymi usługami
36.	XXIX/301/2016 Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego poz. 137 z dn. 03.01.2017	28.12.2016	Dotyczy zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Wolsztyna i wsi Chorzemin, Niałek Wielki, Karpicko, Tłoki Nowe, Adamowo, Komorowo, w części dotyczącej działek o numerach ewidencyjnych 493/4, 493/5 i 493/6 w Wolsztynie	0,37	Zabudowa mieszkaniowa
37.	~~XXIX/302/2016~~ WERSJA ARCHIWALNA, zmieniona Uchwałą nr: XLIV/558/2022 poz. 53	~~28.12.2016~~	~~Dotyczy uchwalenia Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze działki o numerze ewid. 93/2 w Powodowie~~	~~6,06~~	~~Zabudowa usługowa, przemysł~~
38.	XXIX/303/2016	28.12.2016	Dotyczy uchwalenia Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze działki o numerze ewid. 568/19 w Chorzeminie	0,24	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna

39.	XXXI/330/2017	01.03.2017	Dotyczy uchwalenia Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze części działki o numerze ewid. 109/7 w Powodowie	6,39	Zabudowa usługowa
40.	XXXII/351/2017	29.03.2017	Dotyczy uchwalenia Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze działki o numerze ewid. 226/9 w Komorowie	40.82	Tereny przemysłu, usług, baz składów.
41.	XXXV/383/2017	28.06.2017	Dotyczy uchwalenia Zmiany Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy w obszarze działek o numerach ewid. 174/2, 175, 176/1 w Niałku Wielkim	0,87	Zabudowa usługowa, przemysł
42.	XXXV/385/2017	28.06.2017	Dotyczy uchwalenia Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów eksploatacji kruszywa i działalności gospodarczej w Kębłowie	3,75	Eksploatacja kruszywa i działalności gospodarczej
43.	XXXV/399/2017	28.06.2017	Dotyczy uchwalenia Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Wolsztyn w obszarze części działki o numerze ewidencyjnym 313 w Powodowie	0,99	O – Tereny składowiska odpadów
44.	XLIII/500/2018	31.01.2018	Dotyczy uchwalenia Zmiany Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej w Chorzeminie w obszarze działki o numerze ewidencyjnym 568/12	0.89	Zabudowa mieszkaniowa
45.	XLIII/501/2018	31.01.2018	Dotyczy uchwalenia Zmiany Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów działalności gospodarczej z zabudową mieszkaniową w Adamowie w obszarze działki o numerze ewid. 528	2,95	Działalność gospodarcza z zabudową mieszkaniową
46.	XI/116/2019	25.09.2019	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej w Chorzeminie	45,77	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i wielorodzinna
47.	XVI/171/2019	30.12.2019	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla dwóch obszarów położonych w Powodowie, przy drodze krajowej nr 32 – część A	14,14	Zabudowa przemysłowa
48.	XVI/172/2019	30.12.2019	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek w rejonie ulicy Inwestycyjnej	83,11	Zabudowa przemysłowa

49.	XXIII/254/2020	30.09.2020	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych 308 i 309/1 w Nowych Tłokach	2,63	Zabudowa przemysłowa
50.	XXIII/255/2020	30.09.2020	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Tłokach	14,74	Zabudowa przemysłowa
51.	XXV/286/2020	25.11.2020	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w Komorowie	13,87	Zabudowa przemysłowa
52.	XXXV/426/2021	27.10.2021	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w Chorzeminie	1,94	Zabudowa przemysłowa
53.	XLIV/558/2022 W CZĘŚCI zmieniona Uchwałą nr: XII/121/2025 poz. 63	28.09.2022	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu ewidencyjnego Powodowo	40,14	Zabudowa przemysłowa
54.	XLV/572/2022	26.10.2022	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części działki nr ewid. 176 położonej w Wilczu	1,72	Teren infrastruktury technicznej – gazownictwa
55.	XLVIII/623/2023	25.01.2023	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze działki o numerze ewidencyjnym 209/2 w Nowych Tłokach	2,61	Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna
56.	LX/750/2023	29.11.2023	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach 581/4 i 581/6 w obrębie ewidencyjnym Kębłowo	1,43	teren usług lub produkcji
57.	LX/751/2023	29.11.2023	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu ewidencyjnego Obra	9,57	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, teren usług i rekreacji, tereny zieleni urządzonej i naturalnej
58.	IV/32/2024	26.06.2024	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu ewidencyjnego Rudno	17,32	Tereny zabudowy letniskowej, teren usług turystyki, gastronomi, sportu, rekreacji, tereny zieleni urządzonej, wód powierzchniowych śródlądowych
59.	VII/55/2025	25.09.2024	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części działki o numerze 201 w obrębie ewidencyjnym Wilcze	0,83	Tereny zabudowy letniskowej, tereny zieleni naturalnej

60.	X/98/2024	27.12.2024	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic Świerkowej, Brzozowej, Sosnowej i Poznańskiej w Karpicku oraz dla części obrębu ewidencyjnego Nowe Tłoki	31,28	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
61.	XII/119/2025	26.02.2025	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki o numerze 412 w obrębie I miasta Wolsztyn, gmina Wolsztyn	2,27	Tereny usług sportu i rekreacji lub usług kultury i rozrywki
62.	XII/120/2025	26.02.2025	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach 268/17, 268/19, 268/21 w obrębie Adamowo, gmina Wolsztyn	3,09	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
63.	XII/121/2025	26.02.2025	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu ewidencyjnego Powodowo	40,14	Zabudowa przemysłowa
64.	XII/122/2025	26.02.2025	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach 105/4, 105/6, 105/13-105/14, 329/1-329/166, 329/171-329/173 w Komorowie oraz dla działki o numerze 828/11 w Wolsztynie	14,11	Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, tereny usług, tereny zieleni urządzonej, tereny ogródków działkowych

Źródło: *Wydział Gospodarki Przestrzennej i Obrotu Nieruchomościami Urzędu Miejskiego w Wolsztynie.*

Stopień pokrycia obszaru gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego **jest bardzo niski** i wynosi **ok. 2,15 % obszaru całej gminy** (łącznie 537,28 ha – po odjęciu planów, które zostały zastąpione nowymi planami). Dla porównania pokrycie planistyczne powierzchni gmin w Polsce wynosi średnio około 30%.
Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gminy Wolsztyn są **aktualne** i **nie wymagają dostosowania do obowiązujących przepisów prawnych**, gdyż zachowują one, zgodnie z brzmieniem przepisów, ważność i stanowią nadal podstawę do wydawania na ich podstawie decyzji administracyjnych (pozwolenia na budowę). Zasadnym jest jednak sukcesywne przystępowania do opracowania miejscowych planów dla tych sołectw lub ich części, w których występuje najintensywniejszy ruch budowlany, a także do opracowania miejscowych planów z zakazem zabudowy dla cennych kompleksów rolnych oraz terenów o nieprzeciętnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych.

Biorąc pod uwagę powyższe, Rada Miejska w Wolsztynie podjęła w 2024 roku:

- uchwałę Nr LXIII/787/2024 z dnia 27 marca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w rejonie drogi krajowej nr 32, obręb Karpicko, gmina Wolsztyn,

- uchwałę Nr LXIII/788/2024 z dnia 27 marca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego miasta i gminy Wolsztyn.

Dodatkowo, w 2025 roku Rada Miejska w Wolsztynie podjęła uchwałę Nr XI/113/2025 z dnia 5 lutego 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dla wybranych terenów na obszarze gminy Wolsztyn.

3. ZASOBY I STAN ŚRODOWISKA

3.1 KLIMAT

Klimat terenów gminy należy do strefy klimatu umiarkowanego. Według regionalizacji klimatycznej W. Sokołowicza gmina leży na skraju regionu śląsko-wielkopolskiego, cechującego się słabnącą przewagą wpływów oceanicznych. Cecha tego klimatu jest wzajemne oddziaływanie powietrza morskiego i kontynentalnego, skutkujące zmiennymi stanami pogody.

Najczęściej napływa tu powietrze polarno-morskie znad północnego Atlantyku, latem – chłodne, powodujące znaczne zachmurzenie i opady atmosferyczne, zimą – powodujące ocieplenie i odwilż. Drugim typem napływającego powietrza jest powietrze polarno – kontynentalne z Europy Wschodniej i Azji, które przynosi ochłodzenie z jednoczesnym wypogodzeniem, napływające głównie zimą i wiosną. Bardzo rzadko notuje sie obecność powietrza znad Arktyki oraz z Wysp Azorskich i Azji Mniejszej. Powietrze znad Arktyki przynosi duże ochłodzenie, natomiast powietrze z południa Europy powoduje wzrost temperatury w zimie i upały w lecie.

Charakterystycznymi wskaźnikami klimatu gminy są:

- długość okresu wegetacyjnego, wynoszącą około 220 dni,
- roczna suma opadów, wynoszącą około 550-600 mm,
- średnia miesięczna temperatura powietrza, wynoszącą +8°C,
- średnia temperatury najzimniejszego miesiąca (stycznia) -3,1°C i najcieplejszego (lipca) +17,6°C,
- najwyższe wartości wilgotności względnej, notowane w okresie od października do lutego ze średnia miesięczna 84-88%) oraz minimum przypadającym w czerwcu (72-73%)
- najwyższe zachmurzenie w okresie jesienno-zimowym, z maksimum 7,9 w skali 11-stopniowej w grudniu i najniższe we wrześniu (5,1-5,5);
- liczba dni pochmurnych w roku, wynosząca około 140 – 150 (najwięcej w grudniu, około 19, najmniej we wrześniu, około 6-9),
- roczna suma opadów, wynosząca od 334 (w Świętnie w 1959 r., tj. w roku „suchym") do 846 mm (w Wolsztynie w 1967 r., w roku „mokrym"),375,3 mm (w Wolsztynie w 2024 r.)
- maksimum opadowe, przypadające w czerwcu/lipcu (średnio z 72-78 mm), najniższe w miesiącach zimowych (styczeń-marzec, od 29-33 mm), z 60 dniami z pokrywą śnieżną w roku,
- przeważające wiatry zachodnie (ok. 40 do 50%); zimą i wiosną zwiększa się udział wiatrów wschodnich, a z kolei latem i jesienią wzrasta odsetek cisz, które stanowią 26.7-28.5% ogółu wiatrów.

Źródło: pl.weatherspark.com/y/81739/Średnie -warunki- pogodowe- w: Wolsztyn

3.2 BUDOWA GEOLOGICZNA

1. Tereny miasta i gminy stanowią fragment dużej jednostki geostrukturalnej – monokliny przedsudeckiej, pokrytej grubą warstwą osadu kenozoiku. W budowie geologicznej wyróżnia się tu kompleks skał paleozoicznych, mezozoicznych i trzeciorzędowych oraz przykrywających je osadów czwartorzędowych. Głębokie podłoże tych terenów tworzy tzw. platforma paleozoiczna, na której spoczywa późniejsza pokrywa skał osadowych, zbudowana m.in. z iłowców i piasków jury dolnej. Bezpośrednio na utworach mezozoicznych położona jest seria osadów trzeciorzędowych oligocenu i neogenu, o łącznej miąższości dochodzącej do 200 m. Były one akumulowane w rozległym, obejmującym Polskę środkową i północną obniżeniu, powstałym w czasie tzw. orogenezy alpejskiej, w którym osadzone zostały piaski drobnoziarniste, piaski ilaste, mułki i węgle brunatne. Zostały one przykryte następnie przez kilkudziesięciometrowa warstwę utworów plioceńskich, stanowiących bezpośrednie podłoże czwartorzędu.

2. Czwartorzęd reprezentowany jest na omawianych terenach przez utwory akumulacji lodowcowej, wodnolodowcowej, rzecznej, jeziorno-bagiennej i wietrznej o łącznej miąższości rzędu 50-70 m, których odkładanie trwało od zlodowacenia środkowopolskiego po holocen. Wśród późniejszych osadów plejstoceńskich dominują gliny zwałowe, m.in. budujące powierzchnie wysoczyznowe wschodniej i północnej części gminy z rozległymi obszarami występowania piasków akumulacji wodnolodowcowej i rzecznej. W obszarze równiny terasowej w południowo-zachodniej części gminy występują utrwalone formy wietrzne. W obrębie pradoliny warszawsko – berlińskiej, zajętej przez system kanałów Obry, duże połacie terenu zajmują grunty organiczne (głównie namuły i torfy) oraz próchniczne. W dnach rynien jeziornych występują również gytie i kreda jeziorna.

3. Warunki gruntowe gminy są zróżnicowane. W podłożu rozległych obszarów wysoczyznowych niemal powszechnie występują utwory bezpośredniej akumulacji lodowcowej – gliny, gliny piaszczyste i piaski gliniaste, najczęściej o konsystencji twardoplastycznej i półzwartej. W wielu miejscach gliny zwałowe przykryte są cienką warstwą osadów wód płynących (wodnolodowcowych i rzecznych), warstwowych piasków i żwirów. Występują one m.in. w obrębie płytkich rynien subglacjalnych i rozległych powierzchni terasowych w pradolinie. Większość zalegających w podłożu piasków i żwirów to grunty zagęszczone, o co najmniej kilku lub kilkunastometrowej miąższości. Jedynie na obszarze terasy zalewowej, w stropowej części podłoża przeważają piaski luźne, często z licznymi przewarstwieniami i domieszkami próchnicy. Niedużą zaś na ogół miąższością odznaczają się osady holoceńskie, reprezentowane przez piaski próchniczne i namuły organiczne, nieco większa torfy i gytie, wypełniające większe obniżenia terenu.

4. Rzeźba terenów gminy jest wynikiem rozcinania wysoczyzny morenowej w okresach zlodowaceń przez rynny lodowcowe oraz doliny wód roztopowych. Jej szkielet stanowią lokalne kulminacje i obniżenia, których różnice poziomu dochodzą do ok. 30 m. Najwyżej położonymi punktami gminy jest kulminacja wału wydmowego tzw. Łysej Góry (87.0 m n.p.m.), położona na zachód od Świętna, a najniżej lustro wody jeziora Rudno (około 54.3 m n.p.m.), leżącego na południowo-zachodnim skraju gminy. Mimo niedużych deniwelacji terenu, ukształtowanie powierzchni gminy jest zróżnicowane a jej krajobraz tworzą:

   - płaska wysoczyzna morenowa, o spadkach 0-3%, wyniesiona od ok. 65 do 86 m n.p.m. i położona w północno-wschodniej i północnej części gminy,
   - równina sandrowa, wyniesiona około 60-75 m n.p.m., urozmaicona licznymi wzniesieniami pochodzenia sandrowo – kemowego i porośnięta lasem, występująca na północnych obrzeżach gminy,
   - wydmowa terasa środkowa, wyniesiona na około 59-62 m n.p.m., urozmaicona wałami wydmowymi i porośnięta lasem, zajmująca południowo-zachodnią część gminy,
   - dna rynien i dolin wód roztopowych, o specyficznym, podłużnym kształcie i wyrównanym dnie, ale zmiennej szerokości,
   - liczne drobne doliny erozyjno-denudacyjne, rozcinające powierzchnie wysoczyzny morenowej,
   - wydmy wałowe i paraboliczne, widoczne głównie na terenach zalesionych w południowej części gminy.

3.3 GLEBY

1. Gleby gminy charakteryzują się średnią lub niska jakością i składają się z różnych typów. Przeważają na jej obszarze gleby brunatne właściwe i bielicowe, wytworzone z glin i piasków gliniastych mocnych lub lekkich na glinie, a także położone lokalnie w sąsiedztwie dolin i cieków, czarne ziemie. Uzupełnione są one glebami brunatnymi, wyługowanymi i bielicowymi, wytworzonymi z piasków gliniastych, lekkich lub słabo gliniastych na glinie.
   Osuszenie znacznych, pierwotnie podmokłych terenów w dolinie Obry umożliwiło rolnicze wykorzystanie dużej części torfowisk.

Zróżnicowane gleby torfowe, mułowo-torfowe, murszowo-mineralne, czarne ziemie właściwe i zdegradowane itp., położone w dolinach rzek i cieków, zajęte zostały tu przez średnie bądź słabe użytki zielone. Z uwagi na pełnione funkcje przyrodniczo-ekologiczne, tereny te zasługują na szczególną ochronę.

2. Grunty rolne zajmują ok. 49% ogólnej powierzchni gminy, a kompleksy najżyźniejszych gleb wytworzyły się w rejonie Powodowa i Chorzemina oraz we wschodniej części gminy we wsiach: Tłoki, Gościeszyn, Stara Dąbrowa. Blisko 40% areału gruntów ornych zdominowanych jest przez kompleksy żytnie: słaby i bardzo słaby, kompleks żytni dobry zajmuje tylko ok. 20% powierzchni tych gruntów. Nieduży jest tu odsetek gleb hydrogenicznych, głównie 6 i 9 kompleksu glebowo-rolniczego. Na terenie gminy dominują gleby bardzo kwaśne lub kwaśne (jest ich 53%), narażone są one w dużym stopniu na erozję wietrzną, nadmierne przesuszanie wierzchnich warstw i zanieczyszczenia.

3.4 LASY

Wskaźnik lesistości w gminie Wolsztyn wynosi 36,7%. Do największych kompleksów leśnych zaliczane są trzy obszary: pierwszy na północy od Wolsztyna, drugi rozciąga się pomiędzy Kębłowem, Obrą, Świętnem, Rudnem i Wilczem, trzecią grupą są lasy w rejonie Wielkiego Łęgu Obrzańskiego. Z uwagi na warunki klimatyczne i glebowe dominującym w Nadleśnictwie Wolsztyn typem siedliskowym jest bór suchy i świeży, udział siedlisk borowych wynosi poza dolinami rzeki Dojcy 90,8%.

Skład gatunkowy drzewostanów jest dość ubogi, największe jednak powierzchnie zajmuje bór świeży, w którego drzewostanie dominują monokultury sosnowe z domieszką brzozy (udział sosny wynosi 92,7%). Zespołom boru świeżego suchego towarzysza niewielkie fragmenty boru mieszanego świeżego, charakteryzujące się większym zróżnicowaniem drzewostanu, w którym obok sosny występuje brzoza, dąb, świerk, modrzew, olcha i inne.
Średni wiek drzewostanów jest niski i wynosi 50 lat (przy wieku rębności sosny – 100 lat), co ma istotne znaczenie dla ograniczonych możliwości pozyskiwania drewna na terenie gminy.

Lasy liściaste i mieszane zajmują z reguły tereny dolinne i grunty podmokłe. Dla wzmocnienia ekosystemów leśnych, w tym m.in.: ograniczenia pozyskania drewna na dużych powierzchniach zrębowych i wykonania określonych zabiegów ochronnych, ograniczenia dostępności leśnych kompleksów (m.in. w okresie suszy), cześć lasów gminy objęto ochroną.

Zadrzewienia i zakrzaczenia występujące na terenie gminy wzdłuż dolin rzecznych, rowów melioracyjnych oraz ciągów komunikacyjnych odgrywają dużą rolę ekologiczną.
W dolinach rzecznych oraz obszarach okresowo lub stale podmokłych koncentrują się ekosystemy łąkowe. Intensyfikacja ich użytkowania przyczynia się do przeobrażeń skutkujących w zubożeniu lokalnej fauny i flory.

Szata roślinna, występująca na terenie gminy jest bardzo zróżnicowana, co jest spowodowane urozmaiceniem pochodzenia i rzeźby terenu, stosunków wodnych, glebowych oraz stopniem ingerencji człowieka w naturalne biocenozy. Szatę poza opisanymi wcześniej zbiorowiskami leśnymi tworzą następujące zespoły roślinne:

- zespoły wodne i bagienne (torfowiska wysokie, przejściowe i niskie),
- zespoły zaroślowe,
- zespoły lakowe.

Na terenie gminy zidentyfikowano także ok. 28 gatunków roślin dziko rosnących, objętych ścisłą ochroną gatunkową oraz 21 objętych ochroną częściową.

Świat zwierzęcy gminy jest typowy dla nizinnych obszarów kraju. W lasach żyją jelenie, daniele, sarny i dziki, a także lisy, borsuki i kuny. Spośród innych ssaków najczęściej spotykane to zające i dzikie króliki, a z chronionych – wydry, wiewiórki, orzesznice, żołędnice, jeże zachodnioeuropejskie, ryjówki aksamitne, krety oraz nietoperze, nocki duże i mroczki posrebrzane. Najlepiej rozpoznana jest fauna ptaków, niemal w całości podlegająca ochronie gatunkowej.

W lasach i rozległych obniżeniach dolinnych, zwłaszcza w pradolinie Obry, stwierdzono występowanie całego szeregu gniazdujących i żerujących ptaków, w tym m.in. gatunków zagrożonych w skali europejskiej: rybitwy czarnej, żurawia, bociana białego, kureczki zielonej, baka, błotniaka stawowego, błotniaka zbożowego, rycyka, sowy błotnej, kani czarnej, dzięcioła czarnego, lelka, zimorodka, dzierzby gąsiorka, skowronka borowego.

Spośród chronionych gatunków kręgowców występują na obszarze gminy cztery gatunki gadów: jaszczurka zwinka, padalec, zaskroniec i żmija zygzakowata oraz płazy reprezentowane wyłącznie przez żaby i ropuchy. Fauna ryb ogranicza się do gatunków pospolitych, w wielu zbiornikach wodnych kształtowana jest przez działalność gospodarczą człowieka.

3.5 WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

1. Tereny miasta i gminy położone są w dorzeczu rzeki Obry, jednego z największych dopływów Warty. Południowa ich cześć przecinają trzy, połączone z sobą, kanały Obry: Północny (stanowiący główne koryto Obry na jej odcinku o dł. 23,8 km), Środkowy (18 km) i Południowy (6,5 km). Największym dopływem Obry na terenie gminy jest przepływająca przez jezioro Wolsztyńskie i jezioro Berzyńskie rzeka Dojca (na dł. 9 km). Kanał Środkowy Obry odwadnia najniżej położone fragmenty doliny i uchodzi do Jeziora Obrzańskiego, z którego odpływa do Północnego Kanału Obry.

   Przy wysokich stanach przyjmuje on część wody z Południowego Kanału Obry, który uchodzi do jeziora Rudno.

2. Na terenie gminy znajdują się następujące jeziora, które uzupełniają jej układ hydrograficzny:

- Jezioro Berzyńskie – przepływowe (z rzeką Dojcą), o powierzchni 330,8 ha, z maksymalną głębokością 4,5 m i średnią 2,4 m, o owalnym kształcie, z osią o przebiegu z północnego wschodu na południowy zachód, z wodami II klasy czystości, z zamulonym dnem, zakwalifikowane jako poza kategoria w ocenie podatności na degradacje;
- Jezioro Wolsztyńskie – przepływowe (z rzeką Dojcą), o powierzchni 124,2 ha, z maksymalną głębokością 4,2 m i średnią 2,0 m, o wydłużonym kształcie i osią przebiegającej z północnego zachodu na południowy zachód; w części środkowej jezioro znacznie się poszerza w kierunku wschodnim, gdzie znajduje się wyspa o pow. 1,3 ha; z wodami III klasy czystości, z III kategoria podatności na degradację, z zamulonym dnem; jezioro jest osłonięte dookoła wąskim pasem drzew, jego południowe brzegi okolone są zabudową miejską, od wschodu przylega wieś Karpicko;
- Jezioro Rudno (Orchowe) – przepływowe (z kanałem Południowym Obry i Obrzyca), o powierzchni 163,0 ha (z czego ok. 60% w gminie Wolsztyn), z maksymalną głębokością 9,1 m i średnią 4,1 m, z wodami II klasy czystości, z III klasa podatności na degradację; Jezioro ma rozwiniętą linie brzegową z dużym półwyspem od strony południowo-wschodniej; wokół niego znajdują się liczne ośrodki wypoczynkowe;
- Jezioro Obrzańskie (Oberskie) – przepływowe (z kanałem Środkowym Obry), o powierzchni 86,8 ha, z maksymalną głębokością 5,1 m i średnią 1,8 m, z wodami n o n klasy czystości, z III klasa podatności na degradację; Jezioro ma kształt bardzo nieregularny, z przewężeniem w środku, jego cześć północna jest mniejsza i płytsza, cześć południowa – większa, o głębokości do 5,1 m;
- Jezioro Wilcze o powierzchni 48,2 ha, ze średnią głębokością 6,0 m, otoczone od strony północnej i północno wschodniej zabudową letniskową;
- Jezioro Krutla (Święte) o powierzchni 23,3 ha, z maksymalną głębokością 5,2 m i średnią 1,8 m, z wodami II klasy czystości i z III klasa podatności na degradację;

- Jezioro Wuszno (śródleśne) o powierzchni 22,4 ha, ze średnią głębokością 1,4 m, otoczone od strony południowej zabudową letniskową;
- Jezioro Świętno (śródleśne) o powierzchni 4,5 ha, ze średnią głębokością 2,5 m.

3. Zasoby wód podziemnych w rejonie Wolsztyna należą do Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej o reżimie wysokie ochrony(OWO). Zalęgają one w utworach, które składają sie z różnoziarnistych piasków i żwirów akumulacji wodnolodowcowej i rzecznej, o miąższości dochodzącej do 30 m. Struktury te zasilane są przez wody głębokiego krążenia, infiltrowane z terenów przyległych obszarów wysoczyznowych i częściowo przez wody powierzchniowe, płynące kanałami Obry. Wykorzystywane są one m.in. przez komunalne ujęcie wody dla Wolsztyna i okolicznych wsi, usytuowane w pobliżu wsi Wroniawy. Na obszarach wysoczyznowych wody pietra czwartorzędowego występują generalnie w 2-3 poziomach. Poziom gruntowy zalega płytko i z uwagi na silne zanieczyszczenie na ogół nie jest eksploatowany. Najczęściej użytkowane są wody międzyglinowe lub podglinowe, występujące w przedziale 15-40 lub 30-50 m p.p.t. W utworach trzeciorzędowych występują dwa poziomy wodonośne: oligoceński i mioceński. Ich znaczenie gospodarcze jest jednak nieduże.

3.6.STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

Ustawa z dn. 16.04.2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627) przedstawia poszczególne formy ochrony przyrody, z których na terenie gminy występują:
- obszar Natura 2000,
- obszar chronionego krajobrazu,
- rezerwat przyrody, użytki ekologiczne oraz
- pomniki przyrody.

Obszar NATURA 2000

Na terenie gminy najważniejszą pod względem rangi, formą ochrony przyrody jest sieć NATURA 2000 – obszar specjalnej ochrony ptaków Wielki Łęg Obrzański PLB 300004.
Obowiązującym aktem prawnym dla tego obszaru jest rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12.01.2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. 2001 r., Nr 25, poz. 133).

Wielki Łęg Obrzański to obszar obejmujący najszerszą część doliny Środkowej Obry. Rzeka płynie w tym rejonie trzema korytami, które przecinają teren ostoi ze wschodu na zachód. Teren pokryty jest mozaiką łąk, bagien, lasów zalewowych, potorfi oraz lasów mieszanych porastających piaski polodowcowych wyniesień. Dolina jest pocięta siecią kanałów i rowów.
Z wyjątkiem obszarów zabagnionych, teren jest intensywnie uprawiany, głównie w formie użytków zielonych (łąki i pastwiska).
Na terenie gminy jest to około 4 056,6 ha położonych na południe od drogi Błocko – Nowa Dąbrowa – Wroniawy. Od zachodu granicę stanowi Północny Kanał Obry.

Omawiany obszar to ostoja ptasia o randze europejskiej E 34. Występuje tu co najmniej 17 gatunków ptaków z Załącznika i Dyrektywy Ptasiej, 7 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla kulik wielki (PCK) – około 4 % populacji krajowej oraz co najmniej 1 % populacji krajowej następujących gatunków ptaków:

- błotniak zbożowy,
- kania czarna,
- kania ruda.

W stosunkowo wysokiej liczebności występują:

- bocian biały oraz
- pustułka (około 1 % populacji krajowej).

Uszczegóławiając gatunki ptaków i innych zwierząt bytujących na tym terenie wymienić należy w pierwszej kolejności ptaki wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG:

- bąk zwyczajny (Botaurusstellaris),
- bocian czarny (Ciconianigra),
- bocian biały (Ciconiaciconia),
- trzmielojad zwyczajny (Pernisapivorus),
- kania czarna (Milvusmigrans),
- kania ruda (Milvusmilvus),
- błotniak stawowy (Circus aeruginosus),
- błotniak zbożowy (Circus cyaneus),
- orlik krzykliwy (Aquilapomarina),
- kropiatka (Porzanaporzana),
- zielonka (Porzanaparva),
- derkacz (Crexcrex),
- żuraw (Grusgrus),
- dzięcioł czarny (Dryocopusmartius),
- świergotek polny (Anthuscampestris),
- podróżniczek (Lusciniasvecica),
- jarzębatka (Sylvia nisoria) oraz jako jedyny gatunek chroniony w tej grupie
- siewka złota (Pluvialisapricaria).

Regularnie występującymi ptakami migrującymi nie wymienionymi w Załączniku I Dyrektywy Rady79/409/EWG występującymi na tym terenie są:

- gęś gęgawa (Anseranser),
- rycyk (Limosalimosa), oraz
- chroniony kulik wielki (Numeniusarquata).

Innym ważnym gatunkiem zwierząt jest pająk tygrzyk paskowany (Argiopebruennichi).

Ważnymi gatunkami roślin są natomiast:

- kukułka szerokolistna (Dactylorhizamajalis),
- goździk (Dianthussuperbus),
- kruszczyk szerokolistny (Epipactishelleborine),
- groszek błotny (Lathyruspalustris),
- grzybień biały (Nymphaea alba),
- porzeczka czarna (Ribesnigrum),
- przetacznik wodny (Veronica catenata).

Wartość przyrodniczą oprócz bogatej fauny stanowią również miejscami bardzo dobrze zachowane łęgi jesionowo-olszowe-starodrzewia z licznymi pomnikowymi okazami jesionów i dębów szypułkowych oraz rozległe połacie łąk, zarówno ekstensywnie użytkowane, jak i zarastające. Jest to jeden z największych tego typu kompleksów w Wielkopolsce.

Na terenie gminy Wolsztyn istnieje szereg zróżnicowanych form ochrony przyrody:

- obszar Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Sławskie, Pradolina Obry i Rynna Zbąszyńska” – na terenie gminy Wolsztyn obejmuje powierzchnię ok. 13,4 tys. ha,
- rezerwat przyrody „Chorzemińskie Bagno”, utworzony na pow. 3,7 ha dla ochrony śródleśnego torfowiska przejściowego, powstałego w bezodpływowym zagłębieniu terenu,
- część obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Wielki Łęg Obrzański” (PLB300004) na powierzchni całkowitej 4056,6 ha,
- użytki ekologiczne,
- zasoby wód podziemnych w rejonie Wolsztyna, należące do Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 150 – Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej, o reżimie wysokiej ochrony (OWO),

- lasy ochronne grupy I, głównie wodochronne i glebochronne, skoncentrowane w pradolinie Obry oraz dolinie Dojcy; obejmujące drzewostany na powierzchni 3 360 ha, z czego lasy wodochronne o pow. 2 384 ha służą ochronie drzewostanów w strefie zlewni Obrzycy, w dolinie Obry i Dojcy, a lasy glebochronne o pow. 973 ha chronią wydmy śródleśne,
- parki podworskie,
- liczne pomniki przyrody.

W ramach obszaru NATURA 2000, niżej wymienione, zinwentaryzowane siedliska na terenie ostoi ptasiej nie podlegają ochronie:

- ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (Koelerionglaucae) – 6120,
- ziołorośla górskie (Adenostylionalliariae) i ziołorośla nadrzeczne (Convolvuletaliasepium) – 6430,
- niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherionelatioris) – 6510,
- grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum) – 9170,
- łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetumalbae, Alnenion) – 91E0.

Na terenie gminy ustanowiony jest rezerwat przyrody, „Bagno Chorzemińskie”. Jest to ścisły rezerwat torfowiskowy utworzony w 1959 r. Obejmuje 3,79 ha torfowiska przejściowego, położonego w bezodpływowej niecce otoczonej suchymi sosnowymi borami. Porasta go karłowaty i rzadki drzewostan: brzozowy i sosnowy. Na obrzeżach występuje olsza czarna i pojedyncze świerki. W runie oprócz torfowców spotkać można wełniankę pochwowatą, kilka gatunków turzyc, bagno zwyczajne, żurawinę błotną, bagnicę torfową.

Obowiązującym aktem prawnym dla tego rezerwatu jest zarządzenie Nr 1/10 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 25.01.2010 r. w sprawie rezerwatu przyrody Bagno Chorzemińskie (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2010 r., Nr 64, poz. 1359).

Obszarem Chronionego Krajobrazu są tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Na terenie gminy zlokalizowany jest Obszar Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Sławskie, Pradolina Obry i Rynna Zbąszyńska”. Obszar został wyznaczony uchwałą nr VII/49/85 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Zielonej Górze z dnia 21.06.1985 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa zielonogórskiego (Dz. Urz. Woj. Zielonogórskiego nr 7, poz. 188).
Następnie Wojewoda Zielonogórski wydał rozporządzenie Nr 6 z dnia 10.07.1996 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Zielonogórskiego Nr 12, poz. 117), które zostało zmienione rozporządzeniem Nr 10 Wojewody Zielongórskiego z dnia 10.07.1998 r.

Obszar obejmuje 134 km^2 na terenie samej gminy Wolsztyn. Ochroną polegającą na zakazie działalności powodującej zanieczyszczenie środowiska, niszczenia roślin i zwierząt oraz przekształcenia rzeźby terenu objęto doliną Dojcy, Obry oraz rejony jezior: Orchowego (Rudno), Wilcza i Wuszna.

Na terenie gminy Wolsztyn znajduje się wiele pomników przyrody, które są zachowane, ze względów naukowych i dydaktycznych, odznaczających się indywidualnymi i niepowtarzalnymi cechami.
Na uwagę zasługują wymienione poniżej:

- nr 150 – sosna pospolita o obwodzie 232 cm i wys. 23 m, przy rezerwacie Chorzemińskie Bagno w Leśnictwie Nowe Tłoki, w oddziale 105k,
- nr 153 – grupa 7 sosen pospolitych o obwodzie 163-230 cm oraz wys. 21-25 m w Nowym Młynie, w Leśnictwie Nowe Tłoki, w oddziale 120,
- nr 154 – dąb szypułkowy o obwodzie 480 cm i wys. 22 m (martwy) w Powodowie,
- nr 155 – grupa 167 drzew, w różnym wieku, głównie lip drobnolistnych, o obwodzie

do 460 cm, wys. Do 30 m z udziałem kasztanowców, klonów i dębów przy drodze Gościeszyn – Stara Dąbrowa,

- nr 156 – lipa drobnolistna o obwodzie 440 cm i wys. 25 m przy ul. 5 Stycznia w Wolsztynie,
- nr 157 – 9 lip drobnolistnych o obwodzie 300-610 cm i wys. 20-26 m obok boiska w Obrze,
- nr 158 – grupa 12 dębów szypułkowych o obwodzie 280-660 cm oraz wys. 10-25 m w lesie w pobliżu wsi Kębłowo, w Leśnictwie Kębłowo, w oddziale 96b,
- nr 159 – 2 platany, o obwodzie 380 i 420 cm oraz wysokości 18 m w parku podworskim we Wroniawach,
- nr 461 – dąb szypułkowy o obwodzie 420 cm i wys. 28 m w parku miejskim w Wolsztynie,
- nr 462 – topola kanadyjska (późna) o obwodzie 490 cm i wys. 30 m (tamże),
- nr 463 – dąb szypułkowy o obwodzie 420 cm i wys. 30 m (tzw. Dąb Rożka, tamże),
- nr 678 – miłorząb dwuklapowy o obwodzie 150 cm i wys. 19 m (tamże),
- nr 706 – dąb szypułkowy o obwodzie 450 cm i wys. 25 m na terenie Zespołu Szkół Specjalnych (tamże),
- nr 707 – dąb szypułkowy o obwodzie 400 cm i wys. 26 m przy budynku Starostwa Powiatowego (tamże),
- nr 708 – dąb szypułkowy (odmiana piramidalna) o obwodzie 440 cm i wys. 27 m w parku miejskim (tamże),
- nr 709 – buk pospolity o obwodzie 360 cm i wys. 28 m, w parku miejskim (tamże),
- nr 710 – dąb szypułkowy o obwodzie 400 cm i wys. 26 m na terenie LOK (tamże),
- nr 711 – dąb szypułkowy o obwodzie 470 cm i wys. 25 m obok poczty(tamże),
- nr 818 – dąb szypułkowy o obwodzie 425 cm i wys. 20 m, w Leśnictwie Dąbrowa, w oddziale 50a,
- nr 819 – dąb szypułkowy o obwodzie 520 cm i wys. 21 m przy drodze z Borek do Solca, w Leśnictwie Dąbrowa, w oddziale 36f,
- nr 976 – wiąz szypułkowy o obwodzie 334 cm i wys. 28 m, w Leśnictwie Dąbrowa, w oddziale 4d,
- nr 994 – lilia w podszycie drzewostanu dębowego na pow. 0.82 ha, w Leśnictwie Dąbrowa, w oddziale 14b,
- nr 995 – jesion wyniosły o obwodzie 560 cm, wys.25 m, w Leśnictwie Kębłowo, w oddziale 61d,
- nr 1039 – wiąz szypułkowy o obwodzie 300 cm, wys. 29 m, w Leśnictwie Dąbrowa, w oddziale 3f,
- nr 1034 – 2 buki zwyczaje o obwodzie 340 i 360 cm, wys. 25 i 26 m, w Leśnictwie Powodowo, w oddziale 168d,

4. ROLNICTWO

Z danych PSR 2020 wynika, że w ogólnej powierzchni miasta i gminy Wolsztyn, łącznie użytki rolne zajmują 11 119,35 ha. W gminie w 2020 roku funkcjonowało 935 gospodarstw rolnych. Dominują średniej wielkości, prywatne gospodarstwa o powierzchni do 1 – 5 ha, których w 2020 roku było 451. Dużo jest też gospodarstw rolnych o powierzchni od 5 do 10 ha, w sumie 150. Gospodarstwa powyżej 15 ha stanowią jedynie 13,6% (127).

4.1 Struktura wielkości gospodarstw i użytkowania ziemi w gminie Wolsztyn

Tab.4 Struktura wielkości gospodarstw i użytkowania ziemi w gminie Wolsztyn w/g. Powszechnego Spisu Rolnego 2020

Jednostka terytorialna	wszystkie prowadzące działalność rolniczą					
	ogółem	do 1 ha	1-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15+ ha
	Szt/ha	Szt/ha	Szt/ha	Szt/ha	Szt/ha	Szt/ha
Gmina Wolsztyn	935	125	451	150	82	127
Gmina Wolsztyn	11119,35	138,68	1391,06	1222,08	1078,98	7288,55

Źródło: GUS Powszechny Spis Rolny 2020

Tab.5 Struktura wielkości gospodarstw i użytkowania ziemi w gminie Wolsztyn w/g Powszechnego Spisu Rolnego 2010

Jednostka terytorialna	wszystkie prowadzące działalność rolniczą					
	ogółem	do 1 ha	1-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15+ ha
	Szt/ha	Szt/ha	Szt/ha	Szt/ha	Szt/ha	Szt/ha
Gmina Wolsztyn	1612	668	463	206	88	99
Gmina Wolsztyn	11444,59	511,54	1354,36	1730,11	1146,43	6702,15

Źródło: GUS Powszechny Spis Rolny 2010

W strukturze wielkości gospodarstw w gminie Wolsztyn, porównując 2020 rok z 2010 rokiem, ilość gospodarstw ogólnie zmalała o 677 szt., najwięcej w grupie gospodarstw do 1 ha – o 543. Zmalała także ogólna powierzchnia gospodarstw rolnych z 11 444,59 ha w 2010 roku do 11 119,35 ha w 2020 roku.

4.2 Struktura zasiewów w gospodarstwach rolnych gminy Wolsztyn

Tab.6 Struktura zasiewów gospodarstw rolnych w gminie Wolsztyn w/g Powszechnego Spisu Rolnego 2010 i 2020

Jednostka terytorialna	zboża		Pszenica ozima	Żyto ozime	Owies	Pszen-żyto ozime	Mieszanki zbożowe jare	Kukurydza
	razem	podst.+ mieszanki						
	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha
Gmina Wolsztyn 2020	6127,02	5125,42	379,51	1650,83	189,11	1326,70	208,12	1001,60
Gmina Wolsztyn 2010	5943,96	5667,57	326,70	1775,93	535,11	1009,52	759,60	269,85

Źródło: GUS Powszechny Spis Rolny 2020 i 2010

W 2020 roku w strukturze zasiewów gospodarstw rolnych w gminie Wolsztyn dominowały zboża – 6127,02 ha i mieszanki zbożowe 5125,42 ha.

Dużą pozycję stanowiły żyta ozime – 1650,83 ha i pszenżyto ozime 1326,70 ha, pszenica ozima 379,51 ha oraz kukurydza 1001,60 ha. Wysoka produkcja żyta, który była i jest podstawowym zbożem w piekarnictwie – jest szansą na rozwój produkcji zdrowej żywności w lokalnej działalności gospodarczej.

Dla porównania w 2010 roku w strukturze zasiewów gospodarstw indywidualnych w gminie Wolsztyn dominowały również zboża 5943,96 ha i mieszanki zbożowe 5667,57 ha (areał był jednak nieznacznie większy niż w 2020 roku).

Dużą pozycję (większą niż w 2020 roku) stanowiły żyto ozime 1775,93 ha, owies 535,11 ha oraz mieszanki zbożowe jare 759,60 ha. Mniejsze były powierzchnie zasiewów pszenicy ozimej 326,70 ha, kukurydzy 269,85 ha oraz pszenżyta ozimego 1009,52 ha w stosunku do 2020 roku.

4.3 HODOWLA

Tab.7 Hodowla i obsada zwierząt gospodarskich w gminie Wolsztyn wg Powszechnego Spisu Rolnego 2020 r. 2010 r.

Jednostka terytorialna	Liczba gospodarstw	bydło		trzoda		konie	drób	
		razem	krowy	razem	lochy		razem	kury
		szt.	szt.	szt.	szt.	szt.	szt.	szt.
Gmina Wolsztyn 2020	935	6897	1453	15789	1344	-	1132460	877455
Gmina Wolsztyn 2010	1612	4751	1446	30345	3655	121	3143379	3020806

Źródło: GUS Powszechny Spis Rolny 2020 i 2010

Tab.8 Zmiany pogłowia bydła w gminie Wolsztyn 2020/2010 r. w/g Powszechnego Spisu Rolnego

Jednostka terytorialna	bydło		zmiana	krowy		zmiany
			2020/2010	2010	2010	2020/2010
	szt.	szt.	%	szt.	szt.	%
Gmina Wolsztyn	4751	6897	45,17	1446	1453	0,48

Źródło: GUS Powszechny Spis Rolny 2020 i 2010

Tab.9 Zmiany pogłowia trzody chlewnej w gminie Wolsztyn 2020/2010 wg Powszechnego Spisu Rolnego.

Jednostka terytorialna	Trzoda chlewna		zmiana	lochy		zmiany
	2010	2020	2020/2010	2010	2010	2020/2010
	szt.	szt.	%	szt.	szt.	%
Gmina Wolsztyn	30345	15789	-47,97	3655	1344	-63,23

Źródło: GUS Powszechny Spis Rolny 2020 i 2010

Tab.10 Zmiany pogłowia drobiu w gminie Wolsztyn 2020/2010 r. w/g Powszechnego Spisu Rolnego

Jednostka terytorialna	Drób ogółem		zmiana	Kury		zmiany
	2010	2020	2020/2010	2010	2020	2020/2010
	szt.	szt.	%	szt.	szt.	%
Gmina Wolsztyn	3143379	1132460	-63,97	3020806	877455	-70,95

Źródło: GUS Powszechny Spis Rolny 2020 i 2010

Tab.11 Źródła utrzymania gospodarstw rolnych w gminie Wolsztyn w 2010 i 2020 r. w/g Powszechnego Spisu Rolnego

Jednostka terytorialna	z dochodem z:				
	działalności rolniczej	emerytury i renty	pozarolniczej działalności gospodarczej	Pracy najemnej	innych niezarobkowych źródeł
	gosp.	gosp.	gosp.	gosp.	gosp.
Gmina Wolsztyn 2010	1348	519	243	697	59
Gmina Wolsztyn 2020	926	236	158	427	127

Źródło: GUS Powszechny Spis Rolny 2010 i 2020

W 2020 roku w strukturze hodowli i obsady zwierząt w gospodarstwach rolnych w gminie Wolsztyn dominowało pogłowie trzody chlewnej – 15789 szt., które w stosunku do 2010 r. zmniejszyło się o 47,97%, w tym loch o 63,23%.

Równie wysoka była w 2020 roku obsada bydła – 6897 szt., która w stosunku do roku 2010 zwiększyła się o 45,17%, w tym krów o 0,48%. Wysoka była także obsada drobiu - ogółem w 2020 roku – 1132460 szt., która w stosunku do roku 2010 zmniejszyła się o 63,97%, w tym kur o 70,95%.

Z analizy podstawowych źródeł utrzymania gospodarstw rolnych w gminie Wolsztyn w 2020 r. wynika, iż większość gospodarstw utrzymuje się z działalności rolniczej – 926 gospodarstw oraz pracy najemnej – 427 gospodarstw, a także z emerytury i renty – 236 gospodarstw

Dla porównania podstawowym źródłem utrzymania gospodarstw w gminie Wolsztyn w 2010 r. w większości była działalność gospodarcza – 1348 gospodarstw, z pracy najemnej utrzymuje się – 697 gospodarstw, emerytur i rent – 519 gospodarstw, z poza rolniczej działalności gospodarczej – 243 gospodarstw oraz z innych niezarobkowych źródeł – 59 gospodarstw.

5. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

5.1 Sieć osadnicza, gęstość zaludnienia

Tab.12 Powierzchnia, ludność, zmiany zaludnienia miasta i gminy Wolsztyn w latach 2019-2023 na tle powiatu wolsztyńskiego

Jednostka terytorialna	Powierzchnia	faktyczne miejsce zamieszkania stan na 31 XII					Zmiana 2023 / 2019	gęstość zaludnienia 2023
	2023	2019	2020	2021	2022	2023		
	km²	os.	os.	os.	os.	os.	%	os/ km²
Gmina Wolsztyn	249,9	30539	30431	30360	30244	30214	-1,06	121,00
Powiat wolsztyński	680,0	57416	56870	56827	56743	56672	-1,35	83,34

Źródło: https://svs.stat.gov.pl/3628 oraz https://svs.stat.gov.pl/430

Miasto i gmina Wolsztyn charakteryzuje się zmniejszającą się liczbą mieszkańców, co na tle powiatu wolsztyńskiego w okresie 2019-2023 wypada nieznacznie korzystnie. Przeciętnie w jednym sołectwie, których jest 23 w gminie, mieszka średnio 781 osób, a gęstość zaludnienia w sołectwach wynosi 74,0 osób/km^2. W badanym okresie w mieście i gminie zaobserwowano spadek liczby mieszkańców o 325 osób.

5.2 Ruch naturalny

W mieście i gminie Wolsztyn średni wskaźnik przyrostu naturalnego na 1000 mieszkańców w całym okresie 2019-2023 r. wyniósł (-0,19), i jest dużo niższy niż w powiecie wolsztyńskim (0,72). W 2019 roku odnotowano w mieście i gminie Wolsztyn duży przyrost tego wskaźnika (+3,50).

Tab.13 Przyrost naturalny ludności miasta i gminy Wolsztyn w okresie 2019 – 2023 na tle powiatu wolsztyńskiego

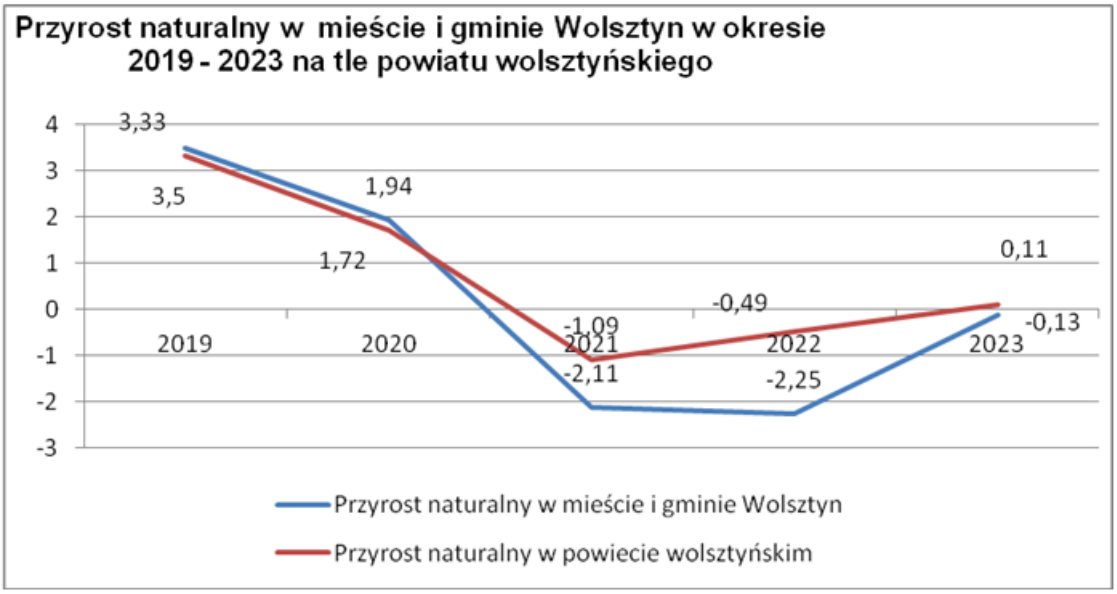
Jednostka terytorialna	Przyrost naturalny na 1000 ludności - %/ogółem					
	2019	2020	2021	2022	2023	średnia
Gmina Wolsztyn	3,50	1,94	-2,11	-2,25	-0,13	-0,19
Powiat wolsztyński	3,33	1,72	-1,09	-0,49	0,11	0,72

Źródło: https://svs.stat.gov.pl/3628 oraz https://svs.stat.gov.pl/430

W mieście i gminie Wolsztyn podobnie jak w powiecie wolsztyńskim wskaźnik przyrostu naturalnego na 1000 mieszkańców miał wartość dodatnią tylko w roku 2019 i w 2020, a później niestety ujemną, co przedstawia tab.13. W mieście i gminie Wolsztyn najmniejszy przyrost naturalny na 1000 mieszkańców wystąpił w 2022 roku, nieco inaczej w powiecie wolsztyńskim w 2021 roku.

Bezpośrednią przyczyną takiej sytuacji w tych jednostkach samorządowych była pandemia COVID-19. Doskonale to obrazuje wykres „Przyrostu naturalnego w mieście i gminie Wolsztyn w okresie 2019 – 2023, który przedstawia rys.4 poniżej.
Biorąc pod uwagę średnią obliczoną z danych z okresu 2019-2023 wskaźnik przyrostu naturalnego na 1000 mieszkańców w powiecie wolsztyńskim jest dużo wyższy niż w mieście i gminie Wolsztyn.

Rys.4 Przyrost naturalny w mieście i gminie Wolsztyn w okresie 2019-2023 na tle Powiatu wolsztyńskiego

Źródło: https://svs.stat.gov.pl/3628 oraz https://svs.stat.gov.pl/430

5.3 Migracja

W mieście i gminie Wolsztyn podobnie jak w powiecie wolsztyńskim w okresie 2019-2023 przez cały czas występowały ujemne salda migracji mieszkańców z różnym nasileniem, średnio – 1,18. Powiat wolsztyński w całym okresie 2019-2023, w porównaniu do miasta i gminy Wolsztyn odnotowywał średnio również ujemne salda migracji wewnętrznej i zewnętrznej (jednak nieco mniejsze) na poziomie -1,15.

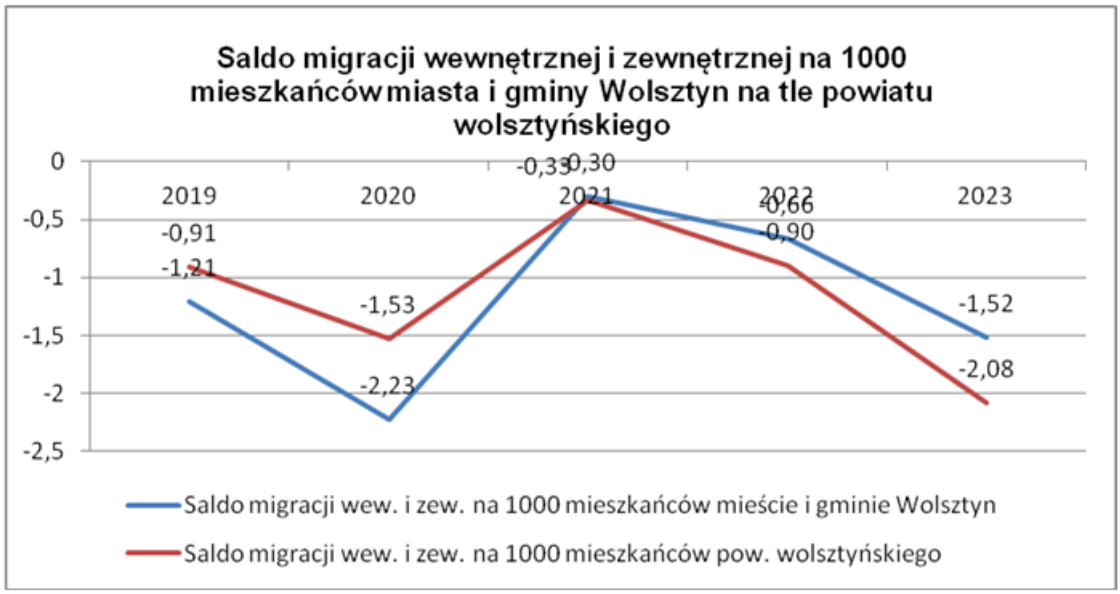
Tab.14 Salda migracji wewnętrznych i zewnętrznych na 1000 mieszkańców miasta i gminy Wolsztyn w latach 2019-2023 na tle powiatu wolsztyńskiego

Jednostka terytorialna	saldo migracji wew. i zew. na 1000 mieszk.%/ogółem					
	2019	2020	2021	2022	2023	średnia
Gmina Wolsztyn	-1,21	-2,23	-0,30	-0,66	-1,52	-1,18
Powiat wolsztyński	-0,91	-1,53	-0,33	-0,90	-2,08	-1,15

Źródło: https://svs.stat.gov.pl/3628 oraz https://svs.stat.gov.pl/430

Współczynnik migracji w mieście i gminie Wolsztyn w całym okresie 2019-2023 miały wartość ujemną. Porównując średnią wartość tego wskaźnika dla miasta i gminy Wolsztyn oraz dla całego powiatu wolsztyńskiego należy stwierdzić, że był on nieco wyższy, co pozwala wyciągnąć wniosek, że procesy migracyjne w nieco większym stopniu niż w powiecie wolsztyńskim kształtowały strukturę ludności miasta i gminy Wolsztyn – z reguły migrowali głównie ludzie w wieku produkcyjnym (mobilnym) od 18 do 44 lat. Analizując to zjawisko trzeba zwrócić szczególną uwagę na przyczyny.

Rys.5 Migracje ludności miasta i gminy Wolsztyn w okresie 2019-2023 na tle powiatu wolsztyńskiego

Źródło: https://svs.stat.gov.pl/3628 oraz https://svs.stat.gov.pl/430

5.4 Struktura ludności

Tab.15 Struktura ekonomiczna ludności w mieście i gminie Wolsztyn na tle powiatu wolsztyńskiego w latach 2019-2023

Jednostka terytorialna	w wieku przedprodukcyjnym - %/ogółem					w wieku produkcyjnym - %/ogółem				
	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023
Gmina Wolsztvn	20,4	20,8	21,0	21,0	20,9	59,6	58,9	58,3	57,9	57,5
Powiat wolsztyński	21,1	21,4	21,5	21,4	21,2	60,2	59,4	58,9	58,6	58,3

Jednostka terytorialna	w wieku poprodukcyjnym - %/ogółem				
	2019	2020	2021	2022	2023
Gmina Wolsztyn	19,8	20,3	20,7	21,0	21,6
Powiat wolsztyński	18,7	19,2	19,6	20,0	20,5

Źródło: https://svs.stat.gov.pl/3628 oraz https://svs.stat.gov.pl/430

Struktura mieszkańców gminy Wolsztyn analizowana według ekonomicznych grup wieku wykazywała korzystniejszą sytuację we wszystkich ekonomicznych grupach ludności: przedprodukcyjnej, produkcyjnej i poprodukcyjnej w stosunku do powiatu wolsztyńskiego w analizowanym okresie 2019-2023.
Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w gminie Wolsztyn wynosił w 2023 r. (20,9%) i był niższy niż w powiecie wolsztyńskim (21,2%), co było efektem niższego od powiatu wskaźnika przyrostu naturalnego na 1000 mieszkańców.
Wskaźnik udziału ludności w wieku poprodukcyjnym w gminie Wolsztyn w roku 2023 wyniósł (21,6%) i był wyższy od tego w powiecie wolsztyńskim (20,5%), co świadczy o relatywnie szybszym procesie starzenia się mieszkańców gminy Wolsztyn.
Na uwagę zasługuje fakt przyspieszenia procesu „starzenia" się mieszkańców zarówno w gminie Wolsztyn, jak również w powiecie wolsztyńskim w okresie 2019 – 2023.

5.5 Prognoza demograficzna

Prognoza, to najprościej rzecz ujmując odpowiedź na pytanie: Jaka będzie przyszłość? Prognoza demograficzna, to twierdzenie o przyszłym stanie i strukturze ludności na określonym terytorium i w określonym momencie czasu (T. Kaczmarek, 1998). Prognozowanie demograficzne stanowi bardzo istotny element programowania rozwoju, tak w skali krajowej, regionalnej jak i lokalnej.

Szczególnie w sytuacji dużej dynamiki zmian w liczbie i strukturze ludności, prognozowanie demograficzne staje się podstawowym elementem wszelkich strategii i planów rozwoju, szczególnie w dziedzinach powiązanych społecznie, takich jak polityka mieszkaniowa, edukacyjna, socjalna czy zdrowotna.

Na podstawie opracowania Głównego Urzędu Statystycznego dotyczącego prognozy liczby ludności dla gmin do 2060 roku, w celu określenia głównych trendów demograficznych opracowano tabelę 16 przedstawiającą prognozę liczby ludności dla gmin w latach 2026 – 2030, 2035, 2040, 2045, 2050, 2055 i 2060. Zgodnie z prognozami demograficznymi od 2014 do 2050 roku liczba mieszkańców gminy Wolsztyn ma systematycznie spadać. Obserwowany trend należy uznać za niekorzystny.

Tab.16 Prognoza liczby ludności gminy Wolsztyn 2026 – 2060 na tle powiatu wolsztyńskiego

Jednostka samorządowa	2026	2027	2028	2029	2030	2035	2040	2045	2050	2055	2060
Gmina Wolsztyn	**30265**	30340	30456	30476	**30458**	**30101**	**29662**	**29190**	**28699**	**28083**	**27348**
Powiat wolsztyński	56583	56672	56832	56836	**56768**	**55973**	**54908**	**53769**	**52547**	**51142**	**49581**

Źródło: Prognoza demograficzna dla powiatu wolsztyńskiego 2026-2060

Spadek liczby mieszkańców gminy Wolsztyn o 9,64% (tj. o 2917 mieszkańców) oraz powiatu wolsztyńskiego 12,37% (tj. o 7002 mieszkańców) w okresie od 2026 do 2060 roku wiąże się z ujemnym saldem migracji wewnętrznych i zagranicznych oraz niskim wskaźnikiem przyrostu naturalnego.

Podsumowanie i wnioski:

1. W mieście i gminie Wolsztyn w perspektywie najbliższych lat należy spodziewać się minimalnego wzrostu ludności do poziomu 30476 mieszkańców w 2029 r., tj. o 0,7%, natomiast w kolejnych dekadach ten proces będzie się pogłębiał, ponieważ w 2060 r. liczba mieszkańców zmniejszy się do poziomu 27348 tj. o 9,64% w stosunku do roku 2026.
2. W okresie od 2035 do 2060 r. spodziewany jest względnie duży spadek ludności w wyniku zmniejszania się zasobów migracyjnych (ludności w wieku produkcyjnym mobilnym) w powiecie wolsztyńskim, w województwie, jak też spadku liczby urodzeń przy wzroście zgonów,
3. Na zmiany ludnościowe w całym okresie 2026 – 2060 w mniejszym stopniu wpłynie ruch naturalny, a w większym ruch migracyjny,
4. Procesy zmiany struktury wieku związane ze starzeniem się ludności będą następować szybciej w mieście i gminie Wolsztyn niż w powiecie wolsztyńskim, co będzie wymagać większej dbałości o politykę przestrzenną i planowanie infrastruktury dostosowanej do osób starszych.

6. PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

6.1 Cechy charakterystyczne rynku pracy w mieście i gminie Wolsztyn

Tab.17 Rynek pracy na terenie miasta i gminy Wolsztyn oraz podmioty gospodarcze w systemie REGON w 2023 r.

2023	Miasto i gmina Wolsztyn	
Pracujący	**14034**	
Bezrobotni zarejestrowani	**303**	
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w %	**1,7**	
Udział bezrobotnych kobiet zarejestrowanych w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym w %	**2,1**	
Wybrane dane demograficzne 2023 ilościowe i w %	**Miasto i gmina Wolsztyn**	
Ludności w wieku:	**Ilość**	**%**
Przedprodukcyjnym	**6325**	**20,9**
Produkcyjnym	**17370**	**57,5**
Poprodukcyjnym	**6519**	**21,6**

REGON	
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2023 roku	**Miasto i gmina Wolsztyn**
Ogółem:	**4448**
w tym w sektorze:	
rolniczym	**411**
przemysłowym i budowlanym	**1134**
Pozostałym	**2903**
na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym	**1472**
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	**3405**
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym	**1127**

Źródło: https://svs.stat.gov.pl/3628

W gminie Wolsztyn w roku 2023 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 4448 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 3405 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 258 nowe podmioty, a 203 podmiotów zostało wyrejestrowanych.
W 2023 roku w gminie Wolsztyn przedsiębiorstw według klas wielkości było: mikroprzedsiębiorstw (0-9 zatrudnionych) aż 4248, małych przedsiębiorstw (10-49 zatrudnionych) 157; średnich przedsiębiorstw (50-249 zatrudnionych) 39; dużych przedsiębiorstw (250-999) zatrudnionych) 4. Ogółem jednak najwięcej było mikro, małych i średnich przedsiębiorstwa (<250 zatrudnionych) bo aż 4444.

Według form prawnych w 2023 roku ilość i podział podmiotów na terenie miasta i gminy Wolsztyn można było wyróżnić: spółdzielnie ogółem 9; spółki handlowe ogółem 412; spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego 32; spółki handlowe akcyjne 4; spółki handlowe akcyjne z udziałem kapitału zagranicznego 2; spółki handlowe z ograniczoną odpowiedzialnością 338; spółki handlowe z ograniczoną odpowiedzialnością z udziałem kapitału zagranicznego 30; spółki cywilne ogółem 266.

9,2% (411) podmiotów jako rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 25,5% (1 134) podmiotów, a 65,3% (2 903) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność.

Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Wolsztyn najczęściej deklarowanymi rodzajami działalności są: handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (21.9%) oraz budownictwo (19.8%).

Z 3405 osób prowadzących działalność gospodarczą na terenie gminy Wolsztyn wyróżnić można liczbowo te, które reprezentują następujące branże: handel hurtowy i detaliczny; (naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle) 744 osoby; budownictwo 673 osób; rolnictwo, (leśnictwo, łowiectwo i rybactwo) 391 osób; przetwórstwo przemysłowe 290 osób; działalność profesjonalna, naukowa i techniczna 281 osób; opieka zdrowotna i pomoc społeczna 201osób ; pozostała działalność 184 osób; transport i gospodarka magazynowa 169 osób; działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca 109 osób; działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi 89 osób; informacja i komunikacja 80 osób; edukacja 75 osób; działalność finansowa i ubezpieczeniowa 54 osoby; działalność związana z obsługą rynku nieruchomości 36 osób; działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją 25 osób; górnictwo i wydobywanie 3 osoby; dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją 1 osoba

Według GUS, stan na 31.12.2021 r. wśród osób aktywnych zawodowo – 3690 mieszkańców gminy Wolsztyn wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 4745 pracujących przyjeżdżało do pracy spoza gminy – tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy było dodatnie i wynosiło – 1055 osób (wskaźnik salda 4745/3690 = 1,29).

Wskaźniki obciążenia demograficznego w 2023 roku:

- ludność w wieku nieprodukcyjnym do 100 w wieku produkcyjnym - 6325/173,70=36,4
- ludność w wieku poprodukcyjnym do 100 w wieku produkcyjnym - 6519/173,70=37,5
- ludność w wieku poprodukcyjnym do ludności w wieku przedprodukcyjnym-6519/6360=1,025

Wskaźnik ilości osób w wieku produkcyjnym mobilnym (18 – 44 lat) 62,9% / kobiety 65,1%
Wskaźnik ilości osób w wieku produkcyjnym niemobilnym (45 – 59 lat) 37,1% / kobiety 34,9%

Lokalny rozwój gospodarczy gminy Wolsztyn jest procesem wielowymiarowym, który integruje różne sfery działalności publicznej, szczególnie:

- społeczną: procesy zmian demograficznych i społecznych oraz zmiany w środowisku kulturalnym,
- środowiskową: zmiany w środowisku przyrodniczym i w infrastrukturze służącej ochronie tego środowiska,
- infrastrukturalną: rozwój infrastruktury w różnych dziedzinach istotnych dla rozwoju przedsiębiorczości,
- gospodarczą: procesy rozwoju bazy ekonomicznej gminy,
- przestrzenną: nowe formy zagospodarowania przestrzennego, zmiany w zagospodarowaniu, nowe zagospodarowane tereny.

Tab.18 Ilość przedsiębiorstw działających na terenie miasta i gminy Wolsztyn

	Sektor publiczny			Sektor prywatny			Sektor osób fizycznych		
J.S.T.	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Gmina Wolsztyn	18	18	18	4327	4397	4448	3334	3369	3405

Źródło: https://svs.stat.gov.pl/3628

Rozwój istniejącego potencjału gospodarczego gminy upatruje się z jednej strony w zmianie roli wsi i rolnictwa w lokalnej gospodarce, w kierunku kształtowania się wsi wielofunkcyjnej, a z drugiej strony w poprawie warunków dla lokalnej mikroprzedsiębiorczości.

Zmiana lokalnych uwarunkowań wiąże się także z realizacją określonych priorytetów w obrębie następujących obszarów: rozwój infrastruktury technicznej, rozwój gospodarczy, rozwój infrastruktury społecznej, rozwój przestrzenny.

Aktywność Inwestycyjna w mieście i gminie Wolsztyn

Przemysł w mieście i gminie Wolsztyn rozwija się głównie w strefie podmiejskiej Wolsztyna. Można wskazać kilka ważnych obszarów koncentracji przedsiębiorstw. Są to tereny położone przy drodze krajowej nr 32 w rejonie Powodowa i Karpicka, tereny przy drodze wojewódzkiej nr 305 w kierunku na Wschowę, tereny przy ul. Inwestycyjnej oraz obszary rozwojowe na gruntach wsi Komorowo.
Co ważne, na terenie gminy istnieje wiele wolnych, atrakcyjnych terenów inwestycyjnych, na które opracowano miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Cześć tych terenów stanowi własność miasta i gminy Wolsztyn, pozostałe są własnością Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, Powiatu Wolsztyńskiego oraz osób prywatnych.

Nowe inwestycje w mieście i gminie Wolsztyn mogą być zwolnione z opłat lokalnych tj. z podatku od nieruchomości, na okres do 3 lat. Tego typu ulgę przedsiębiorcy mogą uzyskać w przypadku budowy nowych lub rozbudowy już istniejących obiektów produkcyjnych.

W przypadku dużych firm, gmina Wolsztyn w ramach dobrej współpracy z przedsiębiorcami współfinansuje budowę, rozbudowę lub remont poszczególnych dróg na terenach przemysłowych.

Dobrym przykładem współpracy są inwestycje na gruntach we wsi Komorowo. Gmina sprzedaje tam działki pod przemysł, uzbraja w niezbędną infrastrukturę techniczną, natomiast drogi wewnętrzne są po części współfinansowane przez inwestorów.

Gmina Wolsztyn należy do **Polskiej Strefy Inwestycji (PSI)**, a regionalnym podmiotem wspierającym i obsługującym tereny w tym regionie w zakresie decyzji o wsparciu jest Kostrzyńsko- Słubickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej (K-S SSE). Forma wsparcia polega na stosowaniu ulg i zwolnień z podatku dochodowego (CIT lub PIT) na realizację nowych projektów. Wielkość wsparcia w powiecie wolsztyńskim wynosi standardowo do 25% dla dużych firm, 35% dla średnich oraz 45% dla mikro i małych przedsiębiorstw.

7. GOSPODARKA MIESZKANIOWA

7.1 Warunki mieszkaniowe

Gospodarka mieszkaniowa w gminie Wolsztyn prowadzona jest przez Urząd Miejski oraz Zakład Gospodarki Mieszkaniowej działający w formie samorządowego zakładu budżetowego.

Wydział Komunalny i Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego realizuje zadania w zakresie gospodarowania lokalami mieszkalnymi, a zwłaszcza prowadzi procedury administracyjne w sprawie przydziałów mieszkań komunalnych i socjalnych, tworzenia list oczekujących na przydziały oraz przejmowania zakładowych budynków mieszkalnych. Wydział Inwestycyjny Urzędu Miejskiego prowadzi inwestycje komunalne związane z mieszkalnictwem. Zakład Gospodarki Mieszkaniowej wykonuje zadania własne gminy w zakresie gospodarki zasobami lokali mieszkalnych i użytkowych oraz nieruchomościami zabudowanymi budynkami mieszkalnymi lub gospodarczymi stanowiącymi własność gminy.
Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych, w gminie Wolsztyn w 2023 roku było 10621 mieszkań, w tym oddano do użytku 147 nowych mieszkań. Na 1000 mieszkańców oddano do użytku 4,86 nowych lokali. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w m^2 w 2023 roku w gminie Wolsztyn wynosiła 88,9 z przeciętną liczbą izb - 4,31.
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę wynosiła 31,3m^2, przy przeciętnej liczbie osób na 1 izbę - 0,66.
Wg danych Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej w Wolsztynie, gmina Wolsztyn w 2023 roku miała w dyspozycji 642 lokale komunalne o czynszu regulowanym, w 99 budynkach administrowanych przez Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Wolsztynie. Powierzchnia mieszkań komunalnych wynosi 32488 m^2. Średnia powierzchnia mieszkania wynosi 32488 m^2: 642 = 50,6 m^2. Powierzchnia mieszkaniowa na 1 mieszkańca wynosi 32488 m^2: 1.458 = 22.28 m^2. Średnio w mieszkaniu zamieszkują 2 osoby 1 458: 642 = 2,27.

Tab.19 Zestawienie zasobów mieszkaniowych miasta i gminy Wolsztyn w 2023 rok

Lp.	Miejscowość	Ilość mieszkań	Mieszkania komunalne	Wspólnoty mieszkaniowe	Szkoły	Inne
1	**Wolsztyn**	532	394	132	-	6
2	**Berzyna**	22	22	-	-	-
3	**Gościeszyn**	10	10	-	-	-
4	**Karpicko**	4	4	-	-	-
5	**Niałek Wielki**	5	4	1	-	-
6	**Nowa Obra**	2	2	-	-	-
7	**Obra**	10	6	2	2	-
8	**Powodowo**	5	5	-	-	-
9	**Rudno**	1	1	-	-	-
10	**Stara Dąbrowa**	6	6	-	-	-
11	**Stary Widzim**	11	9	-	2	-
12	**Świętno**	17	16	-	1	-
13	**Tłoki**	1	1	-	-	-
14	**Wilcze**	0		-	-	-
15	**Wroniawy**	12	8	1	3	
16	**Kębłowo**	2	-	-	2	-
17	**Chorzemin**	1	-	-	1	-
18	**Adamowo**	1	-	-	1	-
19	**RAZEM**	**642**	**488**	**134**	**12**	**8**

Źródło: Na podstawie opracowania Wydziału Komunalnego i Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w Wolsztynie oraz Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej w Wolsztynie

Tab.20 Wyposażenie techniczne lokali mieszkalnych w administracji ZGM Wolsztyn w 2023r.

Lp.	Nazwa urządzenia technicznego	Liczba lokali	Udział procentowy (%) w całości
1.	Instalacja wodna: - sieć wodociągowa - ujęcia lokalne	 640 2	 99,7 0,3
2.	Kanalizacja - sieć kanalizacyjna	 642	 100
3.	Gaz – sieć gazowa	623	97,2
4.	Ogrzewanie - sieć c.o. - kotłownie lokalne c.o. - etażowe - ogrzewanie piecowe	 155 115 200 171	 24,2 17,9 31,2 26,7
5.	Ciepła woda – sieciowa	49	7,6

Źródło: Na podstawie opracowania Wydziału Komunalnego i Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w Wolsztynie oraz Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej w Wolsztynie

Tab. 21 Zasoby mieszkaniowe w mieście i gminie Wolsztyn w latach 2021-2023

Rok / JST	Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w m^2			Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania / 1 osobę w m^2			Zasoby mieszkaniowe w latach 2021-2023		
Rok	**2021**	**2022**	**2023**	**2021**	**2022**	**2023**	**2021**	**2022**	**2023**
Gmina Wolsztyn	**50,5**	**50,4**	**50,6**	**22,2**	**22,1**	**22,3**	**643**	**644**	**642**

Źródło: Na podstawie opracowania Wydziału Komunalnego i Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w Wolsztynie oraz Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej w Wolsztynie

Podstawowymi czynnikami wpływającymi na powyższe zmiany są:

- zmniejszenie liczby lokali mieszkalnych w związku ze sprzedażą ich na rzecz najemców;
- wyłączenie zużytkowania lokali lub budynków z uwagi na zły stan techniczny, nieopłacalny remont;

- ❖ zwiększenie liczby lokali mieszkalnych w związku z wydzieleniem lokalu z innego lokalu (w możliwych przypadkach);
- ❖ zmniejszenie liczby lokali mieszkalnych w związku z połączeniem dwóch lokali mniejszych w jeden (w możliwych przypadkach).

7.2 Aktywność budowlana mieście i gminy Wolsztyn oraz dostępność mieszkań w stosunku do zapotrzebowania

W gminie Wolsztyn działało w 2023 r. stosunkowo dużo firm w obszarze budownictwa, co przekładało się na odpowiednią dużą liczbę mieszkań na terenie gminy.

Poprzez adaptację budynków, budowę budynku komunalnego – Wolsztyn ul. Przemysłowa 8 oraz przejęcie mieszkań kolejowych od PKP, w okresie 10 lat Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Wolsztynie wykonał 155 samodzielnych lokali (stan na koniec 2023r.)
W latach 2021 – 2023 na terenie miasta i gminy Wolsztyn obserwowano systematyczny rozwój budownictwa mieszkaniowego, który był realizowany w większości indywidualnie. W mieście i gminie wskaźnik nasycenia mieszkaniami wynosi 347,8 mieszkań/1000 mieszkańców (w/g danych GUS z 2023 r.).

Gmina Wolsztyn podjęła działania w celu uzyskania minimalnego standardu europejskiego (400 mieszkań/1000 mieszkańców). Dla uzyskania tego minimalnego standardu europejskiego należałoby zrealizować dodatkowo około 1594 mieszkań tj. około 145 mieszkań w skali każdego roku, do roku 2035. Zwiększenie zasobu mieszkań do poziomu 12215 umożliwi gminie uzyskania minimalnego standardu europejskiego (400 mieszkań/1000 mieszkańców) do 2035 roku.

Gmina Wolsztyn podpisała w 2023r. umowę na realizację przedsięwzięcia inwestycyjno – budowlanego polegającego na wybudowaniu budynku lub budynków wielorodzinnych przez spółkę Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa „KZN- Wielkopolska" sp. z o.o. Planowana liczba lokali mieszkalnych, które zostaną utworzone w wyniku realizacji przedsięwzięcia inwestycyjno – budowlanego, których najemcami będą osoby wskazane przez gminę wynosi 31. Spółka realizuje przedsięwzięcie bez udziału partycypacji finansowej gminy Wolsztyn w kosztach jego realizacji.

Ponadto, spełniając wymogi ustawowe, gmina Wolsztyn przystąpiła do opracowania na swoim terenie planu ogólnego oraz do opracowania (na obszarze gminy obejmującym ok. 740 ha), miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów budownictwa wielorodzinnego, jednorodzinnego i letniskowego, wyznaczając i regulując w ten sposób ład przestrzenny gminy w tym min. strefy planistyczne, strefy komunikacji, strefy parkingów oraz zieleni.

8. EDUKACJA

W 2023 roku na terenie gminy Wolsztyn funkcjonowały następujące samorządowe placówki oświatowe:

1. Szkoła Podstawowa nr 1 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Powstańców Wielkopolskich w Wolsztynie ul. Poniatowskiego 1, 64-200 Wolsztyn Szkoła Filialna w Tłokach Tłoki 43, 64- 200 Wolsztyn
2. Szkoła Podstawowa nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi im. Tadeusza Kościuszki w Wolsztynie ul. Wschowska 15, 64-200 Wolsztyn
3. Szkoła Podstawowa nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi Pomnik Tysiąclecia Państwa Polskiego im. Michała Drzymały w Wolsztynie ul. Konopnickiej 1, 64-200 Wolsztyn
4. Szkoła Podstawowa nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi w Wolsztynie ul. Żegockiego 26, 64-200 Wolsztyn
5. Szkoła Podstawowa w Karpicku ul. Wczasowa 72, Karpicko 64-200 Wolsztyn
6. Szkoła Podstawowa im. Stanisława Mikołajczyka w Starym Widzimiu Stary Widzim 24, 64-200 Wolsztyn Szkoła Filialna w Adamowie Adamowo 56, 64-200 Wolsztyn

7. Szkoła Podstawowa we Wroniawach ul. Dworcowa 33, Wroniawy 64-200 Wolsztyn Szkoła Filialna w Starej Dąbrowie Stara Dąbrowa 12a, 64-200 Wolsztyn
8. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kębłowie ul. Stradyńska 15a, 64-223 Kębłowo
9. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Świętnie ul. Szkolna 3, 64-224 Świętno
10. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Obrze ul. Szkolna 19, 64-211 Obra
11. Przedszkole nr 1 „Tęczowa Lokomotywa" w Wolsztynie ul. Ogrodowa 1, 64-200 Wolsztyn
12. Przedszkole nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Wolsztynie ul. Kusocińskiego 2, 64-200 Wolsztyn
13. Przedszkole nr 5 „Słoneczna Piątka" w Wolsztynie ul. Komorowska 4, 64-200 Wolsztyn
14. Przedszkole „Jak u Mamy" w Chorzeminie Chorzemin 78a, 64-200 Wolsztyn

Źródło: Na podstawie opracowania Gminnego Zespołu Obsługi Ekonomicznej i Administracyjnej Oświaty w Wolsztynie

Według stanu na 30.09.2023 r. łącznie do szkół podstawowych i przedszkoli uczęszczało 4057 uczniów, w 200 oddziałach (klasach).

Wszystkie jednostki oświatowe prowadzone przez samorząd gminy Wolsztyn funkcjonują w budynkach komunalnych, większość z nich dysponuje również salą gimnastyczną i boiskiem. W dużych szkołach działają świetlice, biblioteki oraz stołówki.

Na terenie gminy Wolsztyn funkcjonuje Gminny Żłobek „Tęczowa Kraina" w Wolsztynie, który dysponuje miejscami dla 122 dzieci w wieku od roku do trzech lat.

W 2023 roku na terenie gminy Wolsztyn funkcjonowały następujące niepubliczne placówki oświatowe:

1. Niepubliczne Przedszkole Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a'Paulo w Wolsztynie, ul. Poznańska 32, 64-200 Wolsztyn
2. „Akademia Malucha" Niepubliczne Przedszkole Komorowo, Komorowo 33, 64-200 Wolsztyn
3. Przedszkole „Słoneczny Kącik" w Wolsztynie, ul. Słoneczna 8, 64-200 Wolsztyn
4. Niepubliczne Przedszkole „Świat Malucha", ul. Asnyka 3, 64-200 Wolsztyn
5. Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Wolsztynie, Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Zielonej Górze, ul. Przemysłowa 5, 64-200 Wolsztyn
6. Niepubliczna Szkoła Podstawowa Bloom, ul. Poniatowskiego 36, 64-200 Wolsztyn

Źródło: Na podstawie opracowanie Gminnego Zespołu Obsługi Ekonomicznej i Administracyjnej Oświaty w Wolsztynie

Łącznie do niepublicznych placówek oświatowych w gminie Wolsztyn, według stanu na 30.09.2023 r. uczęszczało 274 dzieci. Na terenie gminy Wolsztyn w 2023 roku funkcjonował również niepubliczny Żłobek Pozytywnego Rozwoju prowadzony przez Fundację Pozytywnego Rozwoju, do którego we wrześniu 2023 roku uczęszczało 29 dzieci zamieszkałych na terenie gminy Wolsztyn.

W publicznych jednostkach oświatowych zatrudnionych było 471 nauczycieli oraz 173 pracowników administracji i obsługi. Największą grupę nauczycieli zatrudnionych w jednostkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest gmina Wolsztyn stanowili nauczyciele z najwyższym stopniem awansu zawodowego – tytułem nauczyciela dyplomowanego (218 osób) oraz nauczyciele mianowani (135 osób).

Łącznie do niepublicznych placówek oświatowych w gminie Wolsztyn, według stanu na 30.09.2023 r. uczęszczało 274 dzieci.

W 2023 roku na finansowanie zadań oświatowych (w tym żłobka) gminy Wolsztyn wydatkowano środki w wysokości 67 565 351,86 zł. Źródła finansowania działalności szkół, przedszkoli i żłobka przedstawiały się następująco:

- subwencja oświatowa w wysokości 31 602 256,00 zł;

- rezerwa części oświatowej subwencji ogólnej w wysokości 736 415,20 zł;
- pozostałe środki pozyskane z zewnętrznych źródeł finansowania w wys. 5 800 410,77 zł;
- dochody wypracowywane przez szkoły i przedszkola (np. z tytułu wynajmu pomieszczeń, opłat za korzystanie z usług przedszkolnych i żłobkowych, opłat za żywienie itp.) w kwocie 4 161 426,65 zł;
- dochody własne gminy w kwocie 25 264 843,24 zł pokrywają pozostałą cześć wykonanych wydatków.

9.OCHRONA ZDROWIA, POMOC SPOŁECZNA I BEZPIECZEŃSTWO

9.1 Ochrona zdrowia

Zdrowie jest dla człowieka najważniejszą wartością. Na jego stan wpływają cechy wrodzone, prozdrowotny tryb życia i jakość usług medycznych.

Troskę o zdrowie i instytucjonalną pomoc dotkniętym przez los powierzono samorządom oraz placówkom, które świadcząc usługi medyczne i socjalne mające obowiązek z tymi samorządami współpracować.

Jednym z wielu celów realizowanych przez samorząd lokalny dla mieszkańców w zakresie zdrowia powinno być opracowywanie i wdrażanie, w zależności od potrzeb, programów profilaktyczno-leczniczych adresowanych do określonych grup społecznych, bądź skoncentrowanych na określonych zagrożeniach zdrowotnych.

Opieką zdrowotną oraz nadzorem działań mających na celu dobro i zdrowie publiczne w gminie Wolsztyn zajmują się przede wszystkim:

1. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Wolsztynie, ul. Wschowska 3 w ramach którego działają:
   - Szpital im. doktora Roberta Kocha z licznymi oddziałami i Szpitalnym Oddziałem Ratunkowym
   - Zakład Pielęgnacyjno – Opiekuńczy,
   - Poradnie Specjalistyczne: Ratownictwa Medycznego
   - Dział diagnostyki medycznej
   - Poradnia Lekarza POZ
   - Poradnia Lekarza POZ – Filia w Obrze ul. Cmentarna 5, 64-211 Obra
   - Poradnia Lekarza POZ – Filia w Świętnie ul. Mickiewicza 22, 64-211 Świętno
   - Ratownictwo medyczne i transport medyczny.
2. Liczne gabinety i poradnie prywatne.
3. Apteki.
4. Powiatowa Stacja Sanitarno Epidemiologiczna ul. Drzymały 16 w Wolsztynie.

Analizując strukturę zachorowalności mieszkańców gminy Wolsztyn na podstawie przyczyn zgonów jej mieszkańców z roku 2022 zwraca szczególną uwagę wysoka liczba osób chorujących na choroby układu krążenia (34,8%), nowotwory (26,1%), układu oddechowego (4,6%).
Wskaźnik zgonów w gminie Wolsztyn na 100 tys. ludności z powodu nowotworów wynosił 269,5, z powodu chorób układu krążenia 57,5 mieszkańca na 10 tys. ludności.

Gmina Wolsztyn podejmuje się realizacji różnych programów zdrowotnych skierowanych dla mieszkańców. W roku 2023 realizowano:

- Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego,
- Ogólnopolski program profilaktyki czerniaka.
- Działania związane z badaniami profilaktycznymi, w których w 2023 r. uczestniczyły 1143 osoby.

9.2 Pomoc społeczna

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wolsztynie został powołany dnia 27 lutego 1990 roku uchwałą Rady Narodowej Miasta i Gminy Wolsztyn. Obecnie Ośrodek działa na podstawie statutu przyjętego uchwalą nr XXXIX/452/2017 Rady Miejskiej w Wolsztynie z dnia 25 października 2017 roku z późniejszymi zmianami.

Terenem działania Ośrodka jest gmina Wolsztyn. Ośrodek jest samodzielną jednostką organizacyjną i budżetową. Ośrodek realizuje zadania wynikające z ustaw, rządowych programów pomocy społecznej i programów osłonowych mających na celu ochronę poziomu życia mieszkańców gminy.

W 2023 roku w ramach realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej różnymi formami pomocy objęto 480 gospodarstw domowych, a w nich 961 osób. Z terenu miasta pomocą objęto 338 gospodarstw domowych, natomiast z terenów wiejskich 142 gospodarstwa domowe.

Tab. 22 Rodzaje i kwoty wydatków ponoszone na świadczenia pomocy społecznej w 2023r.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Ilość osób	Kwota wydatków	Dotacja celowa	Środki własne	Odpłatność klienta/rodziny
1	Zasiłek stały	82	. 493.590,09	1492.045,77	1.544,32	0
2	Zasiłek okresowy	99	243.289,05	242.950,08	. 338,97	0
3	Zasiłek celowy oraz specjalne zasiłki celowe	483	273.882,02	0	273.882,02	0
4	Sprawienie pogrzebu	2	7.525,00	0	7.525,00	0
5	Usługi opiekuńcze	37	270.800,00	0	270.800,00	94.141,28
6	Ubezpieczenie zdrowotne	76	42.857,10	42.598,26	258,84	0
7	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	2	85.340,00	85.340,00	0	0
8	Program rządowy „Posiłek w szkole i w domu”	753	476.248,50	251.670,50	224.578,00	0
9	Pobyt w domu pomocy społecznej	57	2.553.139,88	0	2.553.139,88	219.664,95

Źródło: Raport o stanie miasta i gminy Wolsztyn za rok 2023

Z pomocy w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2023 r. skorzystało – 753 osoby (w tym na wsi 329 osób), 158 osób otrzymało posiłek w naturze (1 osoba dorosła i 157 dzieci i młodzieży w placówkach edukacyjnych), 595 osób w rodzinach otrzymało świadczenie pieniężne w formie zasiłku celowego na zakup żywności lub posiłku.

W 2023 r. liczba osób (uczniów) korzystających z posiłku wynosiła – 46 na łączną kwotę 24 908,12 zł, wydano 4496 posiłków. Pomocy finansowej w formie zasiłków celowych z powyższego programu udzielono 38 rodzinom, wypłacono 81 świadczeń na kwotę 27175 zł.

W 2023 roku pracą socjalną objęto 415 środowisk w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej 131 środowisk.

Skierowano 5 wniosków do sądu o wgląd w sytuację rodziny, 1 wniosek o umieszczenie w domu pomocy społecznej bez zgody klienta, 3 wnioski o przymus leczenia psychiatrycznego, założono przez pracowników socjalnych 8 Niebieskich Kart w związku z występującą przemocą w rodzinie, ogólna liczba założonych Niebieskich Kart w roku 2023 – 35, udzielano 425 porad /134 osobom poradnictwa prawnego i psychologicznego, socjalnego i terapeutycznego.

W 2023 r. dodatek mieszkaniowy wypłacono 244 rodzinom, wydatkowano łącznie 782 588,31 zł, a dodatek węglowy w wysokości 3000,00 zł wypłacono 24 osobom, wydatkując łącznie 104 040 zł. Z usług opieki wytchnieniowej opieką dzienną objętych zostało – 9 osób, opieką całodobową – 5 osób. Łącznie wydatkowano – 110 185,57 zł, w tym koszty związane z obsługą zadania – 2080,43 zł.

W 2023 r. na realizację świadczeń rodzinnych i opiekuńczych wydatkowano kwotę 12 659 560,59 zł. na następujące świadczenia:

- świadczenia rodzinne otrzymało 705 rodzin – wydatkowano 1 136 593,00 zł,
- świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy otrzymały 23 rodziny – wydatkowano 256 834,75 zł,
- świadczeń pieniężnych i niepieniężnych otrzymały 3 osoby – wydatkowano 1 535 zł
- świadczenie pieniężne przysługujące z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy otrzymało 802 osoby – wydatkowano: 945 192 zł, w tym koszty związane z obsługą zadania – 6 512 zł
- zasiłki pielęgnacyjne – 1394 świadczeń na kwotę 3 419 697,92 zł
- świadczenia pielęgnacyjne – wypłacono 227 rodzinom, wydatkowano 6 049 892,45 zł
- specjalne zasiłki opiekuńcze – wypłacono 1 osobie, wydatkowano 7 440,00 zł
- zasiłek dla opiekuna – wypłacono 3 osobom, wydatkowano 19 560,00 zł
- świadczenia rodzicielskie – wypłacono 50 osobom, wydatkowano 317 922,70 zł
- inne nie wymienione szczegółowo.

Najczęściej występującymi przyczynami korzystania z pomocy społecznej są: ubóstwo, niepełnosprawność, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego oraz długotrwała i ciężka choroba.

Wydatki miasta i gminy Wolsztyn w 2023 roku na rodzinę i pomoc społeczną 24 320 498,75 zł. ogółem, w tym 7 443 349,31 zł stanowiły środki własne, a 16 877 149,44 zł dotacje celowe.

Gmina Wolsztyn posiada Strategię rozwiązywania problemów społecznych miasta i gminy Wolsztyn na lata 2016-2025. Strategia ta jest jednym z podstawowych dokumentów określającym zadania lokalnej polityki społecznej w zakresie rozwiązywania problemów społecznych. Celem strategii jest zmniejszenie skali, czy też w miarę możliwości, usunięcie problemów zagrażających bezpieczeństwu socjalnemu i rozwojowi mieszkańców gminy. W związku z upływającym okresem obowiązywania dokumentu, podjęto decyzję o opracowaniu takiej strategii na kolejne lata.

9.3 Bezpieczeństwo

W celu zapobiegania lub minimalizowania wszelkich zagrożeń, na terenie gminy działają, współpracujące ze sobą przede wszystkim: Komenda Powiatowa Policji w Wolsztynie, Straż Miejska w Wolsztynie oraz Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej wraz z jednostkami Ochotniczej Straży Pożarnej.

W zakresie zabezpieczenia i porządku publicznego obszar gminy Wolsztyn znajduje się pod nadzorem Komendy Powiatowej Policji w Wolsztynie. Według sprawozdania Komendanta Powiatowej Policji w Wolsztynie z dnia 24.03.2024 o stanie porządku i bezpieczeństwa publicznego na terenie powiatu wolsztyńskiego za 2023 rok wynika, iż na terenie gminy Wolsztyn stwierdzono 508 przestępstw na ogólna liczbę przestępstw w powiecie wolsztyńskim 627 (z wyłączeniem przestępstw gospodarczych i niealimentacji), dla których ogólny wskaźnik wykrywalności kształtował się na poziomie 79,3%.

Na terenie działania tej Komendy odnotowano łącznie 146 przestępstw najbardziej dokuczliwych społecznie w kategoriach: rozbój, wymuszenie rozbójnicze, kradzież, kradzież pojazdów, kradzież z włamaniem, uszkodzenie mienia, bójka i pobicie oraz uszkodzenie ciała.

Z zakresu prewencji w 2023 roku na terenie powiatu wolsztyńskiego przeprowadzono 534 postępowań w sprawach o wykroczenie w większości przeciw bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji.
W zakresie bezpieczeństwa w ruchu drogowym w 2023 roku na terenie powiatu wolsztyńskiego odnotowano ogółem 294 zdarzeń, w tym wypadków 16, ze skutkiem śmiertelnym 1, z liczbą rannych 17 oraz kolizji 278. Najwięcej zdarzeń miało miejsce w gminie Wolsztyn: ogółem 210, w tym wypadków 9, ze skutkiem śmiertelnym 1, z liczbą rannych 10 oraz kolizji 201.

Wskaźnik wykrywalności przestępstw ogółem osiągnięto na poziomie wyższym od średniej wojewódzkiej 73,2%. Osiągnięte w tym zakresie wyniki przekładają się na realne poczucie bezpieczeństwa mieszkańców powiatu wolsztyńskiego, w tym gminy Wolsztyn.

W ramach Powiatowej Komendy Państwowej Straży Pożarnej w Wolsztynie na terenie miasta i gminy Wolsztyn działają następujące jednostki OSP włączone do KSRG:

OSP Kębłowo, Kębłowo, Nowa 8a z gminy Wolsztyn
OSP Obra, Obra, Cmentarna 5a z gminy Wolsztyn
OSP Świętno, Świętno Powstańców Wielkopolskich 60 z gminy Wolsztyn
OSP Chobienice. Chobienice 107 spoza gminy Wolsztyn
OSP Kaszczor, Kaszczor, Cysterska 13 spoza gminy Wolsztyn
oraz jednostki działające poza KSRG.

Statystki działań ratowniczo-gaśniczych podejmowanych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej powiatu wolsztyńskiego w 2023 roku:

Pożary: małe – 111, średnie – 3, duże – 1. Razem - 115
Miejscowe zagrożenia: małe – 42, lokalne – 480, średnie – 10, duże – 1. Razem - 553

Druhowie Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Wolsztyn posiadają niezbędne szkolenie pożarnicze i mogą prowadzić działania ratownicze zarówno podczas pożarów jak i miejscowych zagrożeń. Aktywnie uczestniczą w zdarzeniach niosąc pomoc poszkodowanym w wypadkach i kolizjach, przyczyniając się do ratowania zdrowia i życia poszkodowanym.

10. INFRASTRUKTURA KOMUNIKACYJNO – TECHNICZNA

Na terenie gminy Wolsztyn znajduje się sieć dróg gminnych, powiatowych, wojewódzkich i krajowych o zróżnicowanym standardzie i stanie technicznym, która zapewniają właściwą obsługę wszystkich miejscowości.

10.1 Infrastruktura transportowa na terenie gminy Wolsztyn w 2023 r.

Infrastrukturę transportową na terenie gminy tworzą:

- Sieć drogowo – uliczna o strukturze mieszanej (drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe oraz gminne), po której odbywa się indywidualny transport osób, zbiorowy transport osób (autobusowy) oraz transport towarów (ciężarowy),
- Parkingi,
- Linie kolejowe w Wolsztynie: nr: 357, 359 oraz 371.
- Układ ciągów i stref ruchu pieszego oraz trasy ruchu rowerowego.

System drogowy:
1. Podstawowymi elementami układu drogowego miasta i gminy są droga krajowa nr 32 relacji Stęszew – Wolsztyn – Sulechów – Zielona Góra – Gubin, przebiegająca ze wschodu na zachód oraz drogi wojewódzkie nr 305 relacji Bolewice-Nowy Tomyśl – Wolsztyn –Wschowa-Wroniniec i 315 relacji Wolsztyn – Świętno – Konotop – Nowa Sól, przebiegające z północy na południe. Na trasie nr 32 znaczący udział ma przebiegający tędy ruch tranzytowy, obejmujący ok. 1/3 liczby przemieszczających się pojazdów.

Natężenie ruchu na tej trasie osiąga wielkość do ok. 10.000 pojazdów na dobę (na drodze nr 305 ok. 3.500, a nr 315 ok. 3000). Ruch pojazdów na w/w drogach, które przebiegają w części przez zurbanizowane tereny stwarza duże uciążliwości dla mieszkańców miasta i gminy.

2. Obok w/w dróg podstawowy układ drogowy gminy tworzą pozostałe drogi wojewódzkie:

- nr 303 Babimost-Powodowo,
- nr 314 Kargowa –Świetno,

oraz 20 dróg powiatowych o łącznej długości 90,38 km, których utrzymanie, modernizacje oraz budowa leżą w gestii powiatu wolsztyńskiego:

- 3567P Barłożnia Wolsztyńska – Wola Dąbrowiecka – granica powiatu grodziskiego (Jabłonna),
- 3567P Gościeszyn – granica powiatu grodziskiego (Rakoniewice),
- 3793P Stara Tuchorza – Kiełpiny – Powodowo,
- 3801P DK32 – Jaromierz –Jażyniec – DW315 (Obra),
- 3802P DK32 (Żodyń) – Kiełkowo – DP 3801 (Obra),
- 3803P granica powiatu wolsztyńskiego (Ruchocki Młyn) – DW305,
- 3804P DW305 (Nowy Młyn) – Chorzemin –Wolsztyn (ulica Bohaterów Bielnika),
- 3805P DW305 – Nowe Tłoki – DK32,
- 3806P DW305 (Karpicko) – ulica Poznańska – DK32,
- 3807P DK32 (Wolsztyn) – Adamowo – Stara Dąbrowa – Gościeszyn – Błocko – granica powiatu grodziskiego (Wielichowo),
- 3808P DK32 – Tłoki- Stara Dąbrowa – Nowa Dąbrowa - Wroniawy (ulica Dworcowa) – DW305,
- 3809P granica powiatu wolsztyńskiego – Nowa Obra – DW315,
- 3810P DW315 (Obra) 0 DP3813P (Stary Widzim),
- 3811P DW305 – Adamowo – DP3807P,
- 3812P DW305 – Nowy Widzim – DP3808P (Stara Dąbrowa),
- 3813P DW305 (Stary Widzim) – Kębłowo – DW315,
- 3814P DP3813P (Kębłowo) – Stradyń – DW305,
- 3815P DW314 (Wilcze) – Rudno – granica powiatu zielonogórskiego (Jesionka),
- 3816P DW315 (Świętno) – granica powiatu zielonogórskiego (Łupice),
- 3819P DW315 (Świętno) – DW305 (Mochy).

3. **Sieć dróg gminnych** o łącznej długości 151,034 km, w tym**:**
   - ulice na terenie miasta – 28,943 km (28,507 km o nawierzchni twardej),
   - drogi na terenie gminy – 122,091 km (53,187 km o nawierzchni twardej).

   Utrzymanie, remonty oraz budowa dróg gminnych należą do obowiązków gminy Wolsztyn.

4. **Drogi wewnętrzne** usytuowane na działkach stanowiących własność gminy, nieobjęte ewidencją (stanowiące głównie drogi dojazdowe do pól i licznie powstające w ostatnich kilkunastu latach – drogi dojazdowe do nieruchomości zabudowanych zlokalizowanych na obrzeżach miasta i wsi (Studium uwarunkowań i kierunków gminnych). Utrzymanie, remonty oraz budowa tych dróg, które są własnością gminy, należy do obowiązków gminy.

Położenie gminy Wolsztyna na połączeniu drogi krajowej nr 32 (prowadzącej ze Stęszewa do Sulechowa) z drogą wojewódzką nr 305 (łączącej Nowy Tomyśl ze Wschową) jest korzystne ze względu na zapewnienia spójności systemu drogowego i połączenia z węzłami na autostradzie A2 i drogach ekspresowych S3 i S5.

System kolejowy

Przez tereny miasta przebiegają nastepujace linie kolejowe:

- nr 359: Leszno – Wolsztyn – Zbąszyń (linia drugorzędna),
- nr 357: Luboń – Wolsztyn – Sulechów (linia drugorzędna, zlikwidowana na odcinku Powodowo – Sulechów),
- nr 371: Wolsztyn – Żagań (linia znaczenia miejscowego, na terenie woj. lubuskiego, częściowo rozebrana z przeznaczeniem pod ścieżkę rowerową).

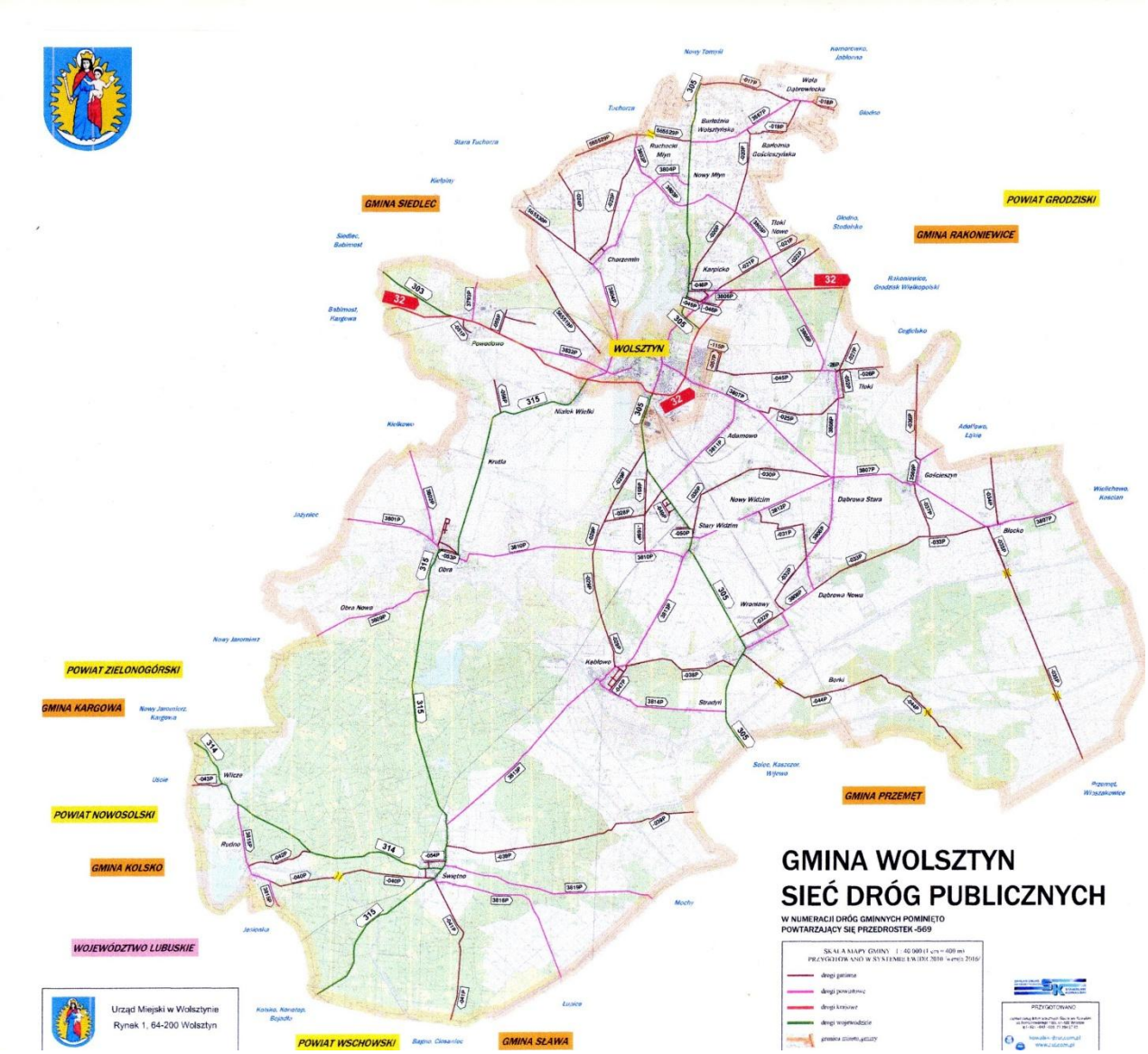
Stacja kolejowa Wolsztyn położona jest na połączeniu w/w linii kolejowych. Znajduje się tu także parowozownia czynnych, zabytkowych parowozów i organizuje się przejazdy pociagami turystycznymi. Zabytkowe parowozy służą również do prowadzenia składów osobowych, m.in. na trasie do Poznania.

Tab.23 Struktura nawierzchni dróg gminnych

Struktura nawierzchni dróg gminnych				
Rodzaj nawierzchni			**Wolsztyn (długość) [km]**	**Pozostały obszar wiejski (długość) [km]**
Twarda	Ulepszona	bitumiczna	19,508	38,46
		betonowa	0,00	0,087
		kostka	8,999	14,640
	Nieulepszona	bruk	0,00	0,117
		tłuczeń	0,00	1,386
gruntowa	wzmocniona żwirem, żużlem itp.		0,220	12,309
	naturalna (z gruntu rodzimego)		0,216	55,092
RAZEM			**28,943**	**122,091**

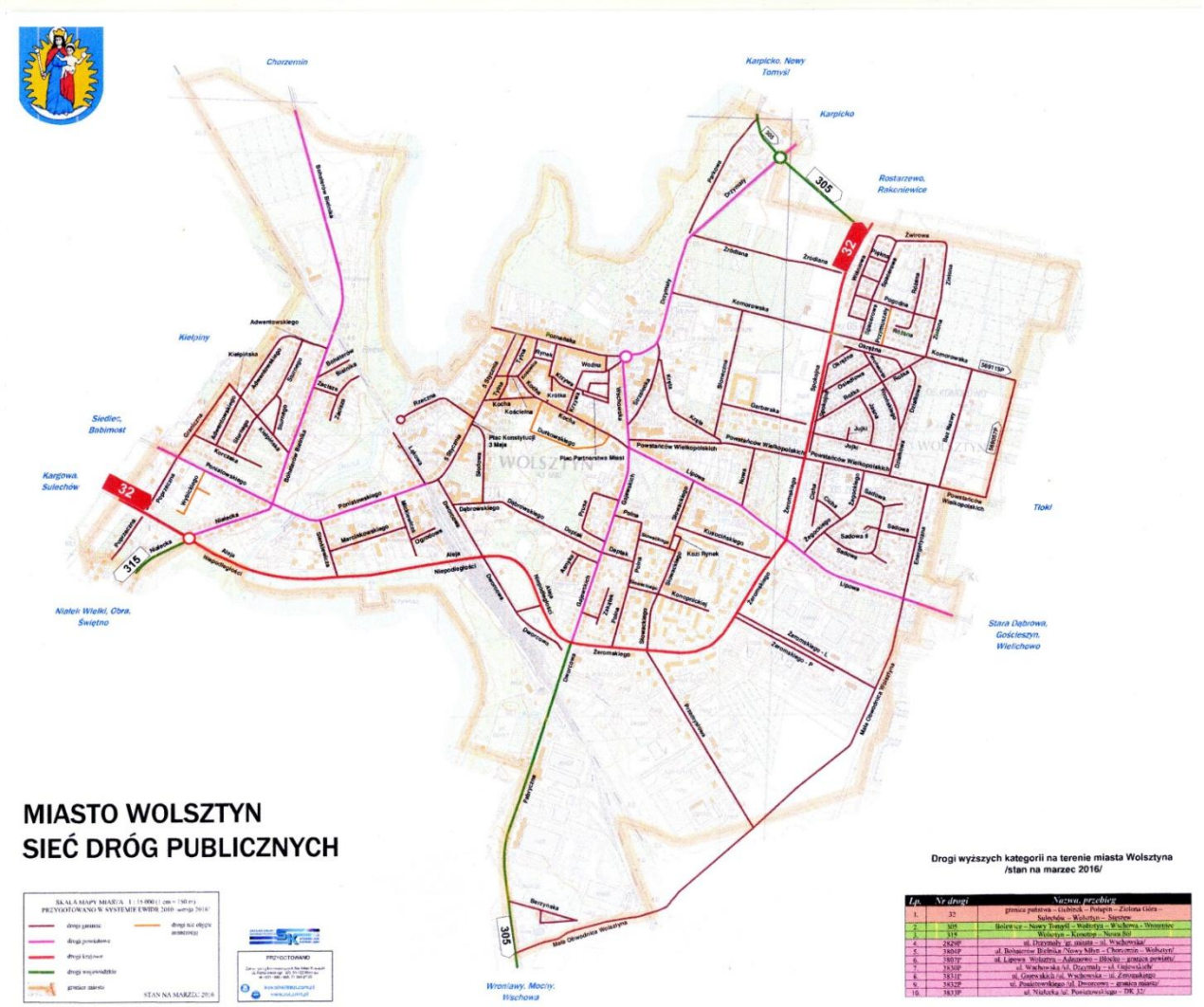
Źródło: Dane z Urzędu Miejskiego w Wolsztynie, 2023 r.

Rys.6 Sieć dróg publicznych w gminie Wolsztyn

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Wolsztynie

Rys.7 Sieć dróg w mieście Wolsztyn

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Wolsztynie

10.2 INFRASTRUKTURA WODOCIĄGOWO- KANALIZACYJNA

Zaopatrzeniem mieszkańców w wodę oraz odprowadzeniem ścieków bytowych na terenie gminy zajmuje się Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej spółka z o. o. w Wolsztynie. W 2023 roku PGK sp. z o.o. działała w oparciu o zatwierdzony plan techniczno-ekonomiczny oraz wieloletni plan modernizacji i rozwoju urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2020-2023, przyjęty uchwałą nr XXII/236/2020 Rady Miejskiej w Wolsztynie w dniu 24.06.2020 roku.

W 2023 roku przedsiębiorstwo przeznaczyło na poprawę stanu infrastruktury technicznej – remonty, środki finansowe w wysokości 702,2 tys. zł.

W roku 2023 Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp. z o. o. w Wolsztynie na zadania inwestycyjne z zakresu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych wydała 2 410,1 tys. zł.

Środki te przeznaczone były na:

- budowę sieci kanalizacyjnej na długości 4970 m,
- budowę sieci wodociągowej o łącznej długości 1420 m,
- modernizację i rozbudowę urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych w posiadaniu przedsiębiorstwa,
- rozwój elektronicznych usług publicznych w przedsiębiorstwie.

W 2023 roku wymieniono 17 szt. przyłączy wodociągowych, a nowych wybudowano w ilości 119 szt. oraz wybudowano 7 szt. przyłączy kanalizacyjnych poprzez przydomowe przepompownie.
W 2024 roku kontynuowano rozbudowę wprowadzonego radiowego system odczytu wodomierzy i na koniec roku w systemie odczytu radiowego było łącznie 10 187 szt. nakładek do zdalnego odczytu.

W ramach posiadanych środków inwestycyjnych przedsiębiorstwo dokonało szeregu drobnych zakupów środków trwałych. Na spłatę pożyczek przedsiębiorstwo przeznaczyło 2 134 591,87 zł. Na koniec 2023 roku Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. w Wolsztynie posiadało:

- 229,1 km sieci wodociągowej,
- 196,6 km sieci kanalizacyjnej,
- 2 ujęcia wody,
- 1 oczyszczalnię,
- 88 przepompowni lokalnych,
- 35 przydomowych oczyszczalni,
- 366 przydomowych pompowni.

Tab.24 Sieć wodociągowa w gminie Wolsztyn w 2023 r.

Lp.	Wodociąg	2023 r.
1	Liczba przyłączy w szt.	5640
2	Produkcja wody w m^3/d	5935
3	Koszty związane z produkcją i dostarczaniem wody w zł.	6 886 254,70
4	Wpływy z tytułu dostarczania wody odbiorcom w zł z dopłatą z budżetu gminy	6 414 536,52
5	Wpływ z tytułu opłaty abonamentowej	352 337,34
6	Cena za 1 m^3 wody na cele socjalno-bytowe w zł netto z dopłatą	2,93
7	Dopłaty z budżetu gminy do 1 m^3 wody na cele Socjalno-bytowe w zł netto	0,00
8	Straty w sieci wodociągowej w %	1,8
9	Liczba awarii sieci wodociągowej w szt.	27

Źródło: Opracowano na podstawie danych PGK sp. z o.o. w Wolsztynie za rok 2023

Na terenie gminy Wolsztyn znajduje się 2 stacje uzdatniania wody.
Sieć wodociągowa zlokalizowana na terenie gminy Wolsztyn wykonana jest głównie z: rur PCV oraz rur PE.

Tab.25 Sieć kanalizacji w gminie Wolsztyn w 2023 r.

Lp.	Kanalizacja	2023 r.
1	Liczba przyłączy w szt.	5415
2	Ilość ścieków komunalnych odprowadzanych zbiorczym systemem kanalizacyjnym do oczyszczalni ścieków w tys. m^3/r	1 316 404
3	Ilość ścieków komunalnych powstających w gminie Wolsztyn w tys. m^3/r	1 350 129
4	Ilość ścieków komunalnych oczyszczonych w tys. m^3/r	1 941 444
5	Przepustowość oczyszczalni ścieków w m^3/d	6000
6	Koszt utrzymania i funkcjonowania sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków w zł	13 982 701,87
7	Wpływy z tytułu odprowadzania i funkcjonowania sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków w zł z dopłatą z budżetu gminy	12 756 350,36
8	Cena za 1 m^3 ścieku socjalno-bytowego w zł netto z dopłatą	7,42
9	Dopłaty z budżetu gminy do 1 m^3 ścieku socjalno-bytowego w zł netto	0,00
10	Liczba awarii sieci kanalizacyjnej w szt.	3

Źródło: Opracowano na podstawie danych PGK Sp. z o.o. w Wolsztynie za rok 2023

W 2023 r. zostało wykonanych 23 szt. przyłączy kanalizacyjnych. Na terenie gminy Wolsztyn zlokalizowanych jest 20 przepompowni ścieków.

Gminna oczyszczalnia ścieków eksploatowana przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. w Wolsztynie, obsługująca sieć kanalizacyjną na terenie gminy Wolsztyn położona jest w Komorowie, oczyszczająca 1 941 444 m^3 ścieków w ciągu 2023 r. dla 38 546 osób.

Dodać trzeba, że zgodnie z Uchwałą nr XXV/282/2020 Rady Miejskiej w Wolsztynie z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granicy aglomeracji Wolsztyn – Siedlec, wyznaczono aglomerację Wolsztyn – Siedlec o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) wynoszącej 59850, obejmującą miejscowości z gminy Wolsztyn oraz gminy Siedlec. Ścieki z całej aglomeracji trafiają do dwóch oczyszczalni ścieków: wspomnianej wyżej gminnej oczyszczalni ścieków w Komorowie oraz do oczyszczalni ścieków Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Wolsztynie.

10.3 GOSPODARKA ODPADAMI; GAZ; ENERGIA ELEKTRYCZNA, CIEPŁO

Gospodarką odpadami na terenie gminy od 2008 roku do roku 2023r. zajmował się Związek Międzygminny „Obra" (ZM „Obra"), którego gmina Wolsztyn była uczestnikiem.

Za bieżącą działalność Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Berzynie odpowiedzialny był operator – Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. w Wolsztynie, a punktu w Powodowie – ZM „Obra". Zagospodarowanie wszystkich zebranych w tych punktach odpadów wysegregowanych leżało po stronie ZM „Obra". W trakcie roku 2023 występowały problemy związane z zagospodarowaniem praktycznie wszystkich frakcji odpadów zbieranych selektywnie.

W roku 2023 selektywnie zebrane odpady zagospodarowywane były w następujący sposób: stłuczka szklana – umowa z firmą Biosystem Organizacja Odzysku Opakowań S.A., przeterminowane leki – F.H.U. „NATURA" Marek Michałowski z Bydgoszczy, baterie oraz zużyty sprzęt RTV i AGD – „REMONDIS Elektrorecykling sp. z o.o." oraz Maya Victory, opony – Grupa Recykl S.A., odzież – PCK, tworzywa sztuczne, makulatura, wielko gabaryty i pozostałe – PHP Przemysław Olejnik, Wąbiewo. Gruz przekazano do firmy Przedsiębiorstwo Transportowe Lisowski w Wolsztynie. Ilości zebranego złomu metalowego dotyczą skupu dokonanego przez funkcjonujące na obszarze gminy Wolsztyn punkty skupu. Do poziomów uwzględniono również dokonany przez te punkty skup makulatury.

Tab.26 Wyniki miasta i gminy Wolsztyn w zakresie osiągania poziomów recyklingu odpadów w okresie 2019 – 2023

Rok	2019	2020	2021	2022	2023
Wymagane	40%	50%	20%	25%	35%
Osiągnięte	70,89%	64,20%	29,02%	28,84%	36,03%

Źródło: Związek Międzygminny „Obra" – analiza za 2023 rok

Ilość odpadów komunalnych niesegregowanych/zmieszanych wytworzonych w kg w poszczególnych latach w przeliczeniu na 1 płacącego mieszkańca:

Rok	2019	2020	2021	2022	2023
Gmina Wolsztyn	331,21	339,49	331,80	316,62	304,59

Źródło: Związek Międzygminny „Obra" – analiza za 2023 rok

Ilość wszystkich odpadów komunalnych wytworzonych w ciągu 2023 roku w kg na nieruchomościach w przeliczeniu na 1 płacącego mieszkańca:

Rok	2019	2020	2021	2022	2023
Gmina Wolsztyn	499,48	445,69	436,70	424,48	381,52

Źródło: Związek Międzygminny „Obra" – analiza za 2023 rok

Łącznie w poszczególnych latach w Mg wysegregowano:

Rok	2019	2020	2021	2022	2023
Gmina Wolsztyn	945,12	706,97	7131,58	6982.95	6904,49

Źródło: Związek Międzygminny „Obra" – analiza za 2023 rok

Średnio, w poszczególnych latach jeden płacący mieszkaniec łącznie w kg wysegregował:

Rok	2019	2020	2021	2022	2023
Gmina Wolsztyn	193,23	142,61	135,76	133,21	130,86

Źródło: Związek Międzygminny „Obra" – analiza za 2023 rok

Od 1 stycznia 2024 roku gospodarką odpadami gmina Wolsztyn zajmuje się już samodzielnie.

Sieć gazowa

Gaz ziemny jest paliwem, które w odróżnieniu od innych konwencjonalnych surowców energetycznych praktycznie nie zanieczyszcza środowiska. Ekologiczne korzyści użytkowania gazu ziemnego powodują, że zainteresowanie wykorzystaniem gazu do celów socjalno-bytowych, grzewczych i technologicznych stale rośnie, co jest niezwykle korzystnym zjawiskiem.

Obszar Gminy Wolsztyn zasilany jest w paliwo gazowe z Ośrodka Kopalń Grodzisk Wielkopolski. Stopień gazyfikacji gminy w odniesieniu do gospodarstw domowych wynosi 70,37 %. Miejscowości, w których świadczona jest usługa dystrybucji paliwa gazowego to: Wolsztyn, Adamowo, Berżyna, Chorzemin, Karpicko, Kębłowo, Niałek Wielki, Nowa Dąbrowa, Nowa Obra, Nowe Tłoki, Nowy Widzim, Obra, Powodowo, Stary Widzim, Stradyń, Tłoki, Wroniawy, Gościeszyn, Zdrogowo.

Tab.27 Dane dotyczące gazociągów bez przyłączy (stan na 2021 r.) na terenie gminy Wolsztyn

	Gazociągi bez przyłączy gazowych [m]		
Wyszczególnienie	**(do 10 KPa włącznie)**	**(powyżej 10KPa do 0,5 MPa włącznie)**	**Ogółem**
Wolsztyn - miasto	29 793	20 573	50 366
Wolsztyn – obszar wiejski	8437	145 513	153 950

Źródło: Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Wolsztyn 2022-2037

Tab.28 Dane dotyczące czynnych przyłączy (stan na 2021 r.) na terenie gminy Wolsztyn

	Czynne przyłącza gazowych [szt.]		
Wyszczególnienie	**(do 10 KPa włącznie)**	**(powyżej 10KPa do 0,5 MPa włącznie)**	**Ogółem**
Wolsztyn - miasto	1522	308	1830
Wolsztyn – obszar wiejski	373	2393	2766

Źródło: Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Wolsztyn 2022-2037

Tab.29 Dane dotyczące czynnych przyłączy (stan na 2021 r.) na terenie gminy Wolsztyn

	Czynne przyłącza gazowych [m]		
Wyszczególnienie	**(do 10 KPa włącznie)**	**(powyżej 10KPa do 0,5 MPa włącznie)**	**Ogółem**
Wolsztyn - miasto	7206	3081	10287
Wolsztyn – obszar wiejski	1879	16762	18641

Źródło: Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Wolsztyn 2022-2037

Przez teren gminy Wolsztyn przebiega sieć gazowa wysokiego ciśnienia, którą eksploatuje Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A Oddział we Wrocławiu.

Tab.30 Szczegółowy opis gazociągów wysokiego ciśnienia

Lp.	Relacja / Nazwa	DN [mmm]	Rodzaj przesyłanego gazu	MOP [Mpa]	Rok budowy
1	Nowe Tłoki - Sulechów	150	Lw	6,3	1987
2	Odgałęzienie Wolsztyn	80	Lw	6,3	1987
3	Odgałęzienie Chorzemin	100	Lw	6,2	1992

Źródło: Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Wolsztyn 2022-2037

Na terenie gminy zlokalizowano dwie stacje gazowe w miejscowości: Komorowo [6000 m^3/h] oraz Chorzemin [1600 m^3/h].

Tab. 31 Charakterystyka odbiorców gazu na terenie miasta i gminy Wolsztyn w 2023 roku

Parametr	Jednostka	Wartość
długość czynnej sieci	km	**221 142**
odbiorcy gazu (gospodarstwa domowe)	szt.	**8977**
odbiorcy gazu (gospodarstwa domowe) ogrzewający mieszkania gazem	szt.	**4946**
zużycie gazu przez gospodarstwa domowe	MWh	**73760**
zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań przez gospodarstwa domowe	MWh	**67627**
ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	**25169**

Źródło: https://bdl.stat.gov.pl/

Na terenach, gdzie gaz przewodowy nie jest dostępny, mieszkańcy gminy korzystają z gazu gromadzonego w butlach i zbiornikach przydomowych.

Tab.32 Szczegółowy bilans rocznego zapotrzebowania na paliwa gazowe miasta i gminy Wolsztyn do 2037 roku.

	Zapotrzebowanie na paliwa gazowe [tys. m^3/rok]			
	Warianty do roku 2037			
	Aktualne	**Progresywny**	**Stabilny**	**Pasywny**
Budynki użyteczności publicznej	1063,8	1241,2	1152,5	1108,1
Budynki mieszkalne	6060,4	7071,0	6565,7	6313,1
Przedsiębiorstwa, handel, usługi	29316,8	34205,7	31761,3	30539,0
SUMA:	36441,0	42517,9	39479,4	37960,2

Źródło: Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Wolsztyn 2022-2037

Dla każdego z wariantów rozwojowych: progresywnego, stabilnego oraz pasywnego, oszacowano zużycie energii elektrycznej i paliw w perspektywie piętnastoletniej.

Całkowite roczne zużycie gazu wynosi ok. 36 441,0 tys.m^3 na rok i dla poszczególnych wariantów rozwoju (progresywny, stabilny), zgodnie z szacunkami do roku 2037 przyrost zapotrzebowania na paliwa gazowe wyniesie kolejno o ok: 6076,9; 3038,5 tys.m^3/rok, a dla wariantu pasywnego ok. 1519,2 tys.m^3/rok.

Zmiana zapotrzebowania na paliwa gazowe w gminie Wolsztyn uwarunkowana jest przede wszystkimi zamierzeniami inwestycyjnymi operatorów.

Elektroenergetyka, w tym sektor oświetlenie uliczne

Dystrybucją energii elektrycznej na terenie gminy Wolsztyn zajmuje się Enea Operator Sp. z o.o. Oddział Dystrybucji w Zielonej Górze. Sieć rozdzielcza na terenie gminy Wolsztyn zasilana jest z Głównego Punktu Zasilania (GPZ) GPZ – u 110/15 kV, który zlokalizowany jest w Wolsztynie przy ulicy Lipowej.

Obszar miasta zasilany jest poprzez ok. 60 stacji transformatorowych z sieci kablowej. Na terenie gminy zlokalizowanych jest 185 stacji transformatorowych SN/nN, z których energia elektryczna jest doprowadzana do odbiorców poprzez linie niskiego napięcia (kablowe oraz napowietrzne).

Przez teren gminy przebiega linia wysokiego napięcia 110 kV. Energia elektryczna dostarczana jest do Głównego Punktu Zasilającego zlokalizowanego we wschodniej części miasta Wolsztyn, przy ul. Lipowej, liniami wysokiego napięcia WN-110 kV relacji Sulechów-Wolsztyn oraz relacji Żukowice-Wolsztyn. Linia Sulechów – Wolsztyn – Żukowice jest ważnym elementem Krajowej Sieci Przesyłowej i umożliwia, poprzez sieć średniego napięcia SN-15 kV, odpowiednie dostawy energii do odbiorców indywidualnych i przemysłowych znajdujących się na terenie gminy. W granicach gminy Wolsztyn PSE S.A nie planuje inwestycji w zakresie rozwoju sieci elektroenergetycznej największych napięć.

Na terenie powiatu wolsztyńskiego jako sieć zasilająca służą linie 110 kV. Zasilają one GPZ-ty (główne punkty zasilające). Dokonywana jest w nich transformacja na średnie napięcie 20 kV przy pomocy transformatorów. Sieć ta jest rozprowadzona po terenie w zależności od potrzeb i zasila odbiorców przemysłowych oraz stacje transformatorowe.

Stacje te zasilają sieć 0,4 kV, która za pomocą sieci napowietrznej lub kablowej zasila największą część odbiorców indywidualnych i przemysłowych. Istniejący układ elektroenergetyczny jest wystarczający i nie tworzy ograniczeń lokalizacyjnych ze względu na możliwości zasilania.

Na ok. 120 stacji transformatorowych zlokalizowanych na terenach wiejskich, osiem to stacje wieżowe murowane, reszta to słupowe, zasilane z odgałęzień głównych linii napowietrznych SN-15 kV (głównie napowietrznie, rzadko kablowo). Ze stacji tych prąd doprowadzany jest do odbiorców przy pomocy linii niskiego napięcia, napowietrznych i kablowych.

Przebieg sieci elektroenergetycznych należy uwzględniać przy planowaniu przestrzennym. Wzdłuż linii wyznacza się pas technologiczny, w obszarze którego obowiązują ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu, związane z lokalizowaniem budynków mieszkalnych i innych przeznaczonych na pobyt stały ludzi, lokalizacją budowli zawierających materiały niebezpieczne pożarowo, stref zagrożonych wybuchem oraz konstrukcji wysokich, a także z zalesianiem terenów rolnych. Lokalizacja innych obiektów lub zagospodarowanie terenu strefy może nastąpić za zgodą i na warunkach gestora sieci.

Gmina położona jest w regionie kraju, który charakteryzuje się średnimi wartościami nasłonecznienia, pozwalającymi na wykorzystanie energii słonecznej za pomocą instalacji solarnych, w tym na obiektach użyteczności publicznej, obiektach przemysłowych i na obiektach mieszkalnych. Na terenie gminy zainstalowanych jest wiele instalacji solarnych na tego typu obiektach.

Tab.33 Szczegółowy bilans rocznego zapotrzebowania na energię na terenie miasta i gminy Wolsztyn do 2037 roku.

	Zapotrzebowanie na energię elektryczną [MWh/rok]			
	Warianty do roku 2037			
	Aktualne	**Progresywny**	**Stabilny**	**Pasywny**
Budynki użyteczności publicznej	1103,5	1195,5	1149,5	1126,5
Budynki mieszkalne	29429,1	31882,9	30656,0	30042,5
Przedsiębiorstwa, handel, usługi	26859,0	29098,5	27978,8	27418,9
Przemysł	58770,4	63670,7	61220,6	59995,5
Oświetlenie	1056,4	897,9	950,7	1003,5
SUMA:	117218,3	126745,5	121955,5	119586,9

Źródło: Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Wolsztyn 2022-2037

Sytuacja na rynku energii elektrycznej charakteryzuje się systematycznymi wzrostami. Zapotrzebowanie dla wariantów progresywnego, stabilnego i pasywnego zwiększy się kolejno o ok. 8,1%, 4,0% i 2,0%. Szacuje się więc utrzymanie dotychczasowego trendu wzrostowego.

Gospodarka cieplna

Zaopatrzenie w ciepło obiektów w gminie Wolsztyn pokrywane jest przez:

- Miejski system ciepłowniczy – Energetyka Cieplna Opolszczyzny S.A.
- Wykorzystanie urządzeń przetwarzających energię elektryczną dostarczaną systemem sieci elektroenergetycznych,
- Wykorzystanie węgla brunatnego spalanego w kotłowniach lokalnych,
- Wykorzystanie węgla spalanego w piecach i kotłowniach indywidualnych,
- Wykorzystanie urządzeń spalających inne paliwa niż wyżej wymienione.

Podmiotem prowadzącym działalność na terenie gminy Wolsztyn w zakresie produkcji i przesyłu ciepła jest Energetyka Cieplna Opolszczyzny S.A.

Pozostałe potrzeby cieplne gminy pokrywane są przede wszystkim ze źródeł energetyki indywidualnej. W skład kotłowni lokalnych wliczane są kotłownie wytwarzające ciepła dla potrzeb własnych obiektów użyteczności publicznej oraz budynków mieszkalnych. Paliwem wykorzystywanym w tych kotłowniach jest głównie gaz ziemny, rzadziej węgiel, biomasa oraz olej opałowy. Istniejące przedsiębiorstwa dla potrzeb technologicznych posiadają własne kotłownie.

Miejski system ciepłowniczy należy i eksploatowany jest przez Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Opolszczyzny S.A.

Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej S.A. posiada koncesję:

1. Na wytwarzanie ciepła (na podstawie koncesji udzielonej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki nr WCC/374/73/W/3/98/DN, obowiązującej do 31 października 2023 r.) w źródle zlokalizowanym w:
   - Wolsztynie przy ul. Żeromskiego 12, o łącznej mocy zainstalowanej cieplnej 6,560 MW, w 3 kotłach wodnych opalanych miałem węglowym,
   - kotłowniach na terenie Gminy Wolsztyn, o łącznej mocy zainstalowanej cieplnej 0,445 MW, w 5 kotłach wodnych opalanych gazem ziemnym.
2. Na przesył i dystrybucję ciepła, (na podstawie koncesji udzielonej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki PCC/392/73/W/3/98/DN obowiązującej do 31 października 2023 r.). Przesył i dystrybucja ciepła realizowana jest za pośrednictwem miejskiej sieci ciepłowniczej stanowiącej własność Koncesjonariusza zasilanej z kotłowni przy ul. Żeromskiego 12 w Wolsztynie.

Głównym odbiorcą ciepła sieciowego w gminie Wolsztyn są spółdzielnie mieszkaniowe. W 2020 ilość ciepła sieciowego dostarczonego do spółdzielni mieszkaniowych wynosiła 24 790,2 GJ, co odpowiada 78% całkowitej ilości dostarczonego ciepła z sieci ciepłowniczej na cele grzewcze. Drugą pod względem ilości dostarczonego ciepła na cele grzewcze grupą odbiorców są instytucje publiczne.

Na terenie gminy Wolsztyn nie funkcjonuje scentralizowany system ciepłowniczy odbiorcy zasilani są w ciepło wykorzystując indywidualne źródeł ciepła, w których wykorzystuje się paliwa stałe (głównie węgiel, drewno oraz odpady drzewne). Ze względu na wysoki stopień gazyfikacji gminy powszechnie stosowany jest także gaz ziemny, czyli paliwo bardziej korzystne z ekologicznego punktu widzenia.

Indywidualne źródła ciepła są najczęściej przyczyną emisji do atmosfery zanieczyszczeń gazowych i stałych. Niską emisję definiuje się, jako emisję pyłów oraz gazów (powstających na skutek nieefektywnego spalania paliw: węgla kamiennego, węgla drzewnego, benzyny, oleju napędowego itp.) do atmosfery z emitorów (kominów i innych źródeł emisji) znajdujących się na wysokości do 40 m, w znacznej części emitory znajdują się na wysokości do 10 metrów, tak mała wysokość emitorów (kominów, i innych źródeł emisji), powoduje gromadzenie się zanieczyszczeń w miejscu ich powstania, często w pobliżu zwartej zabudowy mieszkaniowej.

Przyczyną powstawania niskiej emisji jest zaspokajanie podstawowych potrzeb ludzkich ogrzewania czy komunikacji samochodowej.

Tab.34 Podsumowanie zużycia nośników energii w budynkach użyteczności publicznej w mieście i gminie Wolsztyn w 2020 roku.

Wyszczególnienie	Zużycie
Energia elektryczna [MWh]	1 103,483
Paliwo gazowe [m^3]	1 063 777
Węgiel [tona]	8,5
Ciepło sieciowe [GJ]	3 470

Źródło: Dane Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Opolszczyzny S.A z 2020 r.

W strukturze budynków użyteczności publicznej miasta i gminy Wolsztyn dominującym nośnikiem energii na cele grzewcze oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej jest paliwo gazowe (blisko 90% budynków użyteczności publicznej wykorzystuje paliwa gazowe).

Pozostała część budynków w zależności od przeznaczenia oraz użytkowania wykorzystuje na cele grzewcze paliwo węglowe, energię elektryczną oraz zasilana jest z miejskiej sieci ciepłowniczej.

Całkowite zapotrzebowanie na ciepło wynosi 1155,1 TJ/rok i zgodnie z prognozami uwzględniającymi progresywny, stabilny i pasywny wariant rozwoju do roku 2037 zapotrzebowanie wzrośnie kolejno o ok. 152,0; 102,9 bądź 62,0 TJ/rok. Szczegółowy bilans przedstawiono w poniższej tabeli

Tab.35 Szczegółowy bilans rocznego zapotrzebowania na ciepło na terenie miasta i gminy Wolsztyn do 2037 roku.

	Zapotrzebowanie na energię elektryczną [MWh/rok]			
	Warianty do roku 2037			
	Aktualne	**Progresywny**	**Stabilny**	**Pasywny**
Budynki użyteczności publicznej	*30,2*	34,6	33,2	32,0
Budynki mieszkalne	585,1	671,7	643,6	620,2
Przedsiębiorstwa, handel, usługi	173,1	198,7	190,4	183,4
Przemysł	234,0	268,6	257,4	248,0
C.W. U	132,8	133,5	133,5	133,5
SUMA:	**1155,1**	**1307,1**	**1258,1**	**1217,2**

Źródło: Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Wolsztyn 2022-2037

Dla każdego z wariantów rozwojowych: progresywnego, stabilnego oraz pasywnego, oszacowano zużycie energii elektrycznej i paliw w perspektywie piętnastoletniej.

W zakresie zapotrzebowania na energię cieplną, w wariancie progresywnym przewiduje wzrost (8,1%), co wynikać z rozwoju budownictwa kompensowanego jednak pracami modernizacyjnymi dostosowującymi budynki do aktualnych warunków technicznych oraz stopniowej zmiany struktury wiekowej budynków. W wariancie stabilnym zakładającym równomierny, zbliżony do dotychczasowego rozwoju gminy, wzrost zapotrzebowania na energię cieplną wyniesie ok. 4,0%, zaś w ostatnim wariancie – pasywnym, wzrost ten wyniesie 2,0%.

11. Kultura i dziedzictwo na terenie miasta i gminy Wolsztyn

Działalność kulturalna miasta i gminy Wolsztyn opiera się przede wszystkim o funkcjonowanie trzech gminnych instytucji kultury:

- Muzeum Regionalne w Wolsztynie,
- Wolsztyński Dom Kultury wraz z filią w Kębłowie,
- Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Wolsztyn.

Muzeum Regionalne w Wolsztynie jest gminną instytucją kultury powołaną w 1976 r., która realizuje swoje zadania w trzech oddziałach muzealnych o zróżnicowanym charakterze:

- Muzeum Marcina Rożka, 5 Stycznia 34, Wolsztyn, mieszczące się w willi zaprojektowanej według pomysłu artysty. W budynku z 1933 r. znajduje się ekspozycja stała prezentująca dorobek artystyczny Marcina Rożka oraz przybliżająca zwiedzającym jego postać. W salach ekspozycyjnych prezentowane są także wystawy czasowe o zróżnicowanej tematyce. Budynek jest siedzibą główną Muzeum Regionalnego. Znajduje się w nim dyrekcja, biblioteka naukowa, pomieszczenia biurowe oraz magazynowe.
- Muzeum Doktora Roberta Kocha, ul. Doktora Kocha 12, Wolsztyn. Ekspozycja poświęcona noblisście mieści się w zabytkowym budynku z połowy XIX wieku, w którym w latach 1872 – 1880 mieszkał i pracował jako lekarz powiatowy. Wystawa ilustrująca życie i dokonania wielkiego mikrobiologa ma charakter typowo dydaktyczny.
- Skansen Budownictwa Ludowego Zachodniej Wielkopolski, ul. Bohaterów Bielnika 26, Wolsztyn – park etnograficzny prezentujący zabytkowe budownictwo wiejskie i przemysłowe, warsztaty rzemieślnicze, maszyny rolnicze oraz inne obiekty kultury materialnej z naszego regionu.

Muzeum Regionalne w Wolsztynie swoje zadania realizuje na wielu płaszczyznach odnosząc się przy tym do zadań określonych w Ustawie o muzeach z 21 listopada 1996 roku. Do celów instytucji należy m.in.:

- gromadzenie, katalogowanie i przechowywanie zabytków artystycznych, historycznych oraz etnograficznych związanych z Wolsztynem i okolicą;
- organizacja wystaw stałych i czasowych;
- organizacja warsztatów i lekcji muzealnych;
- organizacja wydarzeń o charakterze kulturalnym.

Muzeum Regionalne w Wolsztynie posiadało na koniec 2023 roku 3628 muzealiów. Wśród nich znajdują się m.in. dzieła sztuki, zabytki techniki, dawne ubiory, archiwalne mapy, fotografie, pocztówki i dokumenty.

Istotnym elementem działalności Muzeum Regionalnego jest biblioteka o charakterze specjalnym. Gromadzi ona księgozbiór z określonych dziedzin wiedzy zgodny z profilem merytorycznej działalności muzeum. Księgozbiór podzielony jest na następujące działy: encyklopedie i słowniki, historia sztuki, historia, etnografia i muzealnictwo oraz Wielkopolska i Ziemia Lubuska. Ostatni z nich obejmuje swym zakresem piśmiennictwo związane z historią Wolsztyna i okolic oraz postaciami, które na stałe wpisały się w historię miasta. Na koniec 2023 roku księgozbiór liczył 2546 woluminów.

W 2023 roku oddziały Muzeum Regionalnego w Wolsztynie odwiedziło łącznie 23197 osób.

Wolsztyński Dom Kultury działa w Wolsztynie od 1973 r. W oparciu o statut nadany Uchwałą Nr XL/333/2002 Rady Miejskiej w Wolsztynie z dnia 28.02.2002 r. Obejmuje on swoją działalnością teren gminy Wolsztyn oraz całego powiatu wolsztyńskiego.

W Wolsztyńskim Domu Kultury w roku 2023 działały sekcje, koła zainteresowań dla dzieci, młodzieży i dorosłych takie jak:

- Sekcje taneczne: Zespół Arabeska – 15 osób, Zespół Bastet – 8 osób, Balet – 15 osób, What's UP – 17 osób, Neonki – 23 osoby, Gang słodziaków – 19 osób, Fajniaki – 18 osób, TipTopki – 13 osób, Smyki – 11 osób, Łubudubu – 18 osób.
- Sekcje wokalne: Zespół Mini Forte – 3 osoby, Studio Piosenki Cantabile – 16 osób Studio Piosenki Dziecięcej – 12 osób.
- Sekcje plastyczne: Sekcja plastyczna dla dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym – 39 osoby.
- Sekcje techniczne: Zajęcia szydełkowania – 3 osoby, zajęcia praktyczno-techniczne rzeźbiarskie – 20 osób
- Sekcja szachowa: Szkółka szachowa – 8 osób
- Szkółka wędkarska: Zajęcia wędkarskie – 9 osób
- Sekcje instrumentalne: Nauka gry na keyboardzie – 4 osoby, Nauka gry na gitarze – 2 osoby.

Ogółem w zajęciach dla dzieci uczestniczyły 273 osoby.

Dla dorosłych:
- ZUMBA Active Dance
- Stowarzyszenie Wolsztyński Uniwersytet Trzeciego Wieku
- Teatr Fokus
- Zespół Dixie Kings Wolsztyn

Ogółem w zajęciach uczestniczyło 210 osób.

Oferta w 2023 roku w filii WDK w Kębłowie:
- Zespół Pieśni i Tańca „Kębłowo" – 130 osób
- Sekcja Modelarska – 8 osób
- Sekcja Szydełkowania – 9 osób

Ogółem w zajęciach uczestniczyło 147 osób.

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Wolsztyn im. Stanisława Platera jest samorządową instytucją upowszechniania kultury, działającą w obrębie krajowej sieci bibliotecznej.
Sieć bibliotek na terenie miasta i gminy Wolsztyn to Biblioteka Główna i jej 6 filii. Pięć z nich: (w Kębłowie, Obrze, Starym Widzimiu, Świętnie i we Wroniawach) to biblioteki publiczno-szkolne, a placówka w Tłokach to biblioteka publiczna.

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Wolsztyn im. Stanisława Platera pełni funkcję ogólnodostępnej biblioteki publicznej, która służy upowszechnianiu wiedzy i kultury w społeczeństwie. Pełni również zadania biblioteki powiatowej. Misją Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Wolsztyn im. Stanisława Platera jest rozpoznawanie, rozwijanie i zaspokajanie potrzeb czytelniczych i informacyjnych społeczeństwa lokalnego, upowszechnianie kultury i czytelnictwa. Ważnym zadaniem tej misji jest także edukacja i przygotowanie małych dzieci do bardzo wczesnych kontaktów z książką i biblioteką, a także ochrona i zachowanie zbiorów dla pożytku przyszłych pokoleń.

Biblioteka organizuje spotkania autorskie, promocje książek, koncerty, lekcje biblioteczne, konkursy i szereg innych zajęć dla użytkowników. Spotykają się tutaj na cyklicznych zajęciach studenci Uniwersytetu Trzeciego Wieku, a członkowie Dyskusyjnego Klubu Książki omawiają przeczytane lektury. Książnica prowadzi również działalność wydawniczą.

Tab.36 Wskaźniki działalności Wolsztyńskiego Domu Kultury w 2023 r.

Wskaźniki	2023
Imprezy organizowane przez instytucje kultury [szt]	93
Uczestnicy imprez organizowanych przez instytucje kultury [osoby]	24749
Koła/ Kluby/ Sekcje [szt.]	31
Członkowie Kół/ Klubów/ Sekcji [osoba]	630

Źródło: Dane Wolsztyńskiego Domu Kultury

Tab.37 Wskaźniki działalności Biblioteki Publicznej miasta i gminy Wolsztyn im. Stanisława Platera w 2023 r.

Biblioteka Publiczna w Wolsztynie	Liczba:
Liczba czytelników	4989
Liczba wypożyczeń:	163232
Dorośli	55646
Dzieci	107586
Liczba pozyskanych woluminów	5760

Źródło: dane Biblioteki Publicznej miasta i gminy Wolsztyn im. Stanisława Platera

Ponadto, na terenie gminy Wolsztyn funkcjonuje instytucja kultury - Parowozownia Wolsztyn oraz liczne organizacje pozarządowe, których statutowa działalność związana jest z kulturą i sztuką.

Gmina Wolsztyn ma bogatą tradycję historyczną, która jest podtrzymywana i kultywowana w działalności kulturalnej.

HISTORIA POWSTANIA MIASTA I NADANIA PRAW MIEJSKICH

Dokładny czas powstania miasta Wolsztyn i okoliczności towarzyszące temu wydarzeniu nie są znane. W literaturze przedmiotu istnieje co najmniej kilka poglądów na tę sprawę. Badacze tacy jak np. O. Lange i H. Munch biorąc za podstawę dokument z 1458 roku przyjmują, iż miasto Wolsztyn powstało krótko przed tą datą. Karwowski z kolei łączy powstanie Wolsztyna z osobami Grzymki i Mikołaja, którzy byli właścicielami Komorowa na przełomie XIV i XV wieku.

Największą popularnością cieszy się jednak teza wysunięta przez księdza Zdzisława Zakrzewskiego, łącząca fakt lokacji miasta z aktywnością zakonu cystersów. Zdaniem ks. Zakrzewskiego właściciel dóbr w 2 połowie XIV wieku – Peregryn, w roku 1384 zastawił swoje dobra klasztorowi cystersów w Paradyżu. Wkrótce, bo już w 1393 roku syn Peregryna – Grzymko, wykupił zastawione przez ojca dobra. Zakrzewski stwierdza, iż właśnie między rokiem 1384 a 1393 „zapobiegliwi, gospodarni cystersi z Paradyża, a Niemcy z pochodzenia przyczynili się do osiedlenia rodaków swych sukienników i rzemieślników" i założenia miasta. Na poparcie wysuniętej tezy Zakrzewski przytacza niemiecką nazwę miasta – Wollstein – oznaczającą „kamień wełny" oraz zwraca uwagę na herb Wolsztyna przedstawiający Najświętszą Maryję Pannę z Dzieciątkiem, co ma potwierdzać udział duchownych przy lokacji.

Pierwsze wzmianki o Wolsztynie jako mieście pochodzą z roku 1424. Wówczas to ks. Pleban Albert wytoczył sprawę przeciwko wójtowi Mikołajowi z Wolsztyna. Obecność wójta Wolsztyna w zapiskach po raz pierwszy udowadnia, że Wolsztyn wówczas już istniał i co ważne był miastem.

W roku 1469 w Wolsztynie wybuchł pożar, który zniszczy całe miasto. Ówczesny dziedzic Wolsztyna – Andrzej ze Sepna w niedziele „Adorate" odnowił pierwotny przywilej miejski. Świadkiem tego aktu był burmistrz miasta Jan Czech, w którym domu akt ten spisano oraz rajcy miejscy Jan Kusz, Mikołaj Świetlik, Jakub Starszy, Jan Czarny oraz Piotr Krawiec. Przywilej ten stanowił, iż miasto Wolsztyn lokuje się na prawie magdeburskim i otrzymuje ogrody, poczynając od ogrodu przy plebani w Komorowie (obecnie na tym miejscu stoi kaplica oraz budynek Domu Opieki), aż do ciągnących się do granic wsi Berzyny i młyna wodnego na Dojcy oraz ogrody położone w kierunku Chorzemina.

Na początku XVI wieku burmistrzem Wolsztyna był Mikołaj Miklasz, którego nazwisko poznajemy przy okazji sporu jaki toczył się między braćmi Andrzejem i Janem Iłłowieckimi – dziedzicami Wolsztyna i okolic, o sprawowanie patronatu nad „Bractwem ubogich".

Wkrótce po tym, w 1518 roku miasto zniszczył kolejny wielki pożar. W płomieniach zniszczony został ratusz wraz z ważnymi dokumentami, m.in. przywilejem erekcyjnym.
Aby uzyskać powtórzenie i zatwierdzenie dawnych przywilejów 31 grudnia 1519 r. na sejmie w Toruniu zjawili się bracia Andrzej i Jan Iłłowieccy. Król Zygmunt Stary przywilejem z dnia 5 marca 1519 roku zatwierdził wcześniej nadane Wolsztynowi prawo magdeburskie, według którego m.in. wszystkie sprawy mieszczan miał sądzić wójt i to zarówno cywilne jak i kryminalne, wójt natomiast sądzony miał być przez każdorazowego właściciela Wolsztyna.

W roku 1548 ponownie płomienie niszczą znaczną część miasta, w związku z czym starszyzna miejska, aby zwiększyć bezpieczeństwo przeciwpożarowe wydaje dokument zabraniający chowania siana i słomy na poddaszach. Ponadto ustanowieni zostali specjalni rewizorzy, których zadaniem była kontrola przestrzegania przepisu.

W wyniku II rozbioru Rzeczpospolitej miasto znalazło się pod władzą Prus. Wojska pruskie zajęły Wolsztyn 28 stycznia 1793 r. W latach 1807-1813 miasto znalazło się przejściowo w granicach utworzonego w tym czasie Księstwa Warszawskiego. Był to okres gwałtownego wzrostu uczuć patriotycznych, przywiązania do tradycji i poczucia przynależności narodowej większości obywateli miasta. W listopadzie 1807 roku Wolsztyn witał jadącego do Warszawy króla saskiego i księcia warszawskiego Fryderyka Augusta. Nie była to ostatnia wizyta, gdyż jeszcze trzykrotnie Fryderyk August przejeżdżał przez miasto Wolsztyn. Radość niepodległości trwała krótko. Wraz z upadkiem Napoleona Bonaparte Wolsztyn powrócił w granice monarchii pruskiej.
Niejako ukoronowaniem tych wydarzeń było wystawienie przed kościołem w Wolsztynie, 28 lipca 1814 roku, trumny ze zwłokami poległego w walce, głównodowodzącego armią Księstwa Warszawskiego, księcia Józefa Poniatowskiego.
Po wyzwoleniu Wolsztyna, 5 stycznia 1919 roku, rozpoczęto organizowanie polskiej władzy w mieście. Już 11 lutego 1919 roku rządzący w Wielkopolsce Komisariat Naczelnej Rady Ludowej rozwiązał dotychczasowe rady miejskie i zarządził wybór nowych. 24 marca 1919 r. w Wolsztynie odbyły się wybory do Rady Miejskiej, podczas których mieszkańcy mogli wybierać między kandydatami dwóch list: polskiej i niemieckiej.
Na listę polską padło 1086 głosów, natomiast na niemiecką 1039. W efekcie ze strony polskiej w nowej radzie zasiedli: dr W. Markwitz – lekarz, Władysław Pyszkowski – fabrykant maszyn, Ludwik Kobierzycki – przewodniczący biura, Zygmunt Perkowski – budowniczy, Michał Jastrząb – robotnik oraz Antoni Sierszyński – kupiec. Z listy niemieckiej wybrano natomiast: Konrada Rummlera – adwokata, Paula Kristena – kupca, Brunona Radday'a – sekretarza sądowego, Ottona Szulza – kupca, Georga Tolle – radcę szkolnego i Georga Samlera – kupca.

Ostatnie przed wojną wybory do Rady Miejskiej w Wolsztynie odbyły się w połowie sierpnia 1939 r. i zakończyły się pełnym sukcesem polskich kandydatów, spośród których aż 11 reprezentowało Stronnictwo Narodowe (na 12 radych). Wybrana wówczas Rada Miejska zebrała się tylko raz – 14 sierpnia 1939 r. Czując zbliżające się zagrożenie ze strony zachodniego sąsiada, radni jednogłośnie uchwalili wówczas tylko jedną uchwałę „by corocznie w Święto Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny odprawiana została na intencję miasta msza św. zamówiona przez zarząd miejski".
Opracowano na podstawie „Wolsztyn i jego dziedzice" – dr Stanisław Karwowski

12. Sport, turystyka i rekreacja

Zadania własne gminy z zakresu sportu, rekreacji i turystyki, zgodnie ze swoim statutem, realizuje Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Wolsztynie. MOSiR zarządza i administruje następującymi obiektami:

- Stadion Miejski w Wolsztynie, ul. Bohaterów Bielnika 30, Wolsztyn,
- Centrum Rekreacji Siłowej i Hotel MOSiR, ul. Bohaterów Bielnika 30, Wolsztyn,

- Miejska Pływalnia, ul. Komorowska 2, Wolsztyna,
- Skatepark, ul. Komorowska 2, Wolsztyn,
- Boisko Wielofunkcyjne ORLIK 2012, ul. Komorowska 2, Wolsztyn,
- Obiekt typu street workout, ul Komorowska 2, Wolsztyn
- Camping „Ustronie", ul. Jeziorna 19, Karpicko.

Na co dzień na wolsztyńskim stadionie trenują lokalne kluby UMKS Iskra Wolsztyn, KS Grom Wolsztyn i APR MUKS Wolsztyn. Piłkarze nożni, lekkoatleci i rugbiści przygotowują się do rywalizacji sportowej i rozgrywek związkowych w licznych kategoriach wiekowych.

Biuro Promocji i Turystyki w 2023 roku

Biuro priorytetowo zajmuje się działaniami promocji potencjału turystycznego gminy Wolsztyn w skali krajowej, jak również działalnością kulturalną mającą na celu prezentowanie, utrwalanie w świadomości młodego pokolenia, lokalnego dziedzictwa w nawiązaniu do zwyczajów i tradycji regionu, prezentacji potencjału lokalnej społeczności w zakresie działalności artystycznej, kulinarnej i historycznej. Drugim planem działań Biura Promocji i Turystyki (BPiT), dopełniającym, jest gromadzenie i rozpowszechnianie informacji nt. działalności samorządu gminnego.
Działania z zakresu public i media relations przeprowadzone przez BPiT w 2023 r. to realizacja zadań:

- **aktualizacja mapy – planu miasta,** z opisem atrakcji turystycznych miasta i gminy Wolsztyn, jako podstawowe i sprawdzone od lat narzędzie stosowane w bezpośredniej obsłudze turystów – wydawnictwo LABOR, Poznań;

- **zlecenie i prezentacja gminy Wolsztyn w zbiorowej publikacji p.t. „Legendy Wielkopolski",** koncepcja projektu z legendą „O chciwym dziedzicu", z przeznaczeniem do edukacji lokalnej młodzieży, m.in. w realizacji autorskiej koncepcji zajęć regionalnych, czy z przeznaczeniem na nagrody w szkolnictwie, Wydawnictwo QUIXI MEDIA, Bydgoszcz.

Działania promocyjne Biura to przede wszystkim:

- **współpraca z Wielkopolską Organizacją Turystyczną** – współorganizacja wizyt dziennikarskich, study tour, radioreportera z Czech oraz dziennikarzy Magazynu National Geographic;

- **ogólnokrajowe, jak i regionalne kampanie promocyjne miasta i gminy Wolsztyn:**
  a. prezentacja gminy Wolsztyn w magazynach targowych „Poznaj Polskę" oraz „Smaki polskiej turystyki",
  b. wakacyjna audycja Radia Poznań „Wielkopolska dla Ciebie",
  c. organizacja wizyty studyjnej „Poznaj Wolsztyn i jego okolice" dla samorządowców województwa lubuskiego, punktów informacji turystycznej z Nowej Soli i Zielonej Góry oraz przedsiębiorców branży turystycznej,
  d. promocja turystyczna miasta i gminy Wolsztyn w mediach społecznościowych,
  e. wzmocnienie relacji z podmiotami JST, instytucjami kultury, szkołami, organizacjami na rzecz promocji turystycznej gminy Wolsztyn:

     - współpraca ze Starostwem Powiatowym w Wolsztynie – cykliczna corocznie impreza „Poznaj swój powiat" – rajd rowerowy po terenie gminy Wolsztyn,
     - współpraca z Biblioteką Publiczną, Muzeum Regionalnym, Wolsztyńskim Domem Kultury – promocja organizowanych wydarzeń kulturalnych, zebranie informacji w zakresie gminnego kalendarium wydarzeń kulturalno-sportowych,
     - współpraca z organizatorami wydarzeń w mieście: Festiwal Organowy, Festiwal Czyste Country, Towarzystwem Przyjaciół Wolsztyńskiej Parowozowni.

13. PARTYCYPACJA LOKALNA ORAZ POTENCJAŁ

W gminie Wolsztyn dużą wagę władze lokalne przywiązują do współpracy z organizacjami pozarządowymi. Gmina corocznie opracowuje i przyjmuje do realizacji program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. W ramach realizacji programu, w roku 2023 gmina Wolsztyn współpracowała z organizacjami pozarządowymi na wielu płaszczyznach związanych z rozwojem lokalnym oraz wspierała działania na rzecz różnych grup społecznych. Zlecanie realizacji zadań organizacjom pozarządowym w gminie Wolsztyn obejmuje w pierwszej kolejności zadania priorytetowe i odbywa się po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert. W roku 2023 przyznano dotacje celowe na łączną kwotę 670 tys. zł. na realizację zadań z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, a także turystyki, krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży.

Na potencjał gminy Wolsztyn składa się wiele czynników, które zostały przedstawione w ocenie stanu faktycznego gminy w punktach od 1-13. Duży, a czasami zasadniczy wpływ na potencjał tego obszaru mają dochody budżetowe, a szczególnie ich struktura, którą w okresie 2021-2023 przedstawia Tab. 38

Tab.38 Struktura dochodów gminy Wolsztyn na 1 mieszkańca z okresu 2021-2023 (PLN)

	Ogółem			Dochody własne			Udział z PIT		
J.S.T./ Rok:	**2021**	**2022**	**2023**	**2021**	**2022**	**2023**	**2021**	**2022**	**2023**
Gmina Wolsztyn	**5822,3**	**5597,7**	**5412,0**	**2392,5**	**2539,5**	**2582,0**	**1122,0**	**1195,7**	**961,1**

	Udział z CIT			Na podstawie innych		
J.S.T./ Rok:	**2021**	**2022**	**2023**	**2021**	**2022**	**2023**
Gmina Wolsztyn	**121,4**	**100,2**	**141,3**	**3072,0**	**2946,6**	**2705,0**

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Wolsztynie

Z przytoczonej tabeli widać, że dochody ogółem gminy Wolsztyn w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2021 – 2023 zmniejszały się. Inna sytuacja wystąpiła w dochodach własnych – nieznacznie zwiększały się, natomiast w udziale z PIT oraz na podstawie innych źródeł dochodu ulegały zmniejszeniu. Jedynie z udziału z CIT odnotowano w roku 2023 wzrost.

14. INFORMACJA O STANIE FINANSÓW GMINY WOLSZTYN ZA 2023 ROK

Budżet gminy w 2023 roku

Budżet Gminy Wolsztyn na 2023 rok został uchwalony przez Radę Miejską w dniu 28 grudnia 2022 roku. Uchwała budżetowa stanowi podstawę gospodarki finansowej samorządu terytorialnego. Uchwała Nr XLVII/606/2022 Rady Miejskiej w Wolsztynie w sprawie budżetu Gminy Wolsztyn na 2023 rok określiła:

- uzyskanie dochodów w kwocie 137 982 181,39 zł
- realizację wydatków na poziomie 155 768 586,39 zł
- pozyskanie przychodów w kwocie 22 035 035,00 zł
- realizację rozchodów na poziomie 4 248 630,00 zł

Budżet zakładał deficyt w kwocie 17 786 405,00 zł. Źródłem pokrycia deficytu były planowane pożyczki i kredyty długoterminowe, emisja papierów wartościowych oraz wolne środki.

W 2023 roku dokonano łącznie 33 zmiany budżetu, z czego 12 uchwałami Rady Miejskiej w Wolsztynie i 21 zarządzeniami Burmistrza Wolsztyna. W wyniku wprowadzonych zmian w ciągu roku:

- plan dochodów wzrósł o 29 817 751,82 zł do kwoty 167 799 933,21 zł
- plan wydatków wzrósł o 25 361 984,12 zł do kwoty 181 130 570,51 zł
- plan przychodów zmalał o 2 959 988,54 zł do kwoty 19 075 046,46 zł
- plan rozchodów wzrósł o 1 495 779,16 zł do kwoty 5 744 409,16 zł

Na dzień 31 grudnia 2023 roku budżet gminy Wolsztyn zamknął się planowanym deficytem budżetowym w kwocie 13 330 637,30 zł, stanowiącym różnicę między planem dochodów a planem wydatków.

Tab.39 Syntetyczne zestawienie wartości dochodów, wydatków oraz wyniku finansowego wg planu na dzień 1 stycznia 2023 roku, planu na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz wykonania za 2023 rok

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)
Dochody	167 799 933,21	137 982 181,39	163 523 799,73	97,45%
Wydatki	181 130 570,51	155 768 586,39	173 516 041,03	95,80%
Wynik	**-13 330 637,30**	**-17 786 405,00**	**-9 992 241,30**	**-**

Źródło: Raport o stanie gminy za rok 2023

Dochody gminy w 2023 roku

Dochody zostały wykonane w wysokości 163 523 799,73 zł, co w stosunku do przyjętego planu stanowi 97,45 %. Dochody uzyskano m. in. z następujących źródeł:

1) dochody z tytułu opłat i podatów lokalnych oraz dochodów z majątku – wpłynęły w wysokości 44 710 660,48 zł, w tym m.in.:
a) podatek od nieruchomości, wpłynęła kwota 25 344 869,79 zł (+ 15,16% wzrost do 2022 r.)
b) podatek od czynności cywilnoprawnych, wpłynęła kwota 2 319 301,23 zł (11,82% wzrost do 2022 r.)
c) dochody uzyskiwane z majątku gminy, wpłynęła kwota 5 597 032,71 zł (+39,71% wzrost do 2022 r.)
2) udziały gminy w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa – wpłynęły w wysokości 33 309 989,00 zł, w tym:
a) podatek dochodowy od osób fizycznych PI: 29 039 605,00 zł (-19,69% spadek do 2022 r.)
b) podatek dochodowy od osób prawnych CIT: 4 270 384,00 (+40,96% wzrost do 2022 r.)
3) subwencje: wpłynęły w wysokości 40 449 321,20 zł, w tym: subwencja oświatowa w kwocie 31 817 606,00; 28 421 358,00; 166 923,00 zł (+11,95% wzrost do 2022 r.)
4) środki zewnętrzne: wpłynęły w wysokości 41 278 884,09 zł, w tym na zadania bieżące w wysokości 26 657 343,58 zł oraz na zadania inwestycyjne w kwocie 14 621 541,51 zł, w tym
a) dotacje na realizację zadań zleconych wpłynęła kwota 17 695 075,93 zł
c) dotacje na realizację zadań realizowanych na mocy porozumień z organami administracji rządowej wpłynęła kwota 94 460,24 zł
d) dotacje na realizację zadań własnych wpłynęła kwota 3 178 314,54 zł
e) środki z innych samorządów wpłynęła kwota 606 965,29 zł

f) środki na realizację projektów z udziałem UE wpłynęła kwota 1 446 091,72 zł
g) środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy wpłynęła kwota 4 202 659,93 zł
h) środki Funduszu Przeiwdziałania COVID-19 wpłynęła kwota 210 925,01 zł
i) środki Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych wpłynęła kwota 11 037 500,00 zł
j) środki otrzymane z WFOŚiGW wpłynęła kwota 116 282,60 zł
k) środki z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg wpłynęła kwota 2 627 944,35 zł
l) środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wpłynęła kwota 38 493,90 zł

Wydatki gminy w 2023 roku

Wydatki zostały wykonane w wysokości 173 516 041,03 zł, co w stosunku do przyjętego planu stanowi 95,80%, w tym m. in.:
a) inwestycje i inne wydatki majątkowe ogółem – wykonane w kwocie 33 632 308,81 zł (+ 40,0% wzrost do 2022 r.)
b) oświata i wychowanie (wydatki związane z bieżącym utrzymaniem jednostek oświatowych i funkcjonowaniem żłobka) – wykonanie w kwocie 72 158 100,31 zł (+ 17,44% wzrost do 2022 r.)
c) wydatki socjalne (w tym: ochrona zdrowia, pomoc społeczna, świadczenia rodzinne i wychowawcze – wykonanie w kwocie 25 429 931,89 zł (-45,38% spadek do 2022 r.)
d) kultura i ochrona dziedzictwa narodowego oraz kultura fizyczna – wykonane w kwocie 12 147 362,16 zł (+14,99% wzrost do 2022 r.)
e) gospodarka komunalna i ochrona środowiska (w tym: gospodarka odpadami, utrzymanie zieleni i czystości, koszt oświetlenia ulic i utrzymania zasobów mieszkaniowych) – wykonane w kwocie 6 411 984,31 zł (+ 12,97 % wzrost do 2022 r.)
f) administracja publiczna – wykonane w kwocie 12 320 643,36 zł (bez wspólnej obsługi jednostek oświatowych (+18,19 % wzrost do 2022 r.)
g) obsługa długu publicznego – wykonane w kwocie 1 644 880,37 zł (+42,86 % wzrost do 2022).

Tab.40 Wykaz wydatków w poszczególnych działach na zadań inwestycyjnych gminy w 2023 r.

Treść	Plan na 30.06.2023 r. w zł	Wykonanie wydatków na 31.12.2023 r. w zł	w tym wydatki niewygasające z upływem 2023 r	Realizacja w %
Transport i łączność Dz. 600	**9 257 010,00**	**9 048 078,77**	**1 020 000,00**	**97,74**
Drogi publiczne gminne	5 375 383,00	5 205 431,60	810 000,00	96,84
Drogi wewnetrzne	3 831 627,00	3 793 515,28	210 000,00	99,01
Turystyka Dz. 630	**4 080 000,00**	**4 072 119,15**	**3 840 000,00**	**99,81**
Administracja publiczna Dz.750	**1 913 764,39**	**1 905 270,00**	**0,00**	**99,56**
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożar. Dz.754	**198 000,00**	**195 965,60**	**100 000,00**	**98,97**
Oświata i wychowanie Dz.801	**8 896 740,00**	**8 777 150,98**	**640 500,00**	**98,66**
Pomoc społeczna Dz.852	**110 000,00**	**107 950,00**	**12 000,00**	**98,14**
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska Dz.900	**4 165 637,00**	**4 012 664,75**	**354 975,73**	**96,33**
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego Dz.921	**1 190 000,00**	**1 171 533,85**	**161 000,00**	**98,45**
Kultura fizyczna Dz. 926	**2 138 000,00**	**2 037 358,09**	**531 000,00**	**95,29**
Razem:	**31 949 151,39**	**31 328 091,19**	**6 659 475,73**	**98,06**

Źródło: Sprawozdanie Burmistrza Wolsztyna z wykonania budżetu gminy Wolsztyn za rok 2023

Kwota wydatków inwestycyjnych wykonanych w 2023 roku, tj. 31 328 091,19 zł stanowi 18,06 % wszystkich wydatków wykonanych w 2023 roku.

15. WYKAZ INWESTYCJI WRAZ Z WYSOKOŚCIĄ PONIESIONYCH NAKŁADÓW W PLN REALIZOWANYCH W GMINIE WOLSZTYN W ROKU 2023

1. Budowa budynku sanitarno-szatniowego na stadionie miejskim. Wartość inwestycji: 1 777 777,70 PLN, Okres realizacji zadania: czerwiec – grudzień 2023
2. Przebudowa drogi gminnej nr 569083P w m. Stary Widzim na dz. Nr 304 – etap II Wartość inwestycji: 1 168 079,34 PLN, Okres realizacji zadania: sierpień – listopad 2023
3. Przebudowa sieci kanalizacji deszczowej w ul. Dworcowej w Wolsztynie. Wartość inwestycji: 889 698,17 PLN, Okres realizacji zadania: sierpień – grudzień 2023
4. Budowa drogi wewnętrznej w m. Berzyna – obręb Komorowo. Wartość inwestycji: 512 217,76 PLN, Okres realizacji zadania: wrzesień – listopad 2023
5. Budowa oświetlenia drogowego w m. Powodowo. Wartość inwestycji: 245 698,47 PLN Okres realizacji zadania: wrzesień – grudzień 2023
6. Budowa oświetlenia drogowego w m. Wolsztyn na ul. Komorowskiej. Wartość inwestycji: 311 902,17 PLN, Okres realizacji zadania: wrzesień – grudzień 2023
7. Przebudowa obiektów Szkoły Podstawowej w m. Stara Dąbrowa. Wartość inwestycji: 4 159 245,00 PLN, Okres realizacji zadania: marzec 2023 – październik 2023
8. Budowa drogi wewnętrznej na dz. Nr 226/29, 226/30 w m. Komorowo. Wartość inwestycji: 237 745,65 PLN, Okres realizacji zadania: marzec 2023 – lipiec 2023
9. Termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Nowych Tłokach. Wartość inwestycji: 194 398,74 PLN, Okres realizacji zadania: marzec 2023 – maj 2023
10. Budowa wiaty rekreacyjnej w m. Wroniawy. Wartość inwestycji: 54 735,00 zł, Okres realizacji zadania: wrzesień 2023 – listopad 2023
11. Wykorzystanie wód opadowych z dachów budynków użyteczności publicznej w Miejscowości Kębłowo. Wartość inwestycji: 134 005,34 zł, Okres realizacji zadania: wrzesień 2023 – listopad 2023
12. Budowa ciągu pieszo-rowerowego wraz z oświetleniem na odcinku ul. Korczaka w Wolsztynie. Wartość inwestycji: 115 878,32 PLN, Okres realizacji zadania: sierpień 2023 – wrzesień 2023
13. Budowa linii kablowej oświetlenia drogowego wraz z słupami oświetleniowymi i pozostałą niezbędną infrastrukturą towarzyszącą w m. Wolsztyn ul. Strzelecka. Wartość inwestycji: 138 785,82 PLN, Okres realizacji zadania: czerwiec 2023 – listopad 2023
14. Budowa linii kablowej oświetlenia drogowego wraz z słupami oświetleniowymi i pozostałą niezbędną infrastrukturą towarzyszącą w m. Obra ul. Śliwkowa. Wartość inwestycji: 137 511,55 PLN, Okres realizacji zadania: listopad 2023 – grudzień 2023
15. Adaptacja poddasza budynku Przedszkola nr 1 w Wolsztynie celem utworzenia nowych miejsc edukacji przedszkolnej. Wartość inwestycji: 1 455 692,49 PLN, Okres realizacji zadania: lipiec 2023 – lipiec 2024
16. Budowa świetlicy wiejskiej w m. Nowa Obra wraz z infrastrukturą techniczną i miejscami Postojowymi. Wartość inwestycji: 1 585 439,11 PLN, Okres realizacji zadania: lipiec 2023 – lipiec 2024
17. Termomodernizacja Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w m. Świętno. Wartość inwestycji: 5 023 045,39 PLN, Okres realizacji zadania: lipiec 2023 – lipiec 2024
18. Głęboka modernizacja energetyczna Szkoły Podstawowej nr 3 w Wolsztynie. Wartość inwestycji: 4 083 292,39 PLN, Okres realizacji zadania: lipiec 2023 – lipiec 2024
19. Budowa sieci wodociągowej do m. Nowa Obra z rur PEHD w zakresie średnic 110-160 mm o łącznej długości ponad 2,5 km. Wartość inwestycji: 927 741,61 PLN, Okres realizacji zadania: lipiec 2023 – lipiec 2024
20. Budowa drogi gminnej nr 569021P Nowe Tłoki – Głodno wraz z odwodnieniem, oświetleniem i kanałem technologicznym. Wartość inwestycji: 3 213 347,94 PLN, Okres realizacji zadania: grudzień 2023 – wrzesień 2024
21. Rozbudowa infrastruktury turystycznej na terenie Gminy Wolsztyn w m. Obra. Wartość inwestycji: 517 777,77 PLN, Okres realizacji zadania: listopad 2023 – maj 2024
22. Budowa oświetlenia drogowego w Stary Widzim – etap I. Wartość inwestycji: 114 900,00 PLN, Okres realizacji zadania: październik 2023 – styczeń 2024

23. Rozbudowa linii kablowej oświetlenia drogowego wraz ze słupami oświetleniowymi i pozostałą niezbędną infrastrukturą towarzyszącą w m. Kębłowo ul. Stradyńska". Wartość inwestycji: 158 542,08 PLN, Okres realizacji zadania: wrzesień 2023 – czerwiec 2024

16. ŚRODKI FINANSOWE POZYSKANE Z KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH ŹRÓDEŁ POZABUDŻETOWYCH W 2023 ROKU.

1. Remont nawierzchni jezdni drogi gminnej nr 569162P – ul. Dworcowej w Wolsztynie. Źródło: budżet państwa w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Okres realizacji projektu: 2023 r. – 2024 r. Wartość projektu: 505,27 tys. zł Kwota i forma dofinansowania: 245,87 tys. zł – dotacja bezzwrotna
2. Remont nawierzchni jezdni drogi gminnej nr 569115P – ul. Komorowskiej w Wolsztynie. Źródło: budżet państwa w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Okres realizacji projektu: 2023 r. – 2024 r. Wartość projektu: 226,22 tys. zł Kwota i forma dofinansowania: 102,28 tys. zł – dotacja bezzwrotna
3. „Azyl pod skrzydłami" – zagospodarowanie przestrzeni publicznej w sołectwie Wroniawy. Źródło: Samorząd Województwa Wielkopolskiego. Okres realizacji projektu: 2023 r. Wartość projektu: 86,09 tys. zł Kwota i forma dofinansowania: 39,0 tys. zł – dotacja Bezzwrotna. Wkład własny 27,09 tys. zł, wkład własny mieszkańców: 20,0 tys. zł.
4. Remont szatni na boisku sportowym w m. Chorzemin. Źródło: Samorząd Województwa Wielkopolskiego. Okres realizacji projektu: 2023 r. Wartość projektu: 94,22 tys. zł Kwota i forma dofinansowania: 47,10 tys. zł – dotacja bezzwrotna.
5. Modernizacja i rozbudowa sieci deszczowej na terenie gminy Wolsztyn, w tym wykorzystanie wód opadowych z dachów budynków użyteczności publicznej w m. Kębłowo. Źródło: Samorząd Województwa Wielkopolskiego. Okres realizacji projektu: 2023 r. Wartość projektu: 134,0 tys. zł Kwota i forma dofinansowania: 103,59 tys. zł – dotacja Bezzwrotna
6. Ogrzewanie elektryczne wraz z mikroinstalacją fotowoltaiczną w budynku Kaplicy Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo w Wolsztynie. Źródło: budżet państwa w ramach Rządowego Programu Ochrony Zabytków Okres realizacji projektu: 2024r. Wartość projektu: 144,89 tys. zł Kwota i forma dofinansowania: 141,99 tys. zł – dotacja bezzwrotna
7. Rewitalizacja zabytkowego budynku pałacowego w Wolsztynie – etap Ia i Ib. Źródło: budżet państwa w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych Okres realizacji projektu: 2023 – 2024 r. Wartość projektu: 19 950,00 tys. zł Kwota i forma dofinansowania: 13 000,00 tys. zł – dotacja bezzwrotna
8. Remont muszli koncertowej w Parku Miejskim w Wolsztynie – etap I. Źródło: Samorząd Województwa Wielkopolskiego Okres realizacji projektu: 2023 r. Wartość projektu: 155,65 tys. zł Kwota i forma dofinansowania: 95,0 tys. zł – dotacja bezzwrotna
9. Opracowanie strategii zrównoważonej mobilności miejskiej dla miasta i gminy Wolsztyn. Źródło: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu Okres realizacji projektu: 2023 r. Wartość projektu: 18,45 tys. zł Kwota i forma dofinansowania : 9,22 tys. zł – dotacja bezzwrotna
10. Leczenie i porządkowanie drzewostanu zabytkowego parku miejskiego w Wolsztynie położonego w Obszarze Chronionego Krajobrazu Pojezierze Sławskie, Pradolina Obry i Rynna Zbąszyńska. Źródło: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu Okres realizacji projektu: 2023 r. Wartość projektu: 79,60 tys. zł Kwota i forma dofinansowania: 35,0 tys. zł – dotacja bezzwrotna
11. Budowa budynku zaplecza sanitarno-szatniowego na stadionie miejskim w Wolsztynie. Źródło: Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich Program: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 Poddziałanie: Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność Okres realizacji projektu: 2023 r. Wartość projektu: 1 777,78 tys. zł Kwota i forma dofinansowania: 731,02 tys. zł – dotacja bezzwrotna
12. Budowa boiska wielofunkcyjnego wraz z zadaszeniem o stałej konstrukcji przy Szkole Podstawowej w Starym Widzimiu. Źródło: budżet państwa, których dysponentem jest Minister Sportu i Turystyki Okres realizacji projektu: 2023 – 2024 r. Wartość projektu: 5 272,92 tys. zł Kwota i forma dofinansowania: 2 370,00 tys. zł – dotacja bezzwrotna

13. Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez modernizację przejść dla pieszych i doposażenie szkół w gminie Wolsztyn. Źródło: Fundusz Spójności, Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 Priorytet: III Rozwój sieci drogowej TEN-T i transportu multimodalnego Działanie: Działanie: 3.1. Rozwój drogowej i lotniczej sieci TEN-T Okres realizacji projektu: 2021 r. – 2023 r. Wartość projektu: 351,53 tys. zł Kwota i forma dofinansowania: 298,80 tys. zł – dotacja bezzwrotna
14. Budowa drogi gminnej w m. Stary Widzim – etap II. Źródło: budżet państwa w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg Okres realizacji projektu: 2023 r. Wartość projektu: 1 287,90 tys. zł Kwota i forma dofinansowania: 414,60 tys. zł – dotacja bezzwrotna
15. Rozbudowa linii kablowej oświetlenia drogowego wraz ze słupami oświetleniowymi i pozostałą infrastrukturą towarzyszącą oraz przebudowa istniejącej infrastruktury elektroenergetycznej na ul. Komorowskiej w Wolsztynie. Źródło: budżet państwa w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg Okres realizacji projektu: 2023 r. Wartość projektu: 311,90 tys. zł Kwota i forma dofinansowania: 189,36 tys. zł – dotacja bezzwrotna
16. Rozbudowa linii kablowej oświetlenia drogowego wraz ze słupami oświetleniowymi i pozostałą infrastrukturą towarzyszącą na ul. Strzeleckiej w Wolsztynie. Źródło: budżet państwa w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg Okres realizacji projektu: 2023 – 2024r. Wartość projektu: 138,78 tys. zł Kwota i forma dofinansowania: 63,66 tys. zł – dotacja bezzwrotna
17. Budowa linii kablowej oświetlenia drogowego wraz ze słupami oświetleniowymi i pozostałą infrastrukturą towarzyszącą w m. Powodowo. Źródło: budżet państwa w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg Okres realizacji projektu: 2023 r. Wartość projektu: 245,70 tys. zł Kwota i forma dofinansowania: 128,80 tys. zł – dotacja bezzwrotna
18. Budowa drogi gminnej nr 569021P Nowe Tłoki – Głodno wraz z odwodnieniem, oświetleniem i kanałem technologicznym. Źródło: Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) + budżet państwa w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg (RFRD), Okres realizacji projektu: 2023 – 2024 r. Wartość projektu: 3 213,35 tys. zł Kwota i forma dofinansowania: 1 324,81 tys. zł (PROW) + 1 321,16 tys. zł (RFRD) – dotacje bezzwrotne
19. Modernizacja oświetlenia drogowego na terenie gminy Wolsztyn. Źródło: budżet państwa w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Okres realizacji projektu: 2024 r. – 2025 r. Wartość projektu: 634,90 tys. zł Kwota i forma dofinansowania: 507,92 tys. zł – dotacja bezzwrotna
20. Fumigacja obiektów drewnianych – muzealiów nieruchomych w Skansenie Budownictwa Ludowego Zachodniej Wielkopolski w Wolsztynie. Źródło: budżet państwa w ramach Rządowego Programu Ochrony Zabytków Okres realizacji projektu: 2024r. Wartość projektu: 109,47 tys. zł Kwota i forma dofinansowania: 107,28 tys. zł – dotacja bezzwrotna
21. Wykonanie robót w Muzeum doktora Roberta Kocha w Wolsztynie. Źródło: budżet państwa w ramach Rządowego Programu Ochrony Zabytków Okres realizacji projektu: 2024 r. – 2025 r. Wartość projektu: 1263,49 tys. zł Kwota i forma dofinansowania: 500,00 tys. zł – dotacja bezzwrotna
22. Rewitalizacja zabytkowego kościoła Parafialnego p.w. św. Jakuba Apostoła w Obrze Źródło: budżet państwa w ramach Rządowego Programu Ochrony Zabytków Okres realizacji projektu: 2024 r. – 2025 r. Wartość projektu: 3 393,30 tys. zł Kwota i forma dofinansowania: 3 268,99 tys. zł – dotacja bezzwrotna

17 ANKIETA – Stan istniejący oraz perspektywy rozwoju miasta i gminy Wolsztyn

Szanowni Państwo,

Zwracamy się z prośbą o wypełnienie ankiety w celu przygotowania Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025–2034. Bardzo prosimy Państwa o zastanowienie się i odpowiedzi na poniższe pytania. Wyniki ankietyzacji będą wykorzystane w procesie tworzenia ostatecznego kształtu opracowania. Zależy nam, aby każdy mieszkaniec skorzystał z szansy i okazji wypowiedzenia się w tak ważnych zagadnieniach, jakimi są kierunki rozwoju i przedsięwzięcia realizowane na terenie miasta i gminy, służące całej społeczności. Chcielibyśmy, aby dokument planistyczny, tj.: Strategia rozwoju miasta i gminy Wolsztyn był naszym wspólnym dziełem, w którym każdy mieszkaniec ma swój udział, i w którym odnajduje swoje potrzeby, a założone cele systematycznie i skutecznie będą realizowane w perspektywie najbliższych lat.

Wypełnioną ankietę proszę złożyć w Biurze Obsługi Klienta Urzędu Miejskiego w Wolsztynie lub przesłać na adres e-mail: fundusze@wolsztyn.pl do dnia 07.03.2025r.

¤

1. <u>Proszę ocenić warunki życia / działalności w mieście i gminie Wolsztyn oraz możliwości jej rozwoju</u> – proszę o zaznaczenie właściwej odpowiedzi (symbolem „x"):

Jakość, warunki życia / ocena	Bardzo dobre	dobre	Średnie/ przeciętne	złe	Bardzo złe
warunki dla rozwoju przedsiębiorczości					
dostęp do instytucji, placówek usługowych					
dostęp do infrastruktury sportu i rekreacji oraz form spędzania wolnego czasu					
dostęp do infrastruktury kultury i rozrywki					
poziom oferty i wydarzeń kulturalnych					
stan środowiska naturalnego					
walory krajobrazowe					
zagospodarowanie przestrzeni publicznych (w tym: place, skwery, rynki, miejsca spotkań)					
stan i jakość dróg					
dostęp do infrastruktury komunalnej (wodociąg)					
dostęp do infrastruktury komunalnej (kanalizacja)					
dostępność transportu publicznego					
bezpieczeństwo publiczne					
poziom wykształcenia mieszkańców					
rynek pracy (możliwość zatrudnienia)					
dostępność i jakość opieki społecznej					
dostępność i jakość opieki zdrowotnej					
dostępność i jakość edukacji przedszkolnej					
dostępność i jakość szkolnictwa na poziomie podstawowym					
usługi turystyczne					
dostępność do bazy gastronomicznej i noclegowej					
dostęp do internetu					
dostęp do usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną (przez internet)					
dostępność terenów przeznaczonych pod inwestycje					
aktywność środowisk lokalnych					
rolnictwo					
atrakcyjność gminy wśród turystów					
jakość rządzenia (uzyskane środki na rozwój, konsultacje społeczne itp.) oraz funkcjonowanie administracji publicznej w gminie					
inne (jakie?) ……					

2. <u>Proszę ocenić, jakie główne problemy społeczne występują na terenie miasta i gminy</u> – proszę o zaznaczenie właściwej odpowiedzi (symbolem „x"):

Wyszczególnienie	Wysokie zagrożenie problemem	Średnie zagrożenie problemem	Niskie zagrożenie problemem	Brak problemu
przestępczość				
przestępczość młodocianych				
bezrobocie				
bieda				
przemoc w rodzinie				
alkoholizm				
narkomania				
inne, jakie?.....				

3. P<u>roszę o wybranie maksymalnie 5 priorytetów</u>, które mają lub mogłyby mieć największy wpływ na rozwój miasta i gminy Wolsztyn oraz rozwiązanie istniejących problemów i barier rozwoju:

Priorytety	Proszę o zaznaczenie maksymalnie 5 odpowiedzi (symbolem „x")
udogodnienia dla przedsiębiorców (w tym: ulgi, przygotowane tereny pod inwestycje)	
budowa i modernizacja obiektów sportu i rekreacji	
budowa i modernizacja obiektów kultury i rozrywki	
rozwój turystyki, w tym infrastruktury oraz bazy noclegowej i gastronomicznej	
rozwój systemu segregacji odpadów	
promocja i wsparcie wykorzystania odnawialnych źródeł energii	
budowa nowych i modernizacja istniejących dróg oraz ciągów pieszo-rowerowych	
rozwój infrastruktury technicznej (w tym: sieci wodociągowej i kanalizacyjnej)	
rozwój transportu publicznego	
poprawa estetyki i zagospodarowanie przestrzeni publicznych (w tym budowa rynku, placów, skwerów, miejsc spotkań)	
stworzenie ośrodka usług społeczno-kulturalnych	
zwiększenie dostępności do programów mających na celu zmniejszenie bezrobocia i patologii społecznych	
poprawa dostępu do opieki zdrowotnej	
poprawa dostępu do świadczeń w zakresie opieki społecznej	
modernizacja i doposażenie przedszkoli oraz szkół	
promocja gminy, w tym: promocja turystyczna	
rozwój sieci internetowej (w tym: szerokopasmowej)	
rozwój usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną (przez internet)	
wspieranie działań i organizacja wydarzeń kulturalnych, artystycznych, sportowych, organizacji pozarządowych	
monitoring gminy	
sprawny urząd i samorząd gminny	
rozwój rolnictwa, w tym nowoczesnych gospodarstw rolnych i przemysłu przetwórczego	
inne (jakie?)……	

4. Proszę wymienić <u>3 najważniejsze inwestycje / przedsięwzięcia</u>, które Pani/Pana zdaniem powinny być priorytetowo realizowane na terenie miasta i gminy. *Prosimy o precyzyjne określenie nazwy zadania, zakres realizowanego zadania i lokalizację.*

Propozycja inwestycji / przedsięwzięcia	Lokalizacja

Przykład prawidłowo wypełnionej tabeli: - Propozycja inwestycji / przedsięwzięcia: Budowa ścieżki rowerowej
- Lokalizacja: Miejscowość, (ulica, obszar, itp.)

5. Proszę wymienić <u>3 obiekty (m.in. budynki) / obszary</u>, a terenie miasta i gminy, które Pani/Pana zdaniem w pierwszej kolejności wymagają odnowienia, modernizacji, nadania nowych funkcji:

Nazwa obiektu lub obszaru / terenu	Lokalizacja

6. <u>Kluczowy element</u>, z którego miasto i gmina Wolsztyn może być dumna (proszę wymienić maksymalnie 3):

7. <u>Proszę ocenić poniższe stwierdzenia dotyczące miasta i gminy Wolsztyn</u> – proszę o zaznaczenie właściwej odpowiedzi (symbolem „x"):

Działanie / ocena	Bardzo wysoka	wysoka	Średnia/ przeciętna	Niska	Bardzo niska
Atrakcyjna jako miejsce zamieszkania					
Atrakcyjna jako miejsce do pracy					
Atrakcyjna jako miejsce do wypoczynku					
Atrakcyjniejsza niż sąsiednie gminy					
Położona w atrakcyjnym miejscu					
To gmina, w której można czuć się bezpiecznie					
To gmina, z którą jestem silnie związany/a					

8. Proszę zaznaczyć <u>jedną</u> odpowiedź z czym chciał(a)by Pani/Pan aby utożsamiano miasto i gminę Wolsztyn w roku 2034?

☐ z miastem i gminą atrakcyjną dla turystów,

☐ z miastem i gminą zapewniającą dostęp do wysokiej jakości usług społecznych,

☐ z miastem i gminą przedsiębiorczą, atrakcyjną dla inwestorów i tworzącą nowe miejsca pracy,

☐ z miastem i gminą ekologiczną dbającą o środowisko naturalne i estetykę otoczenia,

☐ z czymś innym: (czym?):

9. **Inne wnioski i propozycje do Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn:**

……

……

……

METRYCZKA (proszę wstawić symbol „x" lub uzupełnić dane)

Aby przybliżyć obraz respondentów, prosimy o odpowiedzieć na poniższe pytania:

1 Pani/Pana wiek? (proszę zaznaczyć znakiem „x" właściwy przedział):

☐ 18 – 25 ☐ 26 – 35 ☐ 36 – 50 ☐ 51 – 65 ☐ 66 i więcej

2 Pani/Pana płeć? (zaznacz znakiem „x" właściwą): ☐ Kobieta ☐ Mężczyzna

3 Pani/Pana wykształcenie? (proszę zaznaczyć znakiem „x" właściwą odpowiedź)

☐ Podstawowe ☐ Zawodowe ☐ Średnie ☐ Wyższe

4 Pani/Pana aktywność zawodowa? (proszę zaznaczyć znakiem „x" właściwą odpowiedź)

☐ Własna działalność gospodarcza ☐ Praca u pracodawcy sektora prywatnego

☐ Uczę się /studiuję ☐ Praca w sektorze publicznym

☐ Bezrobotny ☐ Praca w organizacji pozarządowej

☐ Emeryt/rencista ☐ Rolnik

5 Mieszkam w gminie Wolsztyn, w miejscowości…… (proszę zaznaczyć znakiem „x" właściwą odpowiedź):

☐ Od urodzenia ☐ Od roku…… ☐ nie dotyczy

6 Pracuję / prowadzę działalność gospodarczą na terenie miasta i gminy Wolsztyn (proszę zaznaczyć znakiem „x" właściwą odpowiedź):

☐ tak ☐ nie

Dziękujemy za poświęcony czas i wypełnienie niniejszej ankiety.

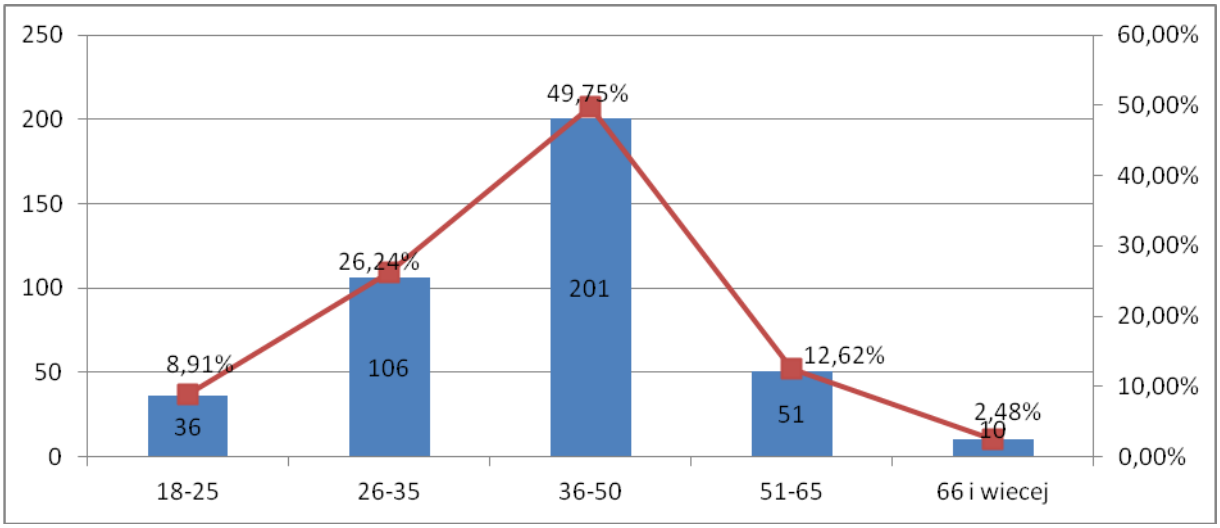
18. WYNIKI SONDAŻOWYCH, SPOŁECZNYCH BADAŃ ANKIETOWYCH" STAN ISTNIEJĄCY ORAZ PERSPEKTYWY ROZWOJU GMINY WOLSZTYN 2025-2034

Badania opinii społecznej przeprowadzono w mieście i gminie Wolsztyn w okresie od 21 lutego do 7 marca 2025 roku, z zastosowaniem ankiety elektronicznej zamieszczonej dla mieszkańców na stronie internetowej Urzędu Miejskiego z adnotacją informującą o celach konsultacji.

Charakterystyka grupy badawczej

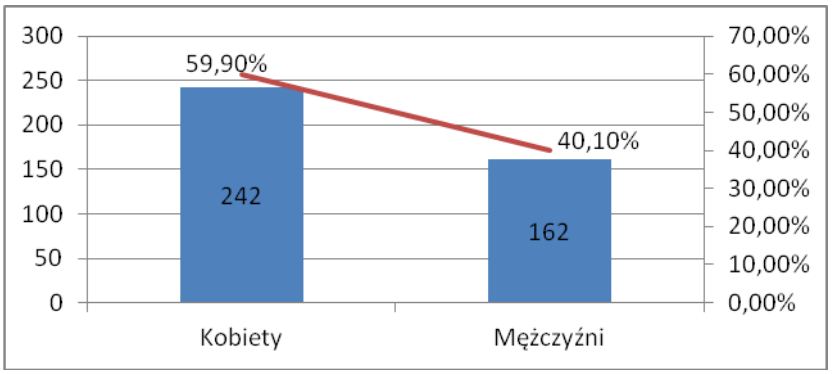
Jednym z elementów kwestionariusza ankietowego była metryczka, w której badani zostali poproszeni o wskazanie swojego wieku, płci, wykształcenia oraz aktywności zawodowej, miejsca zamieszkania oraz prowadzenia lub braku gospodarczej na terenie gminy. Dzięki temu można opisać grupę badawczą.

Przedział wiekowy ankietowanych

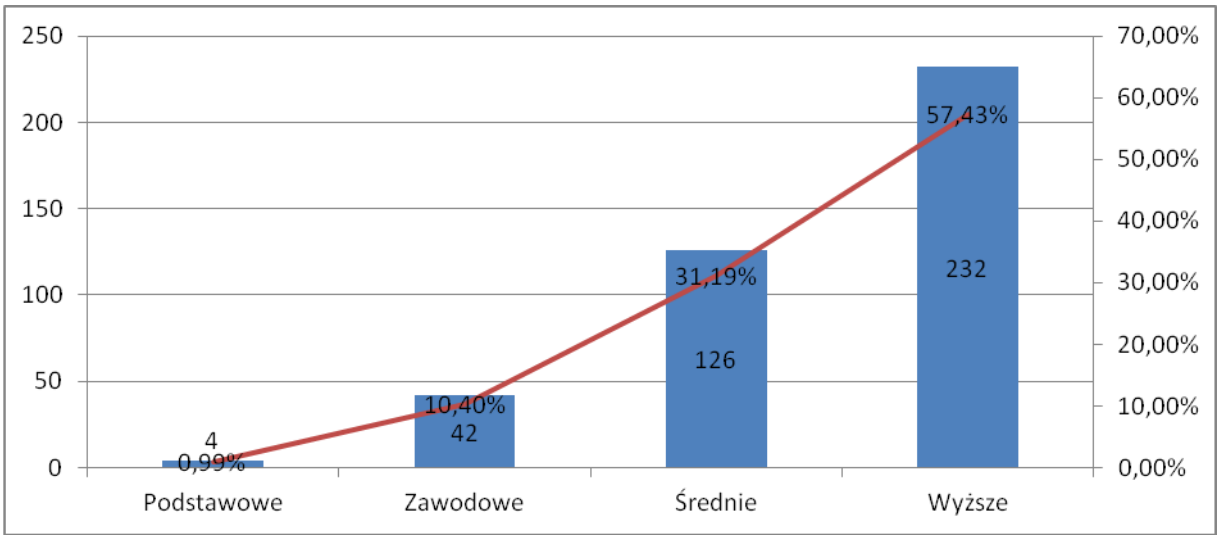
W badaniu wzięło udział 404 mieszkańców, wśród których największą grupę badawczą stanowiły osoby w przedziale wiekowym 36-50 [49,75%, (201 osób)], kolejna to osoby z przedziału wiekowego 26-35 [26,24%, (106 osób)] oraz osoby 51-65 [12,62%, (51 osób)]. W grupie badawczej przeważały kobiety w ilości 242 (59,90%), natomiast mężczyzn było nieco mniej 162 (40,10%).

Udział kobiet i mężczyzn w badaniu ankietowym

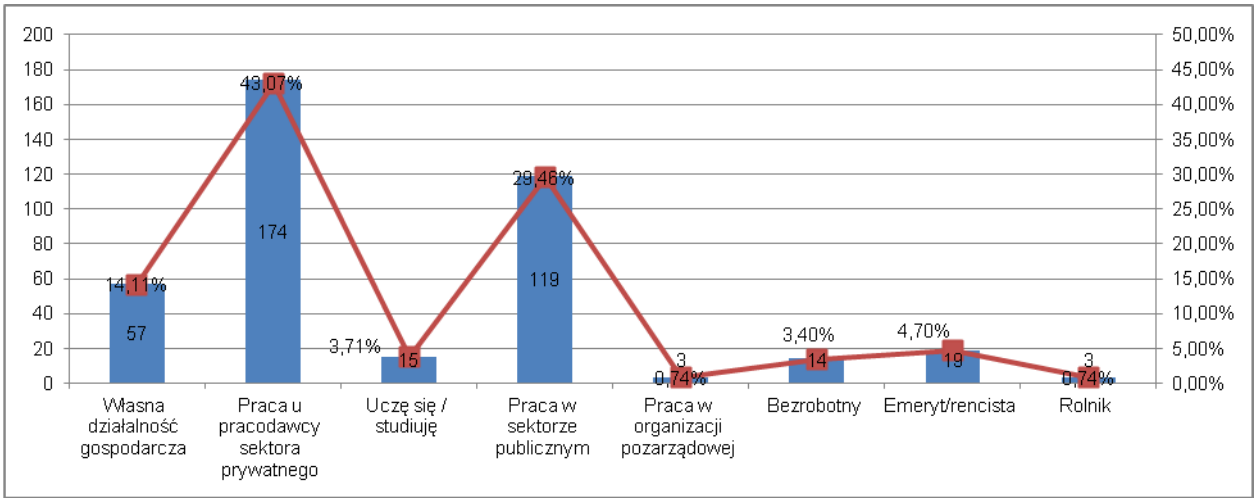

Biorąc pod uwagę wykształcenie ankietowanych, największy odsetek badanych 57,43% (232 osoby) – deklaruje wykształcenie wyższe, 31,19% (126 osoby) ukończenie szkoły średniej, 10,40% (42 osoby) wykształcenie zawodowe, 0,99% (4 osoby) wykształcenie podstawowe.

Wykształcenie ankietowanych

Kolejnym kryterium podziału grupy badawczej była aktywność zawodowa.

Odpowiedzi mieszkańców kształtują się następująco:

Własna działalność gospodarcza – 14,11% (57 osób),
Uczę się / studiuję – 3,74% (15 osób)
Bezrobotny – 3,40% (14 osób)
Emeryt/rencista – 4,70% (19 osób)
Praca u pracodawcy sektora prywatnego – 43,07% (174 osoby)
Praca w sektorze publicznym – 29,46% (119 osób)
Praca w organizacji pozarządowej – 0,74% (3 osoby)
Rolnik – 0,74% (3 osoby).

Ankietowani reprezentowali określoną liczbę mieszkańców z poszczególnych niżej wymienionych miejscowości miasta i gminy Wolsztyn:

Miejscowości miasta i gminy Wolsztyn	%	Liczba ankietowanych
Adamowo	4,25%	17
Barłożnia Gościeszyńska	0,25%	1
Barłożnia Wolsztyńska	0,25%	1
Berzyna	4,25%	17
Błocko	0,50%	2
Borki	0,00%	0
Chorzemin	3,75%	15
Gościeszyn	0,25%	1
Karpicko	4,75%	19
Kębłowo	7,75%	31
Komorowo	2,25%	9
Krutla	0,00%	0
Niałek Wielki	3,75%	15
Nowa Dąbrowa	1,00%	4
Nowa Obra	0,00%	0
Nowe Tłoki	2,75%	11
Nowy Młyn	0,00%	0
Nowy Widzim	0,50%	2
Obra	4,75%	19
Powodowo	0,50%	2
Ruchocki Młyn	0,00%	0
Rudno	0,00%	0
Stara Dąbrowa	2,00%	8
Stara Dąbrowa	5,25%	21
Stradyń	0,50%	2
Świętno	2,25%	9
Tłoki	3,00%	12
Wilcze	0,25%	1
Wola Dąbrowiecka	0,00%	0
Wolsztyn	40,50%	162
Wroniawy	4,75%	19
Zdrogowo	0,00%	0
nie dotyczy	0,00%	4

Wśród ankietowanych największą liczbę osób stanowili mieszkańcy miasta Wolsztyn - 40,50% (162), w następnej kolejności z miejscowości: Kębłowo 7,75% (31 osób), Stara Dąbrowa 5,25% (21 osób), Karpicko, Obra i Wroniawy po 4,75% (19 osób), Adamowo i Berzyna po 4,25% (17 osób), Chorzemin i Niałek Wielki po 3,75% (15 osób), Tłoki 3,00% (12 osób), Nowe Tłoki 2,75% (11 osób). Mieszkańcy z pozostałych miejscowości wzięli udział w badaniu ankietowym w dużo mniejszym zakresie. Mieszkańcy z miejscowości: Borki, Krutla, Nowy Młyn, Ruchocki Młyn, Rudno, Wola Dąbrowiecka oraz Zdrogowo nie wzięli udziału w badaniu społecznym.

Charakterystyka narzędzia badawczego

Opinię mieszkańców na temat jakości warunków życia w gminie zbadano przy pomocy specjalnie skonstruowanego kwestionariusza ankietowego. Zawierał on, poza wspomnianą metryczką, cztery rozbudowane moduły macierzowe, za pomocą których respondenci poddawali ocenie poszczególne aspekty życia, w tym dotyczące problemów społecznych, priorytetów rozwojowych, atrakcyjności życia na terenie miasta i gminy w kilku stopniowej skali. Ankieta zawierała także pytania, w których poproszono badanych o wskazanie trzech najważniejszych inwestycji / przedsięwzięć, obiektów / obszarów, które w pierwszej kolejności wymagają odnowienia, modernizacji lub nadania im nowych funkcji.

Ostatnia merytoryczna część zawierała prośbę o wskazanie wniosków/propozycji do Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025-2034 oraz kluczowych elementów, z których miasto i gmina może być dumna.

Przyjęto, że cel badania zostanie osiągnięty, jeśli spełnione zostaną następujące warunki:

- Badani ocenią warunki życia w mieście i gminie.
- Określone zostaną pozytywne i negatywne aspekty życia w mieście i gminie.
- Określona zostanie skala ważności poszczególnych działań w mieście i gminie.
- Wskazane zostaną najbardziej pożądane działania inwestycyjne i nie inwestycyjne.
- Respondenci wskażą najważniejsze sprawy do załatwienia w gminie, niekoniecznie wskazano swoją miejscowość.
- Respondenci wypełnią metryczkę.

Ocena jakości warunków życia w mieście i gminie Wolsztyn

Do oceny wyłoniono 28 aspektów, takich jak: warunki dla rozwoju przedsiębiorczości, infrastruktura, edukacja, zdrowie, pomoc społeczna, bezpieczeństwo, oferta spędzania wolnego czasu (kultura, sport, rekreacja), sektor usług, estetyka czy wizerunek miasta i gminy.

Ocena dokonywana była w pięciostopniowej skali:

- ocena bardzo dobra
- ocena dobra
- ocena średnia / przeciętna
- ocena zła
- ocena bardzo zła.

28 dziedzin podlegających ocenie to:

1. Warunki dla rozwoju przedsiębiorczości,
2. Dostęp do instytucji, placówek usługowych,
3. Dostęp do infrastruktury sportu i rekreacji oraz form spędzania wolnego czasu,
4. Dostęp do infrastruktury kultury i rozrywki,
5. Poziom oferty i wydarzeń kulturalnych,
6. Stan środowiska naturalnego,
7. Walory krajobrazowe,
8. Zagospodarowanie przestrzeni publicznych (w tym place, skwery, rynki, miejsca spotkań),
9. Stan i jakość dróg,
10. Dostęp do infrastruktury komunalnej (wodociąg),
11. Dostęp do infrastruktury komunalnej (kanalizacja),
12. Dostępność transportu publicznego,
13. Bezpieczeństwo publiczne,

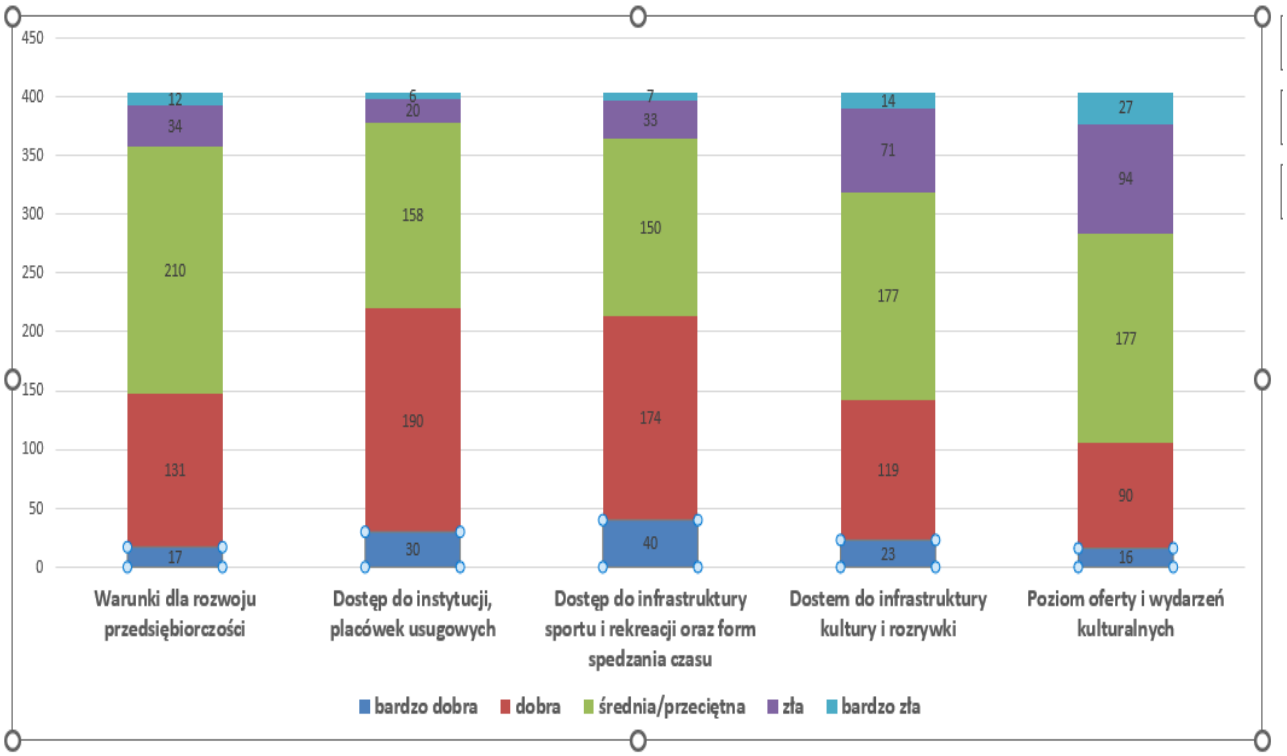
14. Poziom wykształcenia mieszkańców,
15. Rynek pracy (możliwość zatrudnienia),
16. Dostępność i jakość opieki społecznej,
17. Dostępność i jakość opieki zdrowotnej,
18. Dostępność i jakość edukacji przedszkolnej,
19. Dostępność i jakość szkolnictwa na poziomie podstawowym,
20. Usługi turystyczne,
21. Dostępność do bazy gastronomicznej i noclegowej,
22. Dostęp do Internetu,
23. Dostęp do usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną (przez Internet),
24. Dostępność terenów przeznaczonych pod inwestycje,
25. Aktywność środowisk lokalnych,
26. Rolnictwo,
27. Atrakcyjność gminy wśród turystów,
28. Jakość rządzenia (uzyskane środki na rozwój, konsultacje społeczne itp.) oraz funkcjonowanie administracji publicznej w gminie.

Poniżej zamieszczono wykresy, które odnoszą się do poszczególnych 28 dziedzin, oceniających jakość warunków życia w mieście i gminie Wolsztyn:

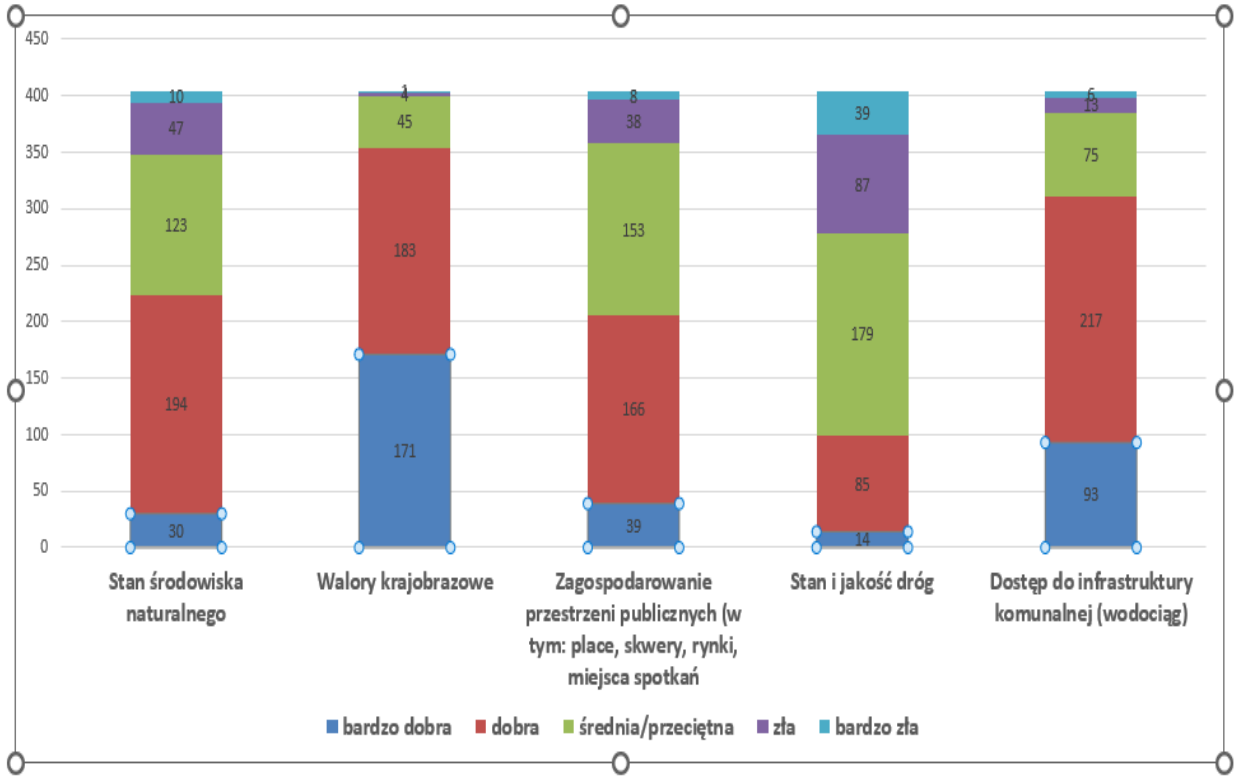
Na wykresach poszczególne dziedziny zostały uszeregowane ze względu na kryterium oceny negatywnej (zła i bardzo zła) oraz pozytywnej (bardzo dobra, dobra, średnia / przeciętna).

To uszeregowanie pozwoli w dalszej części analizy wyników badania określić te dziedziny, które zdaniem mieszkańców wymagają najpilniejszej interwencji, i które w ich ocenie są najistotniejszymi barierami, hamującymi tempo wzrostu jakości życia w gminie oraz określić te dziedziny, które tę jakość życia systematycznie poprawiają.

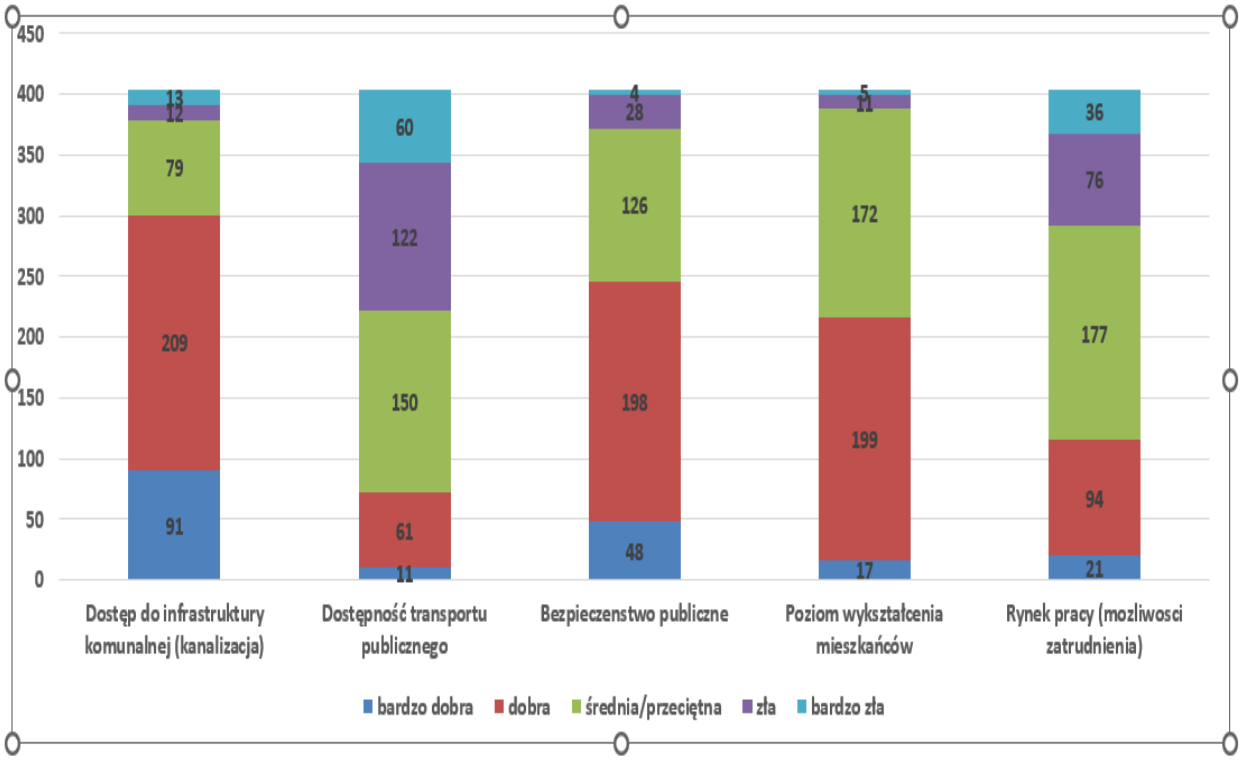
Zbiorcze zestawienie dziedzin od 1 do 5 podlegające ocenie

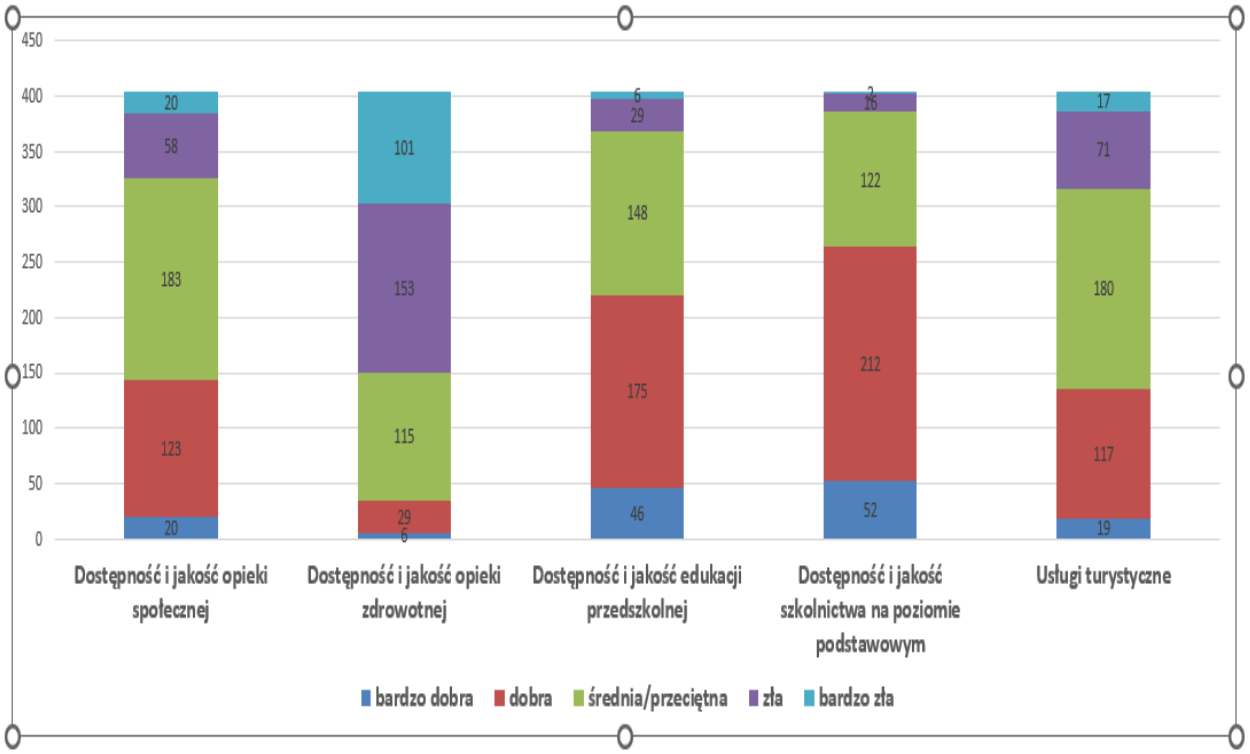
Zbiorcze zestawienie dziedzin od 6 do 10 podlegające ocenie

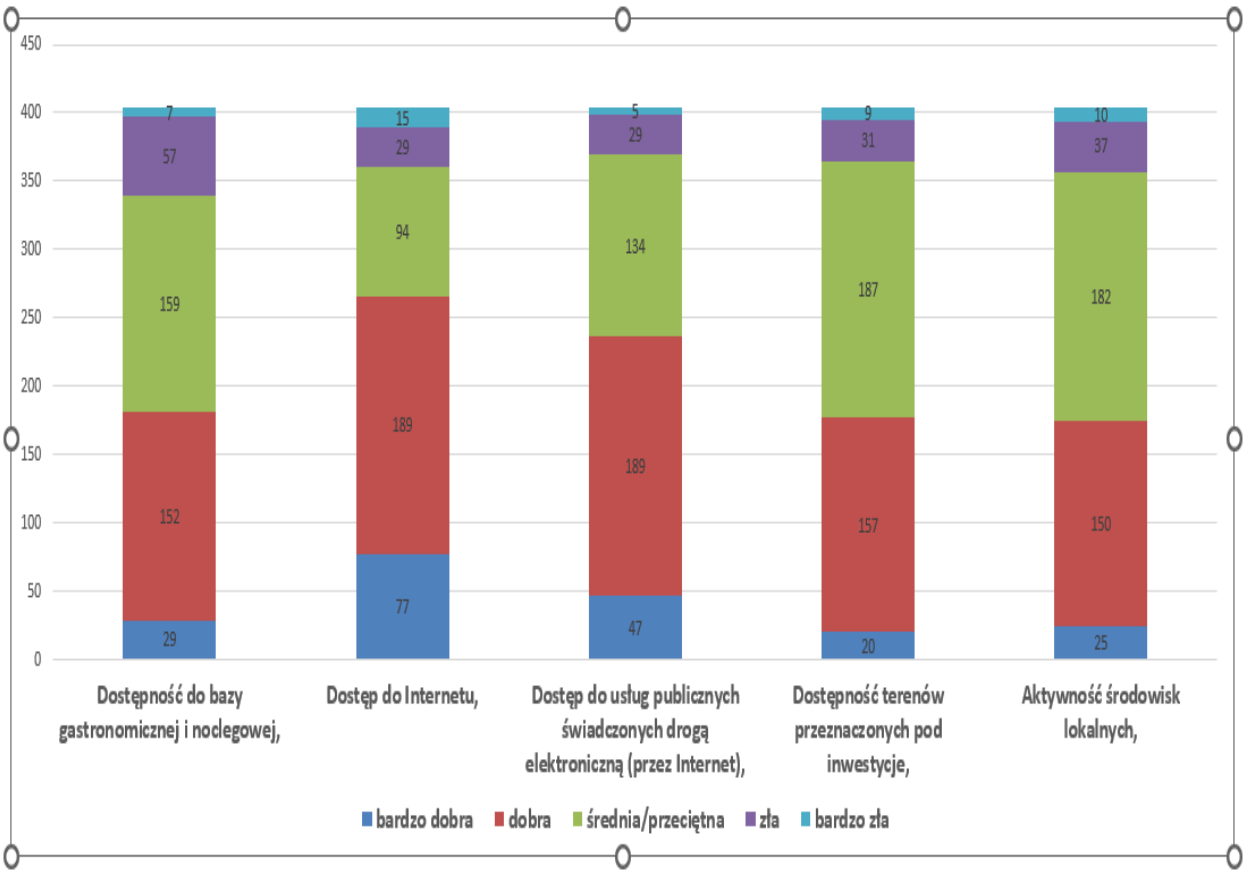
Zbiorcze zestawienie dziedzin od 11 do 15 podlegające ocenie

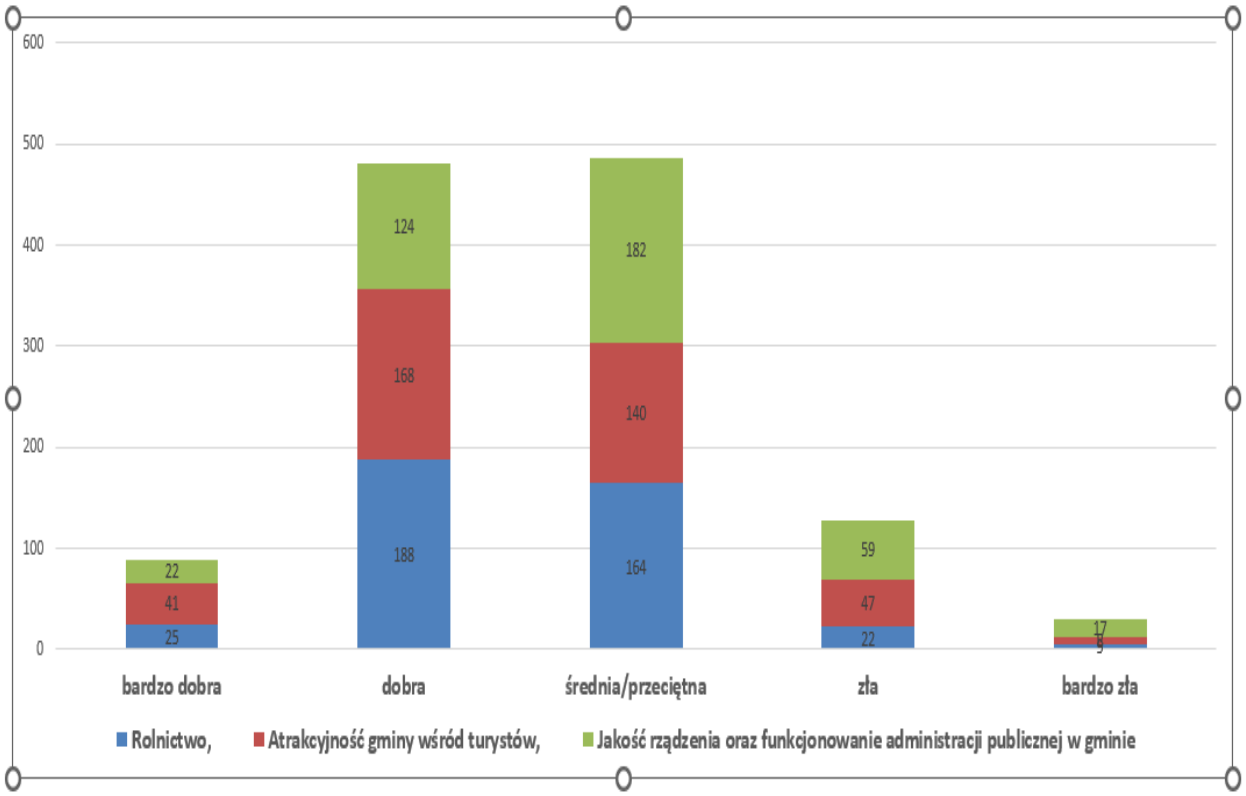
Zbiorcze zestawienie dziedzin od 16 do 20 podlegające ocenie

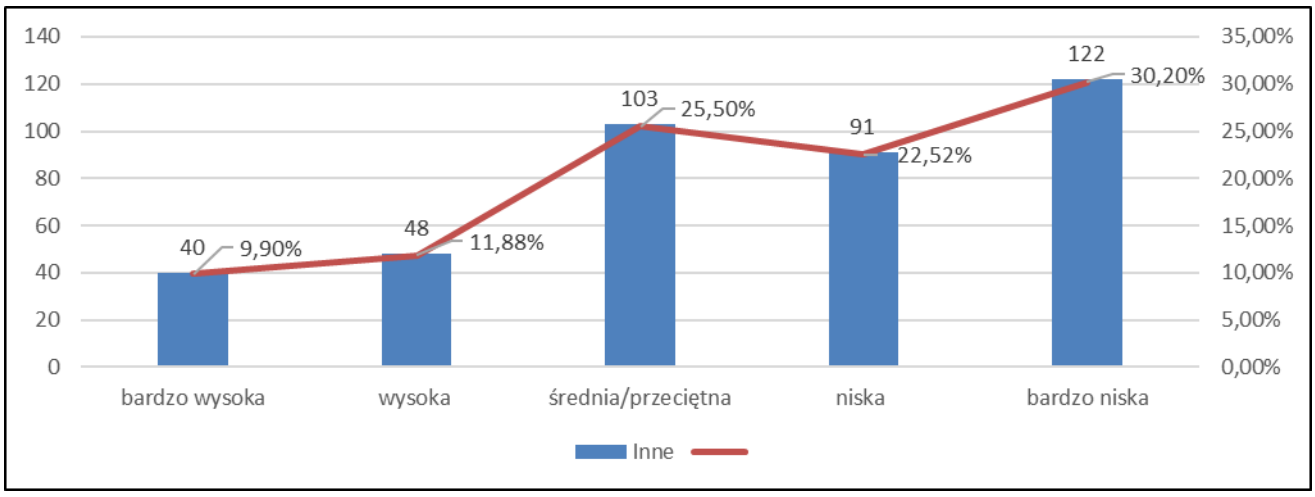
Zbiorcze zestawienie dziedzin od 21 do 25 podlegające ocenie

Zbiorcze zestawienie dziedzin od 26 do 28 podlegające ocenie

29. Inne warunki

Uczestnicy badania ankietowego mieli w części „29 Inne" możliwość wyrażenia swoich ogólnych ocen dotyczących różnych dziedzin życia, które ze względu na ich duże zróżnicowanie nie przedstawiono w ankiecie w szczegółach. Z innych wyżej wymienionych odpowiedzi można wnioskować, że w przypadku tych dziedzin najwięcej osób, bo aż 122 (30,20%) oceniło je bardzo nisko, nieco mniej jako średnia / przeciętna 103 osoby (25,5%), a jako nisko 91 osób (22,52) biorąc pod uwagę inne, nie wymienione w ankiecie warunki życia.

To uszeregowanie pozwoliło w tej części analizy jakości życia określić te dziedziny, które zdaniem mieszkańców wymagają najpilniejszej interwencji, i które w ich ocenie są najistotniejszymi barierami, hamującymi tempo wzrostu jakości życia w mieści i gminie oraz określić te dziedziny, które tą jakość życia systematycznie poprawiają.

Na uwagę zasługuje fakt, że uczestnicy badania pozytywnie ocenili działalność Wolsztyńskiego Domu Kultury (ocena bardzo dobra), a dobrze np. miejsca do aktywnego spędzania czasu. Z kolei źle ocenili: bezpieczeństwo pieszych na drogach, imprezy społeczne, jakość dróg, w tym ilość środków na drogi gminne i wiejskie, opiekę na osobami niesamodzielnymi, dostępność do Internetu szerokopasmowego, brak miejsc pracy oraz małą ilość wydarzeń kulturalnych.

Uczestnicy ankiety w tej jej części badania bardzo źle ocenili: komunikację miejską, brak otwartych boisk, zabaw dyskotekowych, brak połączeń autobusowych, czystość przestrzeni publicznych, brak ofert dla małych i średnich firm, brak miejsc do spotkań oraz problemy z dostępem do specjalistów służby zdrowia.

Powyższe wykresy od 1 do 28 przedstawiają hierarchię problemów, jakie w gminie występują i są najważniejsze według badanych mieszkańców. Ankietowani za najważniejszy problem w mieście i gminie Wolsztyn uważają dostępność i jakość opieki zdrowotnej. W tej kwestii aż 153 mieszkańców, co stanowi 37,87% ankietowanych ocenia opiekę zdrowotną jako złą, a 101 mieszkańców, co stanowi 25,00% uznaje tę opiekę zdrowotną jako bardzo złą.

Bardzo istotny problem w mieście i gminie stanowi dostęp do transportu publicznego, który ankietowani w liczbie 122 (30,20%) ocenie źle, a 60 ankietowanych (14,85%) jako bardzo zły. W pewnym zakresie problem dostępności transportu publicznego w mieście i gminie Wolsztyn wiąże się z inną ważną życiowo sprawą, która dotyczy rynku pracy, w tym możliwości zatrudnienia.

Uczestnicy badań ankietowych ocenili także źle rynek pracy (możliwości zatrudnienia), ponieważ 76 mieszkańców, co stanowi 18,81% badanych, a 36 (8,91%) z nich uznało problemy lokalnego rynku pracy jako bardzo złe. Dostępność do transportu publicznego wiąże się także z innym problemem, który odnosi się do stanu i jakości dróg.
Ankietowani stan i jakość dróg w gminie również ocenili źle, gdyż 87 z nich, co stanowi 21,53% badanych tak się wypowiedziało. 39 (9,65%) mieszkańców stan i jakość dróg oceniło bardzo źle.

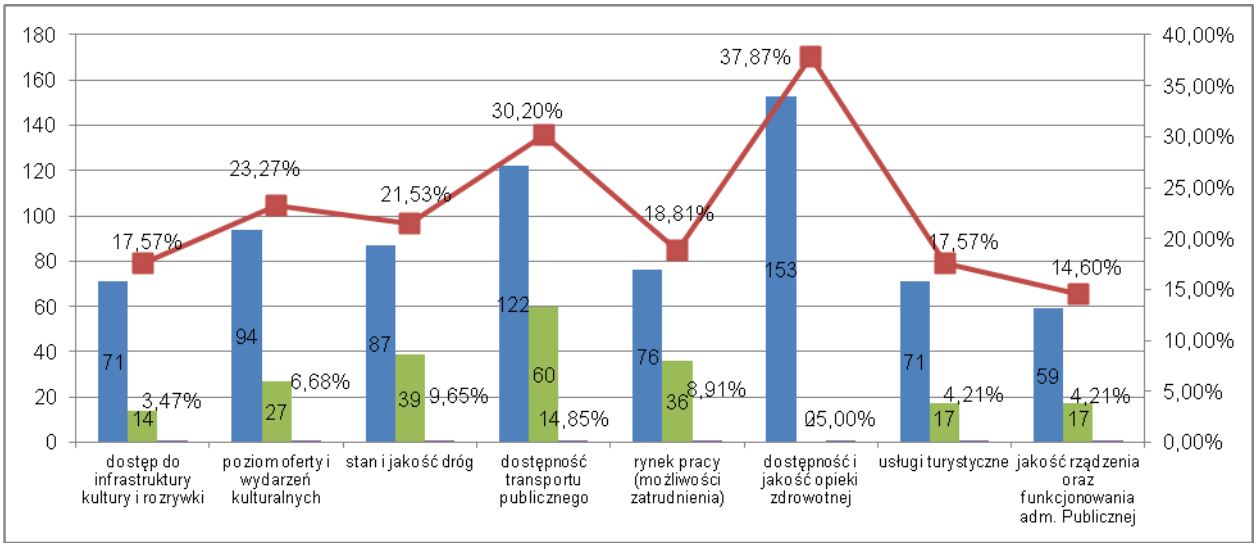
Innym ważnym problemem według ankietowanych jest poziom oferty i wydarzeń kulturalnych, który 94 mieszkańców, co stanowi 23,27% uczestników badania oceniło źle, 27 z nich nawet bardzo źle (6,58%). Ocena tej dziedziny życia mieszkańców miasta i gminy Wolsztyn związana jest także z dostępem do infrastruktury kultury i rozrywki. Ten aspekt został przez ankietowanych oceniony jako zły przez 71 uczestników, co stanowi 17,57% badanych oraz jako bardzo zły przez 14 mieszkańców (3,47%).

Spośród wielu dziedzin życia w mieście i gminie Wolsztyn, mieszkańcy źle ocenili usługi turystyczne, gdyż aż 71 badanych wystawiło taka ocenę, a 17 z nich oceniło je nawet jako bardzo złe. Można wnioskować, że ta dziedzina życia zdaniem mieszkańców powinna według ankietowanych ulec poprawie ze względu na istniejące walory krajobrazowe, a także bogate dziedzictwo kulturowe miasta i gminy Wolsztyn.

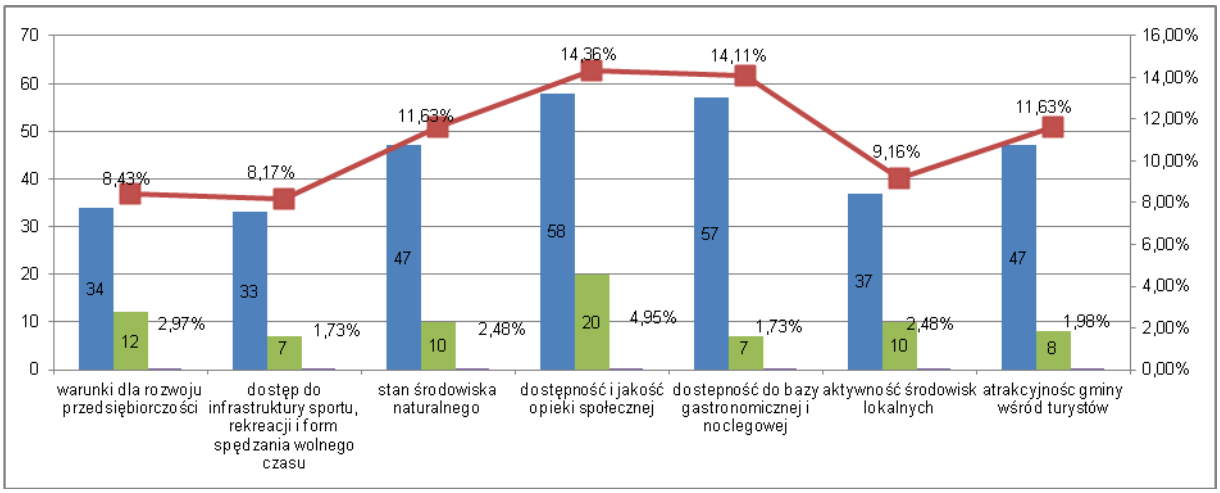
Na szczególną uwagę według badanych mieszkańców zasługuje oceniana dziedzina jakości rządzenia oraz funkcjonowania administracji publicznej. Zdecydowana większość uczestników badania oceniła pozytywnie jakości rządzenia oraz funkcjonowania administracji publicznej: 22 osoby bardzo dobrze, 124 osoby dobrze, 182 osoby średnio/przeciętnie wobec tych osób, które oceniły tą jakość jako złą lub bardzo złą.

Opisane powyższe warunki życia, a poniżej przedstawione graficznie wpływają na poziom życia w mieście i gminie Wolsztyn w ocenie badanych mieszkańców.

Źle, bardzo źle - najważniejsze problemy

Źle, bardzo źle - mniej ważnie, ale istotne problemy

Badani mieszkańcy podkreślili również mniej ważne, ale także istotne problemy, które w przedziale ocen złych lub bardzo złych ocenili. Generalnie można zauważyć powiązanie niektórych dziedzin życia ocenionych graficznie tutaj, a tymi, które zostały ocenione przez ankietowanych jako najważniejsze problemy w mieście i gminie Wolsztyn.

W tej część 58 badanych, co stanowi 14,36% ankietowanych oceniło źle dostępność i jakość opieki społecznej, a 20 (4,95%) z nich oceniło ją jako bardzo złą. Z zauważonym przez badanych problemem usług turystycznych wiąże się sprawa dostępności do bazy gastronomicznej i noclegowej, którą 57 ankietowanych, co stanowi 14,11% badanych oceniło źle, a 7 (1,73%) bardzo źle.

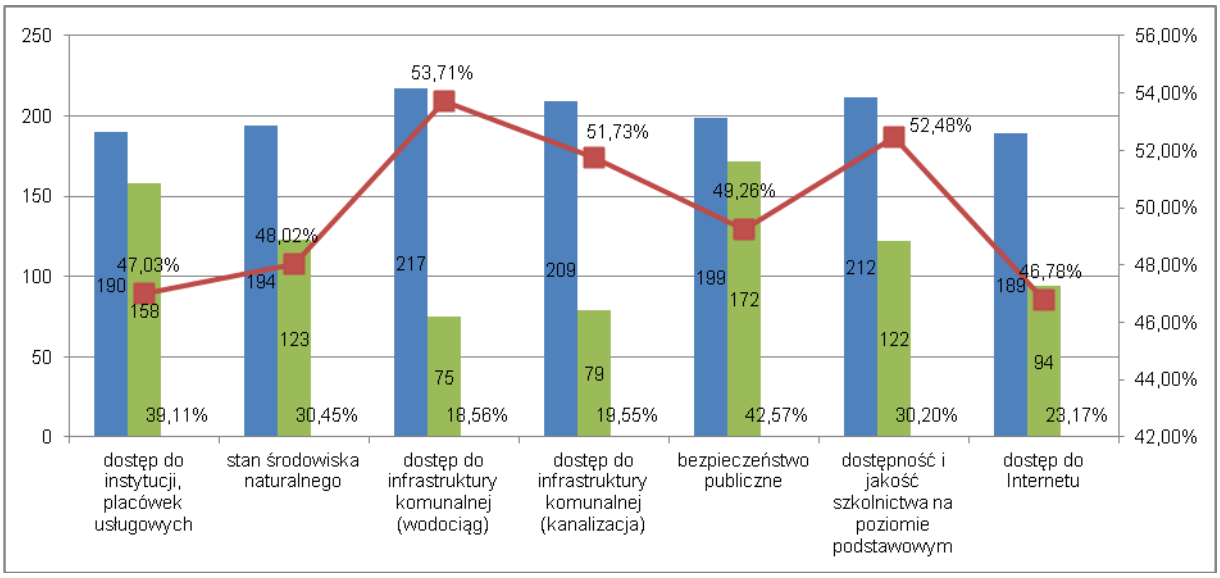
Te dwa problemy ściśle wiążą się ze stanem środowiska naturalnego, który 47 ankietowanych (22,63%) oceniło źle, a 10 (2,48%) bardzo źle. Wszystkie te oceniane aspekty bezpośrednio mają wpływ na atrakcyjność miasta i gminy wśród turystów. Sprawa ta została źle oceniona przez 47 uczestników ankiety, co stanowi 11,63% badanych, a 8 (1,98%) bardzo źle.

Aktywność środowisk lokalnych dotyczy nie tylko ich udziału w organizacjach pozarządowych, ale dotyczy także innych aspektów życia, w tym dostępu do infrastruktury sportu, rozrywki i form spędzania wolnego czasu. 33 ankietowanych, co stanowiło 8,17% badanych oceniło tę dostępność źle, a 7 (2,73%) bardzo źle.

Na osobną uwagę zasługują warunki dla rozwoju przedsiębiorczości, które 34 uczestników badania, co stanowiło 8,43% ankietowanych oceniło źle, a 12 (2,97%) z nich bardzo źle. Warunki te mają ścisły związek z dostępnością terenów w mieście i gminie Wolsztyn pod inwestycje. Według 31 uczestników ankiety, co stanowiło 7,67% badanych oceniło tę dostępność źle, a 9 (2,23%) bardzo źle.

Należy podkreślić, że za wyjątkiem niektórych obszarów ocenianych przez ankietowanych jako: złe oraz bardzo złe, żaden z innych badanych obszarów nie uzyskał większych negatywnych wskazań, co trzeba interpretować jako pozytywną opinię mieszkańców o ogólnej jakości warunków życia w gminie.

Dobre oraz średnio/przeciętnie – najważniejsze dziedziny oceniane ze wskazań uczestników badań ankietowych

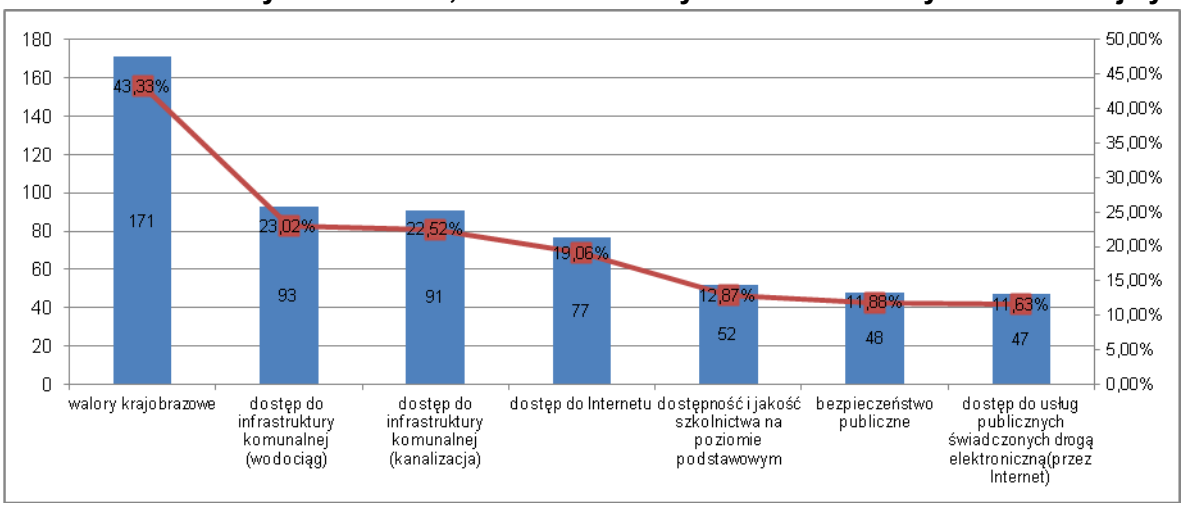

Powyższy wykres przedstawia te dziedziny działalności miasta i gminy Wolsztyn, które są oceniane przez ankietowanych według skali ze wskazań jako „dobre, średnie / przeciętnie".
Najwyżej oceniany został dostęp do infrastruktury komunalnej: 217 mieszkańców, co stanowi 53,71% badanych uznało dostęp do wodociągu jako dobry, a 75 (28,5%) z nich ten dostęp oceniło jako średni / przeciętny.
W zbliżony sposób ankietowani ocenili dostęp do kanalizacji: 209 mieszkańców, co stanowi 51,73% badanych oceniło go jako dobry, a 79 (19,55%) jako średni / przeciętny.
Troska o środowisko naturalne miasta i gminy Wolsztyn spowodowała, że 194 ankietowanych, co stanowiło 48,02% badanych oceniło jego stan jako dobry, a 123 (30,45%) z nich jako średni / przeciętny.

Inna dziedzina życia - bezpieczeństwo publiczne: 199 ankietowanych, co stanowi 49,26% badanych oceniło dobrze, a 172 (42,57%) badanych oceniło jako średnie / przeciętne. Minimalnie mniej, bo 190 uczestników, co stanowi 47,03% badanych oceniło dobrze dostęp do instytucji, placówek usługowych, a 158 (39,11%) oceniło dostęp jako średni / przeciętny.

Równie istotny dla wielu ankietowanych, a szczególnie dla 189 mieszkańców, co stanowiło 46,78% badanych oceniło jako dobry dostęp do Internetu, a 94 badanych (23,17%) oceniło jako średni / przeciętny na terenie miasta i gminy Wolsztyn.

Bardzo dobrze – wykaz dziedzin, które uczestnicy badań ankietowych ocenili najwyżej

Aż 171 badanych mieszkańców, co stanowi 43,33% ankietowanych oceniło za bardzo dobre walory krajobrazowe gminy, które bezpośrednio związane są ze stanem środowiska naturalnego.

Jako bardzo dobrą oceniono także dostępność do infrastruktury komunalnej (wodociąg), którą za taką uznało 93 uczestników badania, co stanowi 23,02% ankietowanych. Podobnie rzecz się ma z dostępnością do infrastruktury komunalnej (kanalizacja), którą 91 mieszkańców, co stanowiło 22,52% badanych oceniło jako bardzo dobrą .
Nieco mniej uczestników ankiety - 77 ankietowanych, co stanowiło 19,06% badanych uznało dostęp do Internetu jako bardzo dobry. Z tą sferą życia wiąże się sprawa dostępu do usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną (przez Internet), którą 47 badanych, co stanowi 11,63% oceniło bardzo dobrze.

Równie bardzo wysoko - 52 ankietowanych, co stanowi 12,87% badanych ocenili dostępność i jakość szkolnictwa na poziomie podstawowym.

Ocena rynku pracy (możliwości zatrudnienia) w relacji do warunków rozwoju przedsiębiorczości oraz dostępności terenów przeznaczonych pod inwestycje

Na uwagę zasługuje fakt, że ocena rynku pracy (możliwości zatrudnienia), będąca warunkiem zabezpieczenia społecznego, a z drugiej strony stanowiąca podstawę kształtowania jakości życia, stosunków społecznych i lokalnej demokracji w przypadku miasta i gminy Wolsztyn została oceniona niestety źle, tak przynajmniej ocenia tę sprawę 76 mieszkańców, co stanowi 18,81% ankietowanych, a 36 (8,91%) z nich uznało lokalny rynek pracy jako bardzo zły. Co ciekawe, biorąc pod uwagę skalę ocen „dobre” - rynek pracy został oceniony przez innych - 94 ankietowanych, co stanowi 23,27% badanych zupełnie inaczej w stosunku do grupy osób oceniających według skali „źle i bardzo źle”. Podobnie, chociaż lepiej, oceniło rynek pracy w skali skalę „średnie / przeciętne” - 177 ankietowanych, co stanowiło 43,81% badanych.

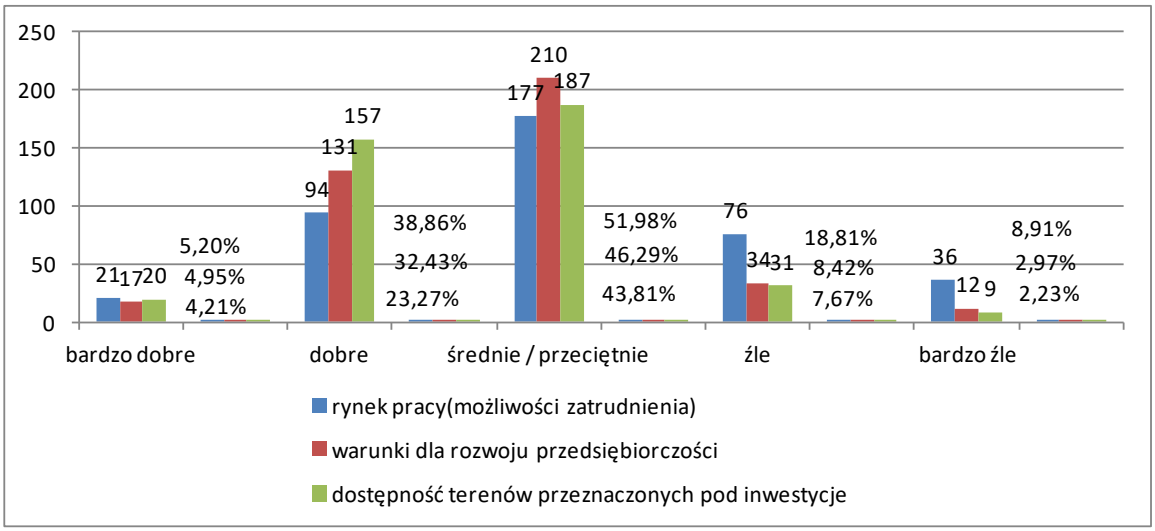
Rynek pracy, w tym możliwości zatrudnienia trzeba zawsze odnosić do oceny warunków do rozwoju przedsiębiorczości oraz dostępności terenów przeznaczonych pod inwestycje w mieście i gminie Wolsztyn. Te ważne aspekty życia zostały również przez ankietowanych ocenione.

Warunki dla rozwoju przedsiębiorczości ankietowani ocenili bardzo różnie. Spośród uczestników wyróżnia się grupa 210 ankietowanych, co stanowiło 51,98% badanych, która brała pod uwagę skalę „średnie / przeciętne". Inna grupa 131 ankietowanych, co stanowiło 32,43% badanych, która brała pod uwagę skalę „dobre" oceniła te warunki nieco gorzej.

Nie bez znaczenia dla rozwoju rynku pracy (możliwości zatrudnienia) są sprawy związane z dostępnością terenów przeznaczonych pod inwestycje w mieście i gminie Wolsztyn. Wśród badanych wyróżnia się grupa 187 ankietowanych, co stanowiło 46,29% badanych, która brała pod uwagę skalę „średnie / przeciętne". Nieco gorzej tę dostępność oceniła grupa 157 ankietowanych, co stanowiło 38,86% badanych, która brała pod uwagę skalę „dobre".

Wyniki tych ocen przedstawia poniższa tabela:

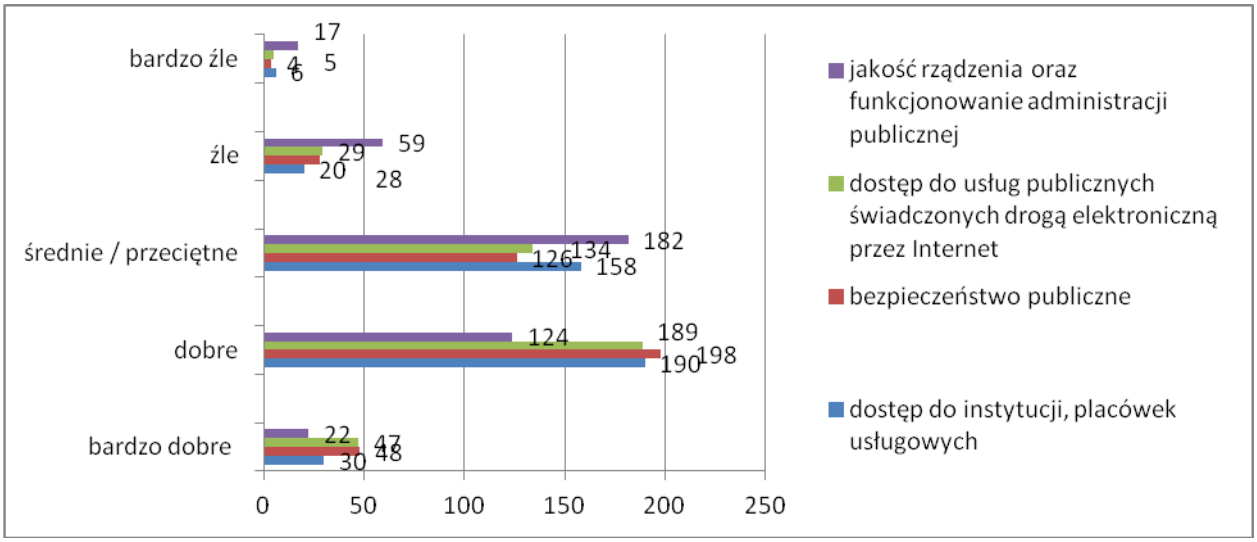
Rynek pracy (możliwości zatrudnienia) oraz inne aspekty z nim związane

Zdecydowana większość badanych oceniła pozytywnie: rynek pracy (możliwości zatrudnienia, warunki dla rozwoju przedsiębiorczości oraz dostępność terenów przeznaczonych pod inwestycje.

Analizując wyniki badań ankietowych należy zwrócić szczególną uwagę na inne ważne kwestie, szczególnie dotyczące ocen usług społecznych takich jak: bezpieczeństwo, dostęp do usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną (przez Internet), jakość rządzenia oraz funkcjonowania administracji publicznej w gminie. Wyniki zbiorcze przedstawia poniższy wykres:

Ocena wybranych usług społecznych

Spośród wybranych aspektów, które przedstawia powyższy wykres najlepiej wypada ocena bezpieczeństwa publicznego, minimalnie mniej ocena dostępu do instytucji, placówek usługowych, dostępności do usług publicznych świadczonych przez Internet oraz jakości rządzenia oraz funkcjonowania administracji publicznej w mieście i gminie Wolsztyn.

Bezpieczeństwo publiczne jest ważnym elementem funkcjonowania mieszkancow w mieście i gminie Wolsztyn. Zostało ono dobrze ocenione przez 198 ankietowanych, co stanowi 49,01% badanych, a w skali „średnie / przeciętne" przez 126 ankietowanych, co stanowilo 31,19% badanych.

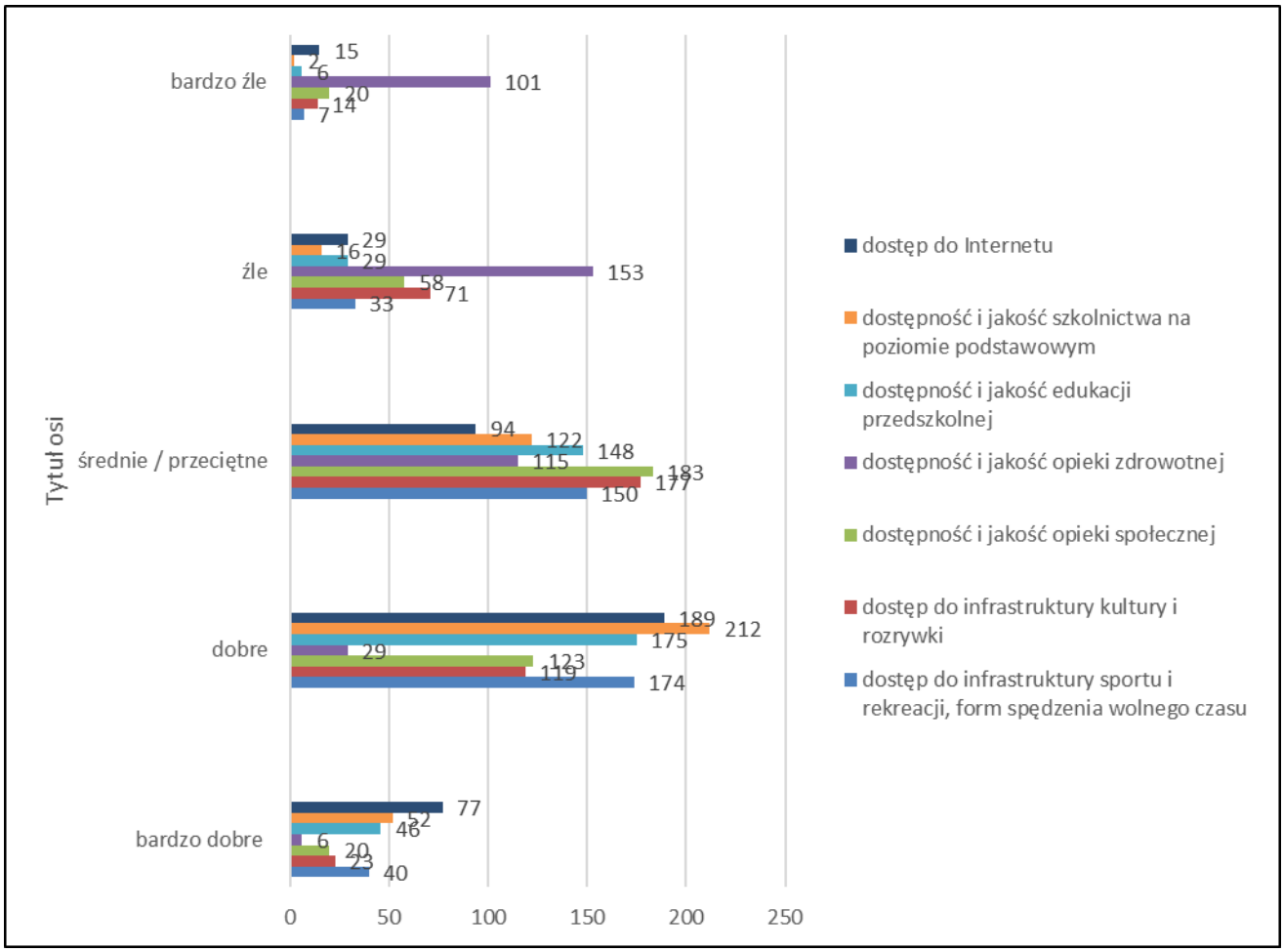
W podobnym zakresie został oceniony jako dobry dostęp do instytucji, placowek usługowych, gdzie grupa 190 ankietowanych, co stanowilo 47,03% badanych, a w skali „średnie / przeciętne" 158 ankietowanych, co stanowiło 39,11% badanych.

Minimalnie gorzej, ale co najważniejsze jako dobry został oceniony dostęp do usług świadczonych drogą elektroniczna przez Internet przez 189 ankietowanych, co stanowilo 46,78% badanych, a w skali „średnie / przeciętne" przez 134 ankietowanych, co stanowilo 33,17% badanych.

Ważną sprawą dla mieszkanców miasta i gminy Wolszyn jest sprawa oceny jakości rządzenia oraz funkcjonowania administracji publicznej. W tej sprawie wypowiedziało się - biorąc pod uwagę skalę „średnie / przecietne" - 182 ankietowanych, co stanowiło 45,05% badanych. 124 ankietowanych, co stanowilo 30,69% badanych ocenila dobrze jakość rządzenia i funkcjonowania administracji publicznej, jedynie 22 ankietowanych, co stanowilo 5,45% badanych ocenia tę dziedzinę bardzo dobrze.

Na jakość warunków życia w gminie ma także duży wpływ dostęp do infrastruktury sportu, rekreacji i form spędzenia wolnego czasu, a także do infrastruktury kultury i rozrywki. Niezmiernie ważna jest także dostępność i jakość opieki społecznej i zdrowotnej, edukacji przedszkolnej oraz szkolnictwa na poziomie podstawowym. Wszystkie te aspekty zostały ocenione przez ankietowanych, co przedstawiono na poniższym wykresie:

Ocena dostępu do innych ważnych instytucji, placówek społecznych

Ocena „dobra” została wystawiona przez:

- 174 ankietowanych, co stanowiło 43,07% badanych dla dostępu do infrastruktury sportu i rekreacji, form spędzenia wolnego czasu,
- 119 ankietowanych, co stanowiło 29,46% badanych dla dostępu do infrastruktury kultury i rozrywki,
- 123 ankietowanych, co stanowiło 30,45% badanych dla dostępności i jakości opieki społecznej,
- 29 ankietowanych, co stanowiło 7,18% badanych dla dostępności i jakości opieki zdrowotnej,
- 175 ankietowanych, co stanowiło 43,32% badanych dla dostępności i jakości edukacji przedszkolnej,
- 212 ankietowanych, co stanowiło 52,48% badanych dla dostępności i jakości szkolnictwa na poziomie podstawowym,
- 189 ankietowanych, co stanowiło 46,78% badanych dla dostępu do Internetu.

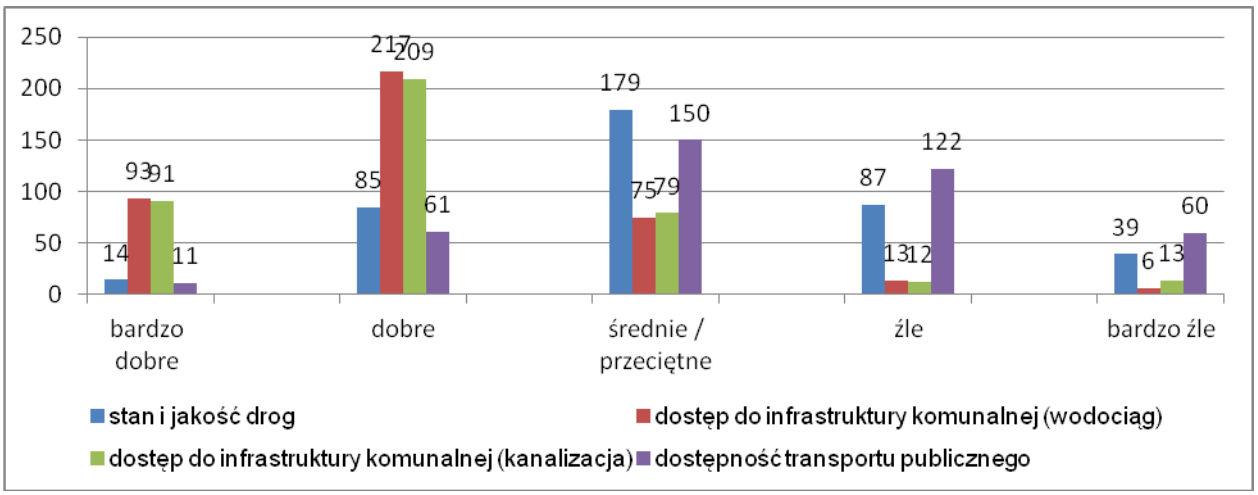
Ocena „średnie / przeciętne” została wystawiona przez:

- 150 ankietowanych, co stanowiło 37,13% badanych dla dostępu do infrastruktury sportu i rekreacji, form spędzenia wolnego czasu,
- 177 ankietowanych, co stanowiło 43,81% badanych dla dostępu do infrastruktury kultury i rozrywki,
- 183 ankietowanych, co stanowiło 45,30% badanych dla dostępności i jakości opieki społecznej,
- 115 ankietowanych, co stanowiło 28,47% badanych dla dostępności i jakości opieki zdrowotnej,

- 148 ankietowanych, co stanowiło 36,63% badanych dla dostępności i jakości edukacji przedszkolnej,
- 122 ankietowanych, co stanowiło 30,20% badanych dla dostępności i jakości szkolnictwa na poziomie podstawowym,
- 94 ankietowanych, co stanowiło 23,27% badanych dla dostępu do Internetu.

Z ocen „dobre" wyróżnia się w tej grupy dziedzin: dostępność i jakość szkolnictwa na poziomie podstawowym, a z ocen „średnie / przeciętne" - dostępność i jakość opieki społecznej. Na szczególną uwagę zasługują jako złe/ bardzo złe oceny przez ankietowanych dostępność i jakość opieki zdrowotnej.

Kolejną skumulowaną grupą ocenianych czynników jest infrastruktura techniczna, szczególnie: stan i jakość dróg, dostępność transportu publicznego, dostęp do infrastruktury komunalnej (wodociąg), dostęp do infrastruktury komunalnej (kanalizacja). Wyniki zbiorcze tej grupy przedstawia poniższy wykres:

Ocena „dobra" została wystawiona przez:

- 85 ankietowanych, co stanowiło 21,04% badanych dla stanu i jakości dróg,
- 217 ankietowanych, co stanowiło 53,71% badanych dla dostępu do infrastruktury komunalnej (wodociąg),
- 209 ankietowanych, co stanowiło 51,73% badanych dla dostępu do infrastruktury komunalnej (kanalizacja),
- 61 ankietowanych, co stanowiło 15,10% badanych dla dostępności transportu publicznego,

Ocena „średnie / przeciętne" została wystawiona przez:

- 179 ankietowanych, co stanowiło 44,31% badanych dla stanu i jakości dróg,
- 75 ankietowanych, co stanowiło 18,56% badanych dla dostępu do infrastruktury komunalnej (wodociąg),
- 79 ankietowanych, co stanowiło 19,55% badanych dla dostępności do infrastruktury komunalnej (kanalizacji),
- 150 ankietowanych, co stanowiło 37,13% badanych dla dostępności transportu publicznego.

Z wybranych aspektów tej grupy wypada zwrócić uwagę na oceniany dobrze dostęp do do wodociągu oraz nieco gorzej do kanalizacji oraz znacznie gorzej oceny stan i jakości dróg oraz dostępności transportu publicznego. Ogólnie jednak badani - niezale niektórych ankietowanych - bardzo źle ocenianiają dostępność transportu publicznego.

Oceny dobre w odniesieniu do infrastruktury wodociągowej oraz kanalizacyjnej świadczą o osiągnięciu sukcesu, jeśli chodzi o zapewnienie podstawowych usług dla ludności w mieście i gminie Wolsztyn. Cieszy również dobra ocena stanu i jakości dróg.

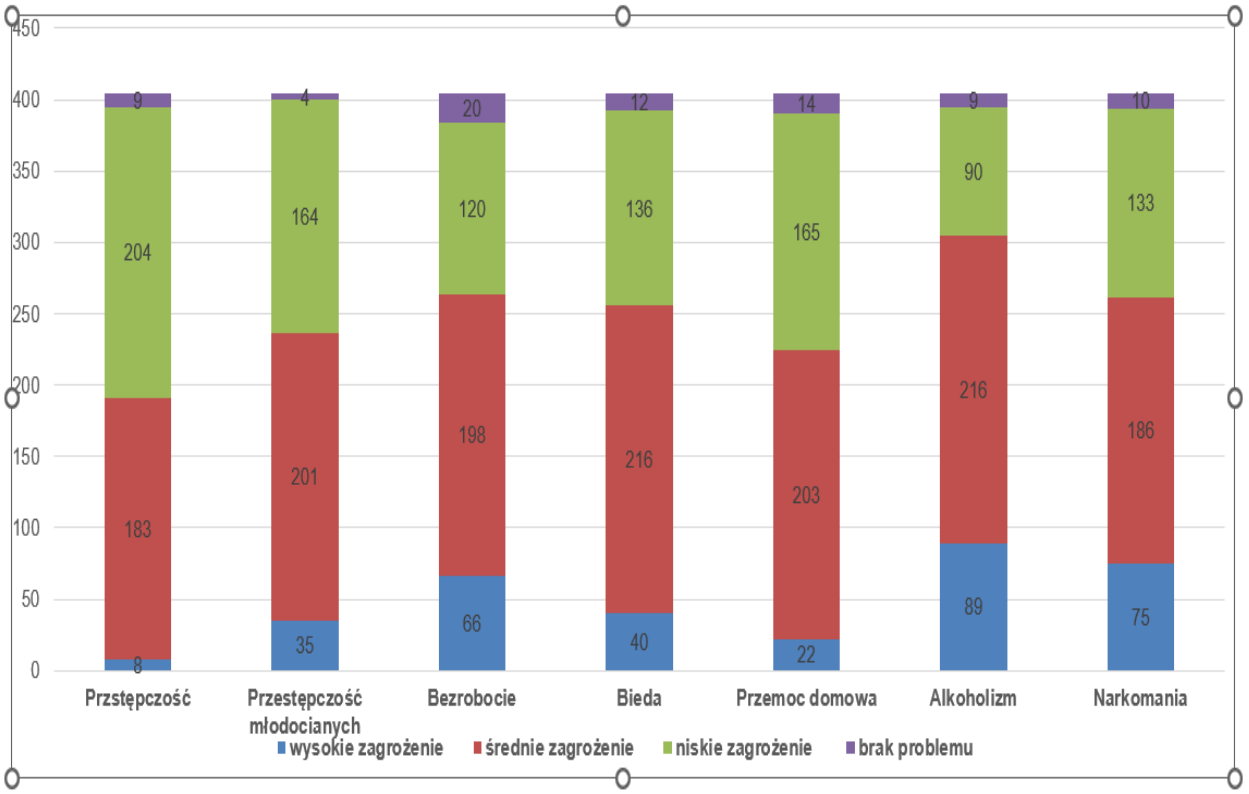
Negatywne elementy życia w gminie

W kolejnej części ankiety badani zostali poproszeni o dokonanie indywidualnych ocen takich aspektów życia w gminie jak:

- przestępczość,
- przestępczość młodocianych,
- bezrobocie,
- bieda,
- przemoc w rodzinie,
- alkoholizm oraz
- narkomania.

Ocena dokonywana była w czterostopniowej skali:
- Wysokie zagrożenie problemem
- Średnie zagrożenie problemem
- Niskie zagrożenie problemem
- Brak problemu

Poniżej zamieszczono wykres, na którym przedstawione są zbiorcze wyniki tej części ankiety w układzie uwzględniające siedem głównych problemów społecznych.

Uczestnicy badania ankietowego mieli możliwość w części „Inne warunki” wyrazić swoją ocenę głównych problemów społecznych, które z jednej strony bezpośrednio odnosiły się do miejscowości ich zamieszkania, a z drugiej do bardziej ogólnej oceny związanej z miastem i gminą.

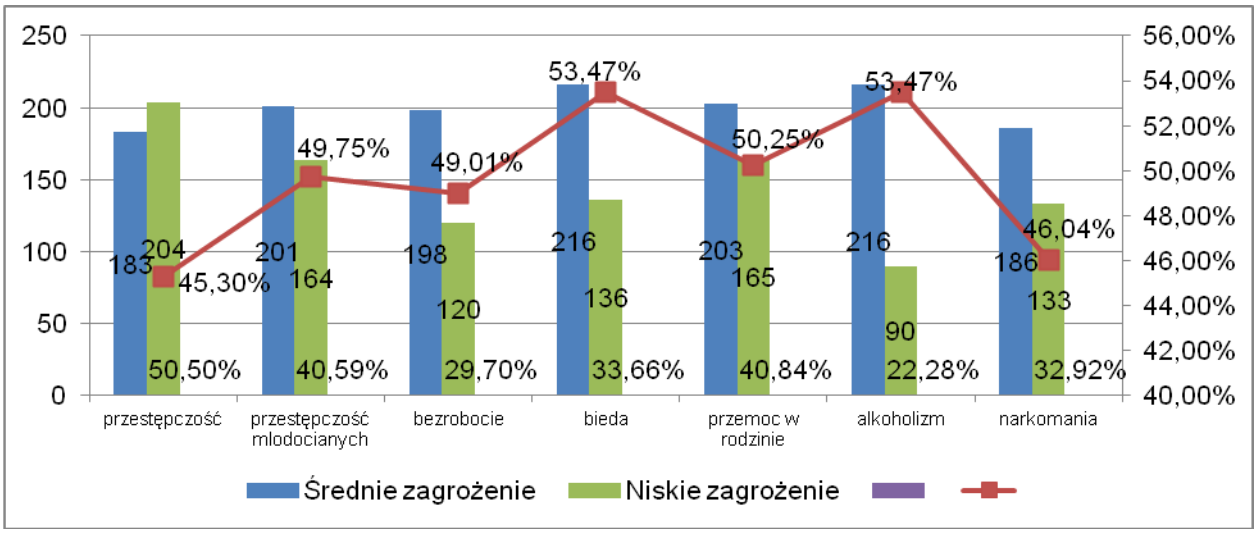
Z powyższego wykresu wydać, że najwięcej osób, bo aż 168 (41,58% badanych) stwierdziło brak problemów, a z drugiej strony 109 ankietowanych (26,98% badanych) widzi duże zagrożenie problemami społecznymi. Inna grupa 86 ankietowanych (21,29% badanych) oceniła skalę tych problemów jako średnie zagrożenie, a 41 ankietowanych (10,15% badanych) jako niskie zagrożenie w swoich miejscowościach oraz ogólnie w mieście i gminie Wolsztyn.
To uszeregowanie pozwoliło w tej części analizy głównych problemów społecznych określić te, które zdaniem mieszkańców wymagają najpilniejszej interwencji, i które w ich ocenie są najistotniejszymi barierami, hamującymi tempo wzrostu jakości życia w mieści i gminie oraz określić te, które tę jakość życia systematycznie mogą poprawić.

Na uwagę zasługuje fakt, że w części „Inne" w zakresie „wysokie zagrożenie" ankietowani przestawili inne według nich ważne problemy społeczne takie, jak:
wykluczenie komunikacyjne, akceptacja społeczna, brak profilaktyki zdrowotnej, brak psychologów dziecięcych, stan i jakości powietrza, czas dojazdu do dużych miast, brak zajęć dla młodzieży, bezrobocie, ulgi dla emerytów, brak dbania o środowisko oraz miejsca pracy.

Natomiast w części „Inne" w zakresie „średnie zagrożenie: ankietowani wymienili: kradzieże, nierozważni motocykliści, wypadki drogowe z udziałem pieszych, smog, brak miejsc parkingowych, bezdomność i donosy.

Z głównych problemów społecznych ankietowani zwrócili szczególną uwagę w pierwszej kolejności na wysokie zagrożenie alkoholizmem, narkomanią oraz bezrobociem. Część ankietowanych uznało średnie zagrożenie problemami: w pierwszej kolejności biedą i alkoholizmem, w następnej przestępczością młodocianych i bezrobociem, a także narkomanią i przestępczością ogólnie. Szczegóły ocen ankietowanych z zakresu średnie i niskie zagrożenia głównych problemów społecznych przestawia poniższa tabela:

Główne problemy społeczne miasta i giny Wolsztyn z zakresu „średnie i niskie zagrożenie"

Kolejną częścią kwestionariusza była decyzja ankietowanych dotycząca wyboru maksymalnie pięciu działań/priorytetów, które mogą lub mogłyby mieć największy wpływ na rozwój miasta i gminy Wolsztyn oraz rozwiązanie istniejących problemów i barier rozwoju.

Do wyboru priorytetów zaproponowano te przedstawione poniżej:

1. Udogodnienia dla przedsiębiorców (w tym: ulgi, przygotowane tereny pod inwestycje)
2. Budowa i modernizacja obiektów sportu i rekreacji

3. Budowa i modernizacja obiektów kultury i rozrywki
4. Rozwój turystyki, w tym infrastruktury oraz bazy noclegowej i gastronomicznej
5. Rozwój systemu segregacji odpadów
6. Promocja i wsparcie wykorzystania odnawialnych źródeł energii
7. Budowa nowych i modernizacja istniejących dróg oraz ciągów pieszo-rowerowych
8. Rozwój infrastruktury technicznej (w tym: sieci wodociągowej i kanalizacyjnej)
9. Rozwój transportu publicznego
10. Poprawa estetyki i zagospodarowanie przestrzeni publicznych (w tym budowa / przebudowa rynku, placów, skwerów, miejsc spotkań)
11. Stworzenie ośrodka usług społeczno-kulturalnych
12. Zwiększenie dostępności do programów mających na celu zmniejszenie bezrobocia i patologii społecznych
13. Poprawa dostępu do opieki zdrowotnej
14. Poprawa dostępu do świadczeń w zakresie opieki społecznej
15. Modernizacja i doposażenie przedszkoli oraz szkół
16. Promocja gminy, w tym: promocja turystyczna
17. Rozwój sieci internetowej (w tym: szerokopasmowej)
18. Rozwój usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną (przez Internet)
19. Wspieranie działań i organizacja wydarzeń kulturalnych, artystycznych, sportowych oraz organizacji pozarządowych
20. Monitoring gminy
21. Sprawny urząd i samorząd gminny
22. Rozwój rolnictwa, w tym nowoczesnych gospodarstw rolnych i przemysłu przetwórczego

Wśród najważniejszych priorytetów ankietowani wybrali:

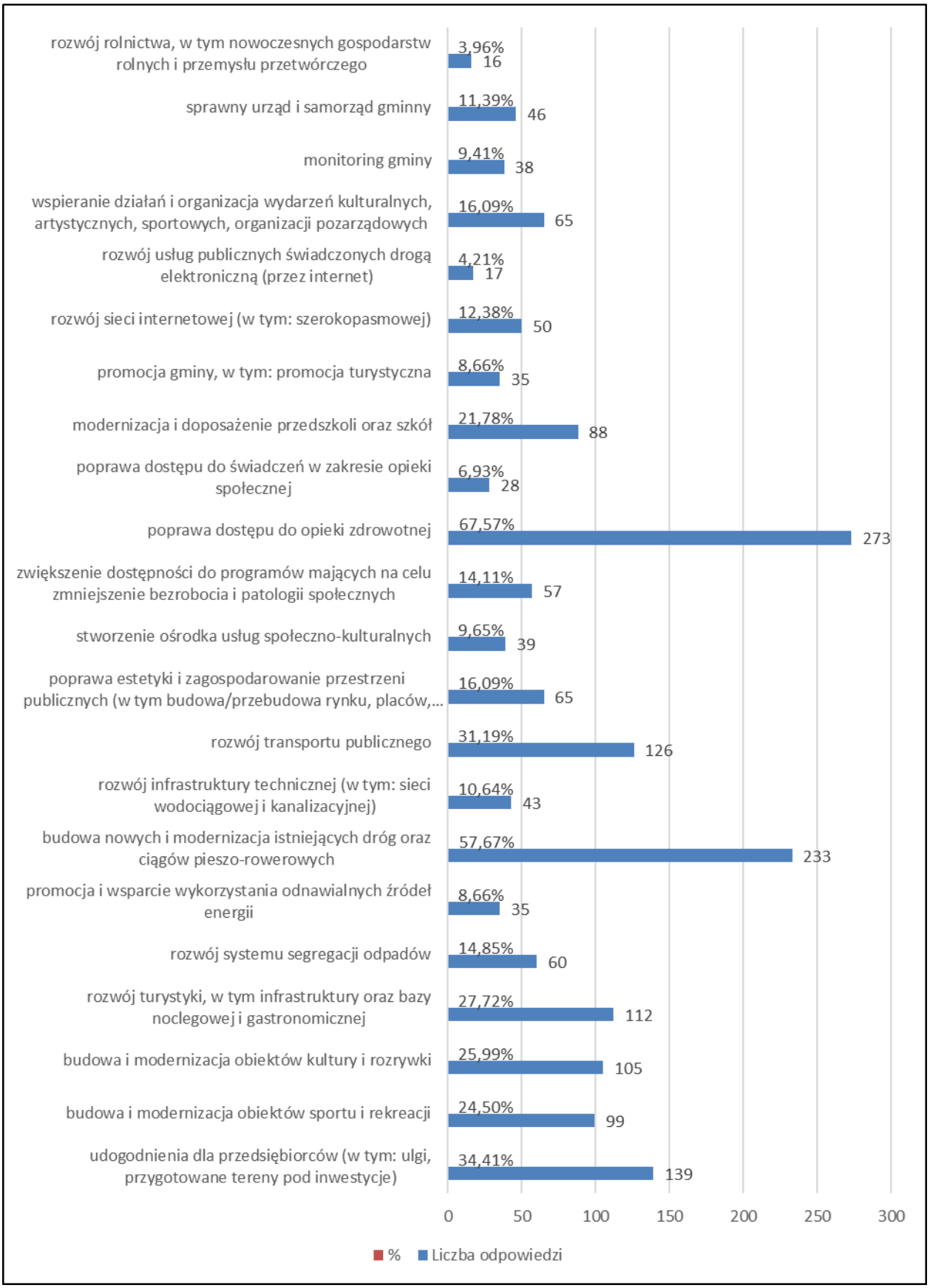
Poprawa dostępu do opieki zdrowotnej 273 wskazania (67,57% badanych);
1. Budowa nowych i modernizacja istniejących dróg oraz ciągów pieszo-rowerowych 233 wskazań (57,67% badanych);
3. Udogodnienia dla przedsiębiorców (w tym: ulgi, przygotowane tereny pod inwestycje 139 wskazań (34,41% badanych);
4. Rozwój transportu publicznego 126 wskazań (31,19% badanych);
5. Rozwój turystyki, w tym infrastruktury oraz bazy noclegowej i gastronomicznej 112 wskazań (27,72% badanych);
6. Budowa i modernizacja obiektów kultury i rozrywki 105 wskazań (25,99% badanych);
7. Modernizacja i doposażenie przedszkoli oraz szkół 88 wskazań (21,78% badanych);
8. Poprawa estetyki i zagospodarowania przestrzeni publicznych (w tym budowa / przebudowa rynku, placów, skwerów, miejsc spotkań) 65 wskazań (16,09% badanych);
9. Wspieranie działań i organizacja wydarzeń kulturalnych, artystycznych, sportowych oraz organizacji pozarządowych 65 wskazań (16,09% badanych);
10. Rozwój systemu segregacji odpadów 60 wskazań (14,85% badanych).

Oprócz wyżej wymienionych najważniejszych dziesięciu priorytetów dla rozwoju gminy, ankietowani zwrócili uwagę na inne równie ważne priorytety, takie jak:

- Rozwój sieci internetowej (w tym szerokopasmowej) 50 wskazań (12,38% badanych);
- Sprawny urząd i samorząd miejsko gminny 46 wskazań (11,39% badanych);
- Rozwój infrastruktury technicznej (w tym: sieci wodociągowej i kanalizacyjnej) 43 wskazań (10,64% badanych)
- Stworzenie ośrodka usług społeczno kulturalnych 39 wskazań (9,65% badanych)
- Monitoring gminy 38 wskazań 9,41% badanych);
- Promocja i wsparcie wykorzystania odnawialnych źródeł energii 35 wskazań (8,66% badanych)

Te wybory okazały się bardzo interesujące, co można zaobserwować na zbiorczym wykresie, gdzie kryterium kolejności zależne było od sumy wskazań ankietowanych.

Priorytety gminy Wolsztyn, które mają największy wpływ według ankietowanych na jej rozwój

Z powyższego wykresu wyłania się charakterystyczna dla gminie Wolsztyn hierarchia potrzeb.

Przede wszystkim rzuca się w oczy ciągłe niezaspokojenie potrzeby: w zakresie opieki zdrowotnej, infrastruktury drogowej, w tym również ciągów pieszo-rowerowych, udogodnień dla przedsiębiorców, rozwoju transportu publicznego, a także w zakresie rozwoju turystyki, w tym infrastruktury oraz bazy noclegowej i gastronomicznej, budowy i modernizacji obiektów kultury i rozrywki, modernizacji i doposażeń przedszkoli i szkół i innych, które znalazły się na liście 10 najważniejszych priorytetów dla gminy Wolsztyn.

W części „Inne" ankietowani określili poza głównymi priorytetami te, które według nich mogą mieć wpływ na rozwój miasta i gminy Wolsztyn. Bez żadnej korekty zostały one załączone poniżej:

1. Aktywizacja społeczeństwa poprzez realne a nie pozorowane konsultacje społeczne
2. Obwodnica,
3. Brak terenów pod budowę domów dla mieszkańców w przystępnych cenach
4. Modernizacja przepompowni w okolicy Berzyny, w celu likwidacji wydobywającego się nieprzyjemnego zapachu
5. Rozbudowa basenu (duże zainteresowanie, dużo klubów a brak basenu w pobliżu
6. Parkingu w mieście
7. Modernizacja PGK
8. Oświetlenie ścieżki rowerowej Widzim z Wroniawy
9. Praca nad jakością życia mieszkańców Berzyny, w związku ze szkodliwym dla zdrowia i męczącym odorem
10. Dostępność boisk dla młodzieży. Więcej propozycji dla dorosłych z WDK. Niemal całość oferty jest kierowana do dzieci.
11. Ciśnienie w sieci wodociągów które zapewni hydranty wewnętrzne w zakładach pracy w których będzie w końcu ciśnienie
12. Absolutny brak ofert dla młodzieży. Wolsztyn staje się miastem emerytów i rencistów.
13. Modernizacja przepompowni ścieków na Berzynie
14. Aktywizacja młodzieży poza sportem
15. Naprawy dróg
16. Pomoc ludziom, rodzina które nie są zamożne. Jest wiele rodzin, w których bieda aż piszczy.
17. Obniżenie kosztów przedszkoli
18. Rozwój sportu, nowe miejsca przeznaczone do uprawiania sportu
19. Korzystanie z doświadczeń gmin ościennych
20. Dostęp stadionu MOSiR nie tylko dla szkół publicznych, ale również dla prywatnej szkoły Bloom
21. Poprawić atrakcyjność gminy pod kątem mieszkańców, a nie turystów; infrastruktura nad jeziorami
22. Inwestycje prorodzinne
23. Wsparcie rodziny jako całości
24. Paradoksalnie – bo to Nas bardzo cieszy – barierą dla pozyskania nowych przedsiębiorców czy inwestycji jest niskie bezrobocie, czyli brak ludzi do pracy.
25. Poprawa jakości istniejącego monitoringu. Większy kontakt służb (Dzielnicowych) z mieszkańcami
26. Oświetlenie dróg chodników na terenach wiejskich, utwardzenie dróg, które są nie przejezdne w okresach jesienno wiosennych
27. Rozrywka dl rodzin z dziećmi, zagospodarowanie parku miejskiego (jakiś park linowy, porządny plac zabaw)

Najważniejsze działania inwestycyjne i nieinwestycyjnie

W kolejnej merytorycznej części badania ankietowego mieszkańców mogli wpisać te działania inwestycyjne i nieinwestycyjnie, które według nich powinny być priorytetowo realizowane na terenie gminy Wolsztyn. Ogólnie odpowiedzi ankietowanych zdecydowanie pokrywają się z priorytetami, które podlegały ocenie i hierarchizacji w poprzedniej części kwestionariusza.
Jeśli chodzi o działania inwestycyjne, to najczęściej wskazywano:

- Drogi,
- Chodniki,
- Ścieżki pieszo – rowerowe,
- Wodociągi,
- Kanalizacja,
- Oświetlenie,
- Internet, w tym światłowody,
- Remonty, modernizacje budynków użyteczności publicznej,
- Budowy obiektów wsparcia kultury, sportu, rekreacji, turystyki, edukacji oraz opieki zdrowotnej i społecznej.

Z działań pozainwestycyjnych ankietowani najczęściej wskazywali na:

- Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości lokalnej,
- Rozwój kultury i rozrywki,
- Wsparcie sportu, rekreacji i turystyki,
- Wsparcie edukacji przedszkolnej i szkolnej,
- Wsparcie bezpieczeństwa publicznego – monitoring gminy,
- Wsparcie opieki zdrowotnej,
- Wsparcie opieki społecznej,
- Wsparcie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Najważniejsze sprawy do załatwienia w miejscowościach zamieszkania respondentów

Ogólnie nie odnotowano istotnych różnic pomiędzy opiniami mieszkańców z poszczególnych miejscowości miasta i gminy Wolsztyn. Wszyscy badani skupili się na określeniu obiektów, w tym m.in. budynków, obszarów na swoim terenie, które ich zdaniem w pierwszej kolejności wymagają odnowienia, modernizacji, nadania nowych funkcji. Ankietowani skupiając się na infrastrukturze głównie podawali podobne, co wcześniej kwestie do rozwiązania:

- Drogi,
- Chodniki, parkingi, ścieżki pieszo rowerowe,
- Boiska, place zabaw, miejsca do spotkań,
- Wodociągi, kanalizacja,
- Oświetlenie,
- Internet, w tym światłowody,
- Dostęp do lekarzy i opieki społecznej,
- Dostęp edukacji przedszkolnej i szkolnej,
- Dostęp do usług świadczonych drogą elektroniczną.

Z ankiety wynotowano powtarzające się często obiekty, które uczestnicy uznali za te, które w pierwszej kolejności wymagają odnowienia, modernizacji czy nadania nowych funkcji. Są to:

1. Plac zabaw ul. Rolna w Karpicku,
2. Przedszkole nr 5 w Wolsztynie,
3. OW Wilga Rudno
4. Ścieżka do Barłożni Karpicko-Barłożnia

5. Pałac Wolsztyn
6. Budynek domu kultury Wolsztyn, 5 Stycznia
7. Muszla koncertowa - Park miejski
8. Plaża miejska Wolsztyn - Park miejski
9. Stare kamienice ul. R. Kocha
10. Plac ul. Wodna
11. Ekrany ul. Żeromskiego
12. Muzeum Marcina Rożka Wolsztyn
13. Nowa siedziba WDK Wolsztyn, obok pływalni
14. Ośrodek Zdrowia Świetno
15. Świetlica wiejska Wilcze
16. Stare kino, Rynek w Wolsztynie
17. Modernizacja terenu zielonego Wroniawy ul. Dworcowa (koło stacji)
18. Dom Wczasów Dziecięcych Wroniawy
19. Budynek po zakładzie Bojownik Wolsztyn
20. Budynek starego sądu Wolsztyn

Kluczowe elementy, z którego gmina Wolsztyn może być dumna

W tej części ankiety w odpowiedziach respondenci ogólnie byli zgodni wybierając podobne obiekty, z których gmina Wolsztyn może być dumna. Najczęściej ankietowani wskazywali na następujące obiekty:

1. Parowozownia, Parowozy
2. Dworzec PKP
3. Park
4. Krajobraz
5. Promenada nad jeziorem
6. Sport
7. Kładka dla pieszych
8. Lasy
9. Jeziora
10. Położenie miasta w obrębie dwóch jezior wraz z zagospodarowaniem turystycznym szlaków pieszo-rowerowych.
11. Czystość samego miasta i wiosek.

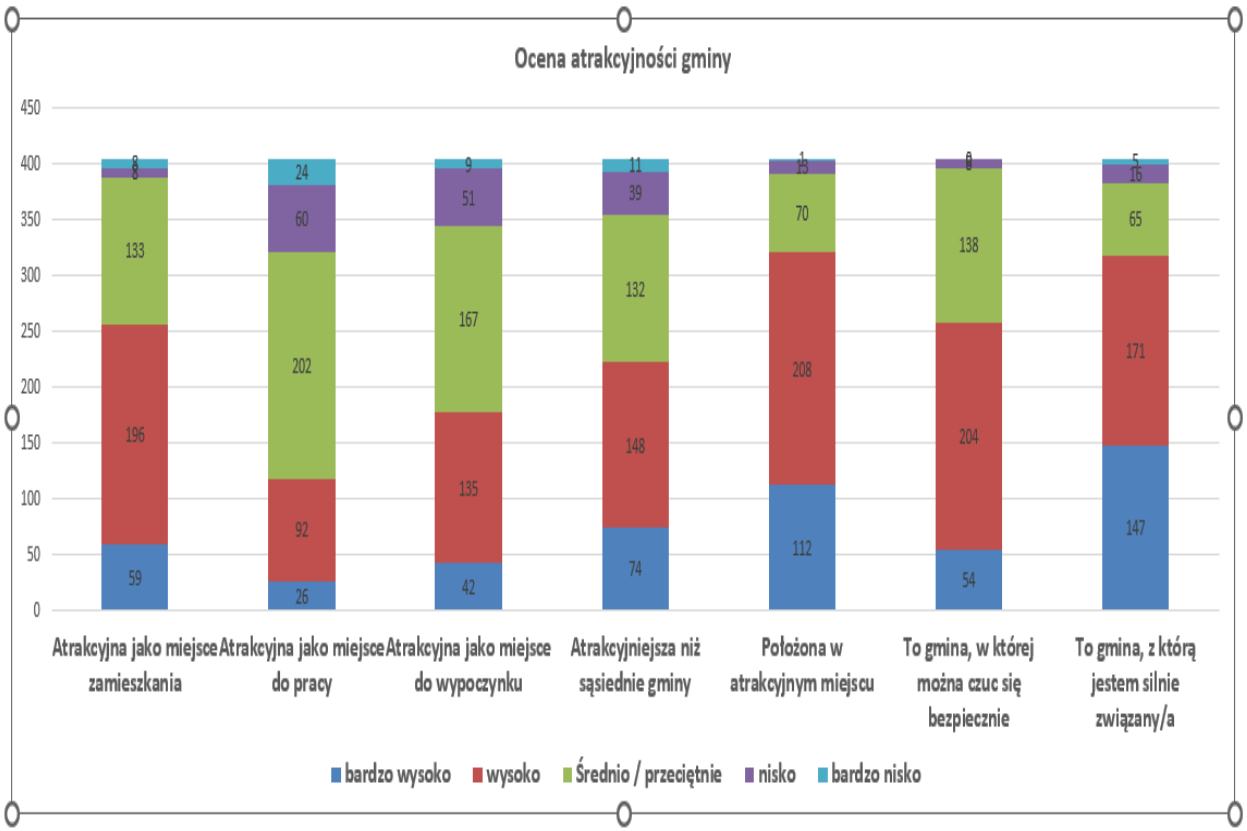
W kolejnej części ankiety badani zostali poproszeni o dokonanie indywidualnych ocen atrakcyjności gminy i zaznaczenie właściwej niżej określonej odpowiedzi:

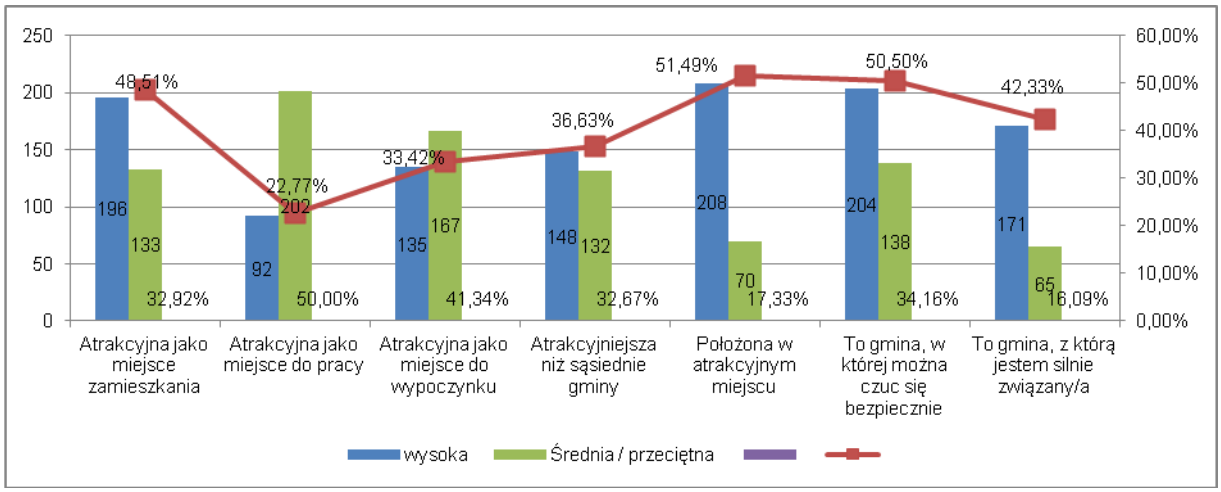
- Atrakcyjna jako miejsce zamieszkania,
- Atrakcyjna jako miejsce pracy,
- Atrakcyjna jak miejsce wypoczynku,
- Atrakcyjniejsza niż sąsiednie gminy,
- Położona w atrakcyjnym miejscu,
- To gmina, w której można czuć się bezpiecznie,
- To gmina, z którą jestem silnie związany/a.

Ocena dokonywana była w pięciostopniowej skali:

- Bardzo wysoka
- Wysoka
- Średnia / przeciętna
- Niska
- Bardzo niska

Poniżej zamieszczono wykres, na którym przedstawione są wyniki tej części ankiety w układzie uwzględniające siedem ocen atrakcyjności gminy.

Analizując powyższy wykres należy zwrócić uwagę, że z reguły wysokiej liczbowo ocenie wysokiej atrakcyjności towarzyszy relatywnie wysoka liczbowo ocena średnia / przeciętna.

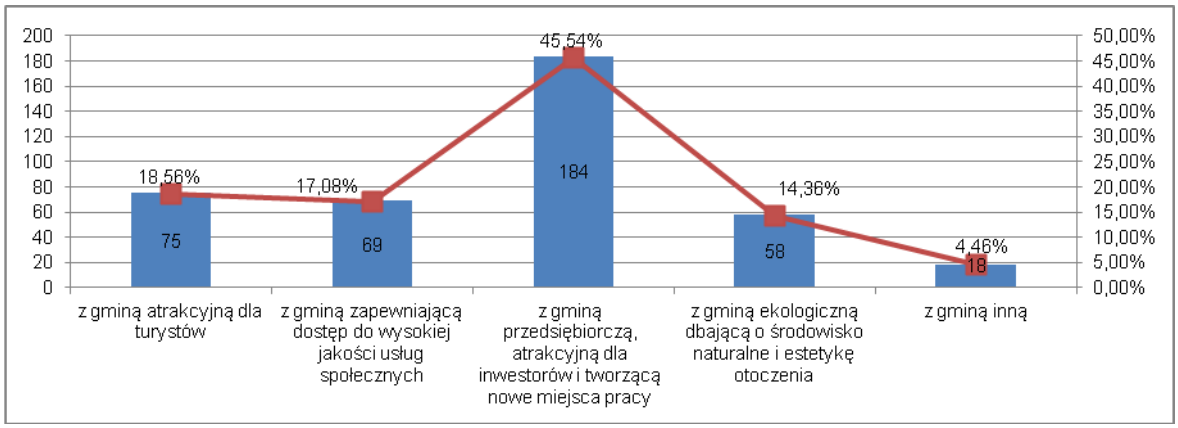
Najwyżej badani ocenili „wysoką" atrakcyjność miasta i gminy, które położone jest w atrakcyjnym miejscu (208 ankietowanych, co stanowiło 51,49% badanych), jako miejsce, w którym można czuć się bezpiecznie (204 ankietowanych, co stanowiło 50,50% badanych), jako atrakcyjne miejsce do zamieszkania (196 ankietowanych, co stanowiło 48,51% badanych) oraz jako miejsce, z którym mieszkańcy czują się silnie związani (171 ankietowanych, co stanowiło 42,33% badanych). Badani ocenili również „średnią / przeciętną atrakcyjność" miasta i gminy. W tym przedziale ocen najwyżej oceniono atrakcyjność miasta i gminy jako miejsca do pracy

(202 ankietowanych, co stanowiło 50,00% badanych) oraz jako miejsce do wypoczynku (167 ankietowanych, co stanowiło 41,34% badanych).

W ostatniej merytorycznej części badania ankietowani mogli dokonać wyboru z jaką gminą Wolsztyn chcieliby się utożsamiać. Respondenci mieli dokonać wyboru z niżej zaprezentowanych możliwych odpowiedzi:

- Z gminą atrakcyjną dla turystów,
- Z gminą zapewniającą dostęp do wysokiej jakości usług społecznych,
- Z gminą przedsiębiorczą, atrakcyjną dla inwestorów i tworzącą nowe miejsca pracy,
- Z gmina ekologiczną dbającą o środowisko naturalne i estetykę otoczenia.

Wybory respondentów okazały się bardzo interesujące, co można zaobserwować na zbiorczym wykresie poniżej

Ogólnie ankietowani chcą utożsamiać gminę Wolsztyn jako przedsiębiorczą, atrakcyjną dla inwestorów i tworzącą nowe miejsca pracy (184 wskazań; 45,54% badanych), ale też atrakcyjną dla turystów (75 wskazań; 18,56% badanych). W podobnym zakresie chcą utożsamiać Wolsztyn z gmnią zapewniającą dostęp do wysokiej jakości usług społecznych (69 wskazań; 17,08% badanych) oraz z gminą ekologiczną dbającą o środowisko naturalne i estetykę otoczenia (58 wskazań; 14,36% badanych).

Badani zwrócili także uwagę, że chciliby utożsamiać się z gminą Wolsztyn, która jest dobrym miejscem do życia i wychowywania dzieci, dobrze skomunikowaną z Nowym Tomyślem, Zieloną Górą, Poznaniem i innymi miastami, która także będzie bezpieczna, dbająca o drogi, dostęp do placówek przedszkolnych i szkolnych, jak również do sportu i rekreacji.

Z wniosków i propozycji do Strategii rozwoju miasta i gminy Wolsztyn na lata 2025 – 2034 ankietowani przedstawili szerokie spektrum różnych spraw, które według nich powinny być w określonej części uwzględnione w przygotowywanym dokumencie strategicznym.

Poniżej zaprezentowano (bez korekty) ważniejsze propozycje zgłoszone przez ankietowanych, część z nich - ze względu na powtarzalność - została pominięta:

1. Miasto powinno podążać za aktualnymi trendami, stale sie rozwijać, stawiać na turystykę bo jest na to miejsce, ale również na komunikację kolejową jak i miejską, dołączyć do miasta sąsiednie sołectwa, aby stworzyć mocny ośrodek,
2. Więcej miejsc do letniego wypoczynku,
3. Obniżenie podatków; Obniżenie chorych stawek za odbiór odpadów; obniżenie cen żłobka i przedszkola, tanie mieszkania do kupienia oraz wybór kompetentnego burmistrza,
4. Zadbanie o parowozy, które są wizytówką miasta

5. Opieka zdrowotna ze szczególnym uwzględnieniem opieki stomatologicznej oraz geriatrycznej
6. Jak Wolsztyn chce sobie poradzić z wyzwaniem demograficznym w postaci starzejącego się społeczeństwa?
7. Jak Wolsztyn chce zadbać o poprawę jakości życia mieszkańców przede wszystkim w sferze edukacji prozdrowotnej młodzieży i seniorów? (szkoła nie rozwiąże tego problemu)
8. Jak Wolsztyn chce promować dbałość o środowisko naturalne (zieleń miejska, zadrzewienia odporne na zmiany klimatu, cieki wodne, jakość powietrza, hałas, rolnictwo dbające o zadrzewienia śródpolne i umiejące zatrzymywać wodę w środowisku), żeby hasło „gmina ekologiczna" nie było tylko pustym sloganem?
9. Jak Wolsztyn chce porządkować przestrzeń, żeby uniknąć chaosu przestrzennego i komunikacyjnego? Żeby ład przestrzenny uwzględniał potrzeby społeczne (publiczne), a nie tylko indywidualne interesy prywatnych inwestorów.
10. Jakie inwestycje i aktywne działania Wolsztyn chce realizować w zakresie obrony cywilnej i ochrony ludności? Jak w tym zakresie edukować mieszkańców? Jak to uwzględnić w planowaniu przestrzennym? Jak w tym zakresie aktywizować i współdziałać z NGO (i najmniej tu chodzi o OSP)? Jak zamienić obawy i nastroje społeczne na impuls inwestycyjny, żeby promować również wizerunek gminy bezpiecznej i przygotowanej na wyzwania w sferze bezpieczeństwa?
11. Co w strategii ma wyróżniać Wolsztyn w otoczeniu tak dynamicznych samorządów jak np. Nowy Tomyśl lub Grodzisk Wlkp.? Co na ich tle ma przyciągać nowych mieszkańców i przedsiębiorców? I błagam, nie piszcie, że parowozy, kwiatki, zieleń i dwa jeziora.
12. Co Wolsztyn chce zrobić, żeby zostały zrealizowane plany (a może tylko już pomysły) na obwodnicę? Bez ograniczenia ruchu przez Wolsztyn nigdy nie uporamy się z tłokiem w centrum i nie poprawimy organizacji ruchu. Czy jest szansa, żeby budowę obwodnicy uzasadnić względami bezpieczeństwa państwa? Dla przykładu Pomorze wespół z MON tworzy „Pakt dla Bezpieczeństwa Polski – Pomorze Środkowe" zakładający modernizację dróg i budowę Via Pomerania.
13. Pozyskanie inwestorów na wzór Nowej Soli, aby było więcej możliwości pracy. Uwolnienie terenów tylko dla mieszkańców gminy, aby mogli budować własne domy jednorodzinne, kupując po preferencyjnych stawkach teren od miasta. Poprawienie jakości i dostępności do lekarzy, szczególnie psychiatria dziecięca. W naszym szpitalu brakuje lekarzy, kolejki są kosmiczne wystarczy w pilnej sprawie pojechać na SOR. Budowa większej ilość ścieżek rowerowych łączących miejscowości, jest nieźle, ale może być dużo lepiej na pewno przyciągnie rowerowych turystów do Wolsztyna.
14. Włodarze miasta i gminy Wolsztyn powinni w pierwszej kolejności zadbać o jakość powietrza w okresie jesienno-zimowym, gdyż pozostawia ona wiele do życzenia. Przykładowo jako mieszkaniec Karpicka, jestem głęboko zasmucony i zażenowanym stanem powietrza, idąc ulicą Wczasową w kierunku miasta/parku. Niestety w godzinach wieczornych jest dosłownie siwo. Dlaczego straż miejska nie dokonuje częstszych kontroli palenisk i pieców?
15. Uważam, że włodarze powinni zwrócić uwagę na problem odpływu młodych ludzi z terenu gminy do miast tj. Poznań czy Zielona Góra. Zauważa się wśród młodych ludzi głosy, iż Wolsztyn jest miastem czystym i zadbanym, z dużym potencjałem turystycznym, ale miastem skrajnie nudnym, gdzie życie towarzyskie niknie po godzinie 22. Brak jest imprez kulturowych i towarzyskich.
16. Zadbanie o tereny zielone oraz o turystykę.
17. Rozwój miasta i gminy jako niezależnego podmiotu a nie sypialni dla dużych miast. Potrzebujemy dużych inwestorów w gminie.
18. Park linowy na wysokim drzewostanie w parku miejskim.
19. Widzieć potrzeby ludzi.
20. Zwiększenie polityki prorodzinnej oraz utworzenie miejsca, gdzie młodzież mogłaby bezpiecznie spędzać czas, pod okiem dorosłej osoby.
21. Dostęp do lekarzy, poprawa warunków transportu.
22. Ogarnięcie szlaku żurawiego.

23. Zadbanie o czystość. Chodniki pełne psich odchodów, gdzie trzeba pilnie patrzeć pod Nogi, to istna porażka małomiasteczkowa.
24. Oczyszczenie jeziora Wolsztyńskiego jest kluczowe dla podniesienia atrakcyjności naszej okolicy.
25. Stworzenie Centrum Kultury rozwój usług społecznych.
27. Otworzenie oddziału dziecięcego w szpitala Wolsztyn, zatrudnienie więcej pediatrów i zwiększenie liczby karetek.
28. Drogi, ścieżki rowerowe, organizacja ruchu, bezpieczniejsze przejścia dla pieszych.
29. Wprowadzenie większej ilości przydrożnych drzew oraz innych form zieleni miejskiej w Wolsztynie (zielone dachy, zielone ściany), nowe publiczne miejsca do rekreacji i Wypoczynku.
30. Nasza gmina ma olbrzymi potencjał, którego cały czas nie potrafimy wykorzystać. Miasto umiera z roku na rok jest coraz gorzej, a miasta z sąsiednich powiatów rosną w siłę. Inwestujemy i budujemy, bo na nowe rzeczy dostajemy pieniądze, czy będą pieniądze na utrzymanie tego wszystkiego.
31. Koszy na śmieci w mieście coraz mniej a śmieci na ulicach coraz więcej. Chodniki i ścieżki zarastają, bo nikt tego nie oczyszcza. Budowane nowe odcinki chodników, a stare są zdewastowane.
32. Główny cel to rozbudowa bazy hotelowej, atrakcyjność turystyczna porównywalna przynajmniej do Sławy.
33. Likwidacja parkingu dla Tirów przy Źródlanej, opracowanie miejscowego planu zagospodarowania dla miasta oraz strategii dla ochrony środowiska, przede wszystkim ochrony przed smogiem i hałasem
34. Skupić trzeba się na miejscach pracy, nie ma nowych inwestorów, nowych miejsc pracy na produkcji, ludzie młodzi nie mają gdzie pracować i uciekają, a wynagrodzenia przeciętne. Po co nowe miejsca mieszkalne, jak nie stać lub koszt utrzymania nie jest możliwy w stosunku do jakości zatrudnienia.
35. Szeroka oferta imprez sportowych przyciągających gości spoza gminy.
36. Zadbanie o tereny okolic jeziora Berzyńskiego. Subiektywnie uważam, że ma niewykorzystany potencjał turystyczny.
37. Należy przyciągnąć inwestorów, którzy stworzą miejsca pracy. W miarę możliwości należy dążyć do stworzenia obwodnicy.
38. Przedszkola dla wszystkich chętnych dzieci na 9 godzin, a nie tylko na pięć (w miejscu Zamieszkania, a nie na drugim końcu gminy!), bo jak tu pracować?
39. Komunikacja Wolsztyn <-> wsie. Narazie porażka, autobusy „w dni nauki szkolnej.”
40 Zrównoważony rozwój - nowe miejsca pracy, lepszy dostęp do opieki zdrowotnej, wykorzystanie potencjału turystycznego.
41. Najważniejsze to modernizacja PGK ze względu na smród nie do zniesienia od pewnego czasu.
42 Nie brać pod uwagę zdania ludzi, którzy i tak wszystko krytykują, brać pod uwagę tylko cenne uwagi, poparte doświadczeniem i chęcią pomocy.

Zarówno dane z Diagnozy stanu gminy Wolsztyn 2019–2023, jak również analiza i wnioski z ankiety „Stan istniejący oraz perspektywy rozwoju gminy Wolsztyn w latach 2025 – 2034” przeprowadzonej z udziałem mieszkańców w okresie 21 lutego do 7 marca 2025 roku, posłużą do określenia mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń w analizie SWOT oraz do określenia innych czynników, mających wpływ na rozwój gminy (mocne strony; szanse) lub jego hamowanie (słabe strony; zagrożenia).

Analizy SWOT i korelacji SWOT – TOWS posłużą do wyboru optymalnego modelu strategii dla gminy Wolsztyn.

	SPIS TABEL	STR.
Tab.1	Ludność, powierzchnia miasta i gminy Wolsztyn na tle powiatu wolsztyńskiego w 2023 r.	21
Tab.2	Rodzaj i kwoty wydatków poniesione na świadczenia pomocy społecznej w mieście i gminie Wolsztyn w 2023 r.	29-30
Tab.3	Wykaz obowiązujących i archiwalnych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Wolsztyn	31
Tab.4	Struktura wielkości gospodarstw i użytkowania ziemi w gminie Wolsztyn wg PSR 2020 r.	47
Tab.5	Struktura wielkości gospodarstw i użytkowania ziemi w gminie Wolsztyn wg PSR 2010 r.	47
Tab.6	Struktura zasiewów gospodarstw indywidualnych w gminie Wolsztyn wg PSR 2020 r. oraz 2010 r	47
Tab.7	Hodowla i obsada zwierząt gospodarskich w gminie Wolsztyn wg Powszechnego Spisu Rolnego 2020 r. i 2010 r.	48
Tab.8	Zmiana pogłowia bydła oraz trzody chlewnej w gminie Wolsztyn 2020/2010	48
Tab.9	Zmiana pogłowia drobiu w gminie Wolsztyn 2020/2010	48
Tab.10	Zmiany pogłowia drobiu w gminie Wolsztyn 2020/2010 r. w/g Powszechnego Spisu Rolnego	49
Tab.11	Źródła utrzymania gospodarstw rolnych w gminie Wolsztyn w 2020 r.	49
Tab.12	Powierzchnia, ludność, zmiany zatrudnienia gminy Wolsztyn w latach 2019-2023 na tle powiatu wolsztyńskiego	50
Tab.13	Przyrost naturalny ludności w gminie Wolsztyn w latach 2019-2023 na tle powiatu wolsztyńskiego	50
Tab.14	Salda migracji wewnętrznych i zewnętrznych w gminie Wolsztyn w latach 2019-2023 na tle powiatu wolsztyńskiego	51
Tab.15	Struktura ekonomiczna ludności w gminie Wolsztyn na tle powiatu wolsztyńskiego w latach 2019-2023	52
Tab.16	Prognoza liczby mieszkańców dla gminy Wolsztyn 2026 – 2060. Na tle powiatu wolsztyńskiego	53
Tab.17	Rynek pracy na terenie gminy Wolsztyn oraz podmioty gospodarcze w systemie REGON w 2023 r.	54
Tab.18	Ilość przedsiębiorstw działających na terenie gminy Wolsztyn w latach 2021-2023	55
Tab.19	Zestawienie zasobów mieszkaniowych w mieście i gminie Wolsztyn w 2023 roku	57
Tab.20	Wyposażenie techniczne lokali mieszkalnych w administracji ZGM Wolsztyn w 2023 roku	57
Tab.21	Zasoby mieszkaniowe miasta i gminy Wolsztyn w latach 2021 - 2023	57
Tab.22	Rodzaje i kwoty wydatków poniesione na świadczenia pomocy społecznej w 2023 roku	61
Tab.23	Struktura nawierzchni dróg gminnych	65
Tab.24	Sieć wodociągowa w gminie Wolsztyn w 2023 r.	68
Tab.25	Sieć kanalizacyjna w gminie Wolsztyn w 2023 r.	68

Tab.26	Osiągnięcia miasta i gminy Wolsztyn w zakresie osiągania poziomów recyklingu odpadów w okresie 2019 - 2023	69-70
Tab.27	Dane dotyczące gazociągów bez przyłączy (stan na 2021 r.) na terenie gminy Wolsztyn	70
Tab.28	Dane dotyczące czynnych przyłączy (stan na 2021 r.) w szt. na terenie gminy Wolsztyn	70
Tab.29	Dane dotyczące czynnych przyłączy (stan na 2021 r.) w mb. na terenie gminy Wolsztyn	71
Tab.30	Szczegółowy opis gazociągów wysokiego ciśnienia na terenie gminy Wolsztyn	72
Tab.31	Charakterystyka odbiorców gazu na terenie miasta i gminy Wolsztyn w 2023 roku	72
Tab.32	Szczegółowy bilans rocznego zapotrzebowania na paliwa gazowe miasta i gminy Wolsztyn do 2037 roku	72
Tab.33	Szczegółowe roczne zapotrzebowanie na energię na terenie miasta i gminy Wolsztyn do 20237 roku	73
Tab.34	Podsumowanie zużycia nośników energii w budynkach użyteczności publicznej w mieście i gminie Wolsztyn 2020 roku	74
Tab.35	Szczegółowy bilans rocznego zapotrzebowania na ciepło miasta i gminy Wolsztyn do 2037 roku	75
Tab.36	Wskaźniki działalności Wolsztyńskiego Domu Kultury w 2023 r.	77
Tab.37	Wskaźniki działalności Biblioteki Publicznej w Wolsztynie w 2023 r.	77
Tab.38	Struktura dochodów gminy Wolsztyn w 2023 roku	80
Tab.39	Syntetyczne zestawienie wartości dochodów, wydatków oraz wyniku finansowego miasta i gminy Wolsztyn w 2023 roku	81
Tab.40	Wykaz wydatków w poszczególnych działach na zadania inwestycyjne gminy Wolsztyn w 2023 roku	82

	SPIS RYSUNKÓW	**STR.**
Rys. 1	Mapa miasta i gminy Wolsztyn	22
Rys. 2	Mapa powiatu wolsztyńskiego	22
Rys. 3	Liczba ludności miasta i gminy Wolsztyn na tle powiatu wolsztyńskiego w latach 2019-2023	23
Rys.4	Przyrost naturalny ludności w gminie Wolsztyn w latach 2019-2023 na tle powiatu wolsztyńskiego	51
Rys.5	Migracja ludności gminy Wolsztyn w okresie 2019-2023 na tle powiatu wolsztyńskiego	52
Rys.6	Sieć dróg publicznych na terenie gminy Wolsztyn	66
Rys.7	Sieć dróg w mieście i gminie Wolsztyn	67